

မာတိကာ

ဥယျာဇဉ်	I
အကျဉ်းချုပ်	IV
၁။ ရည်ရွယ်ချက်	၁
၂။ နိဒါန်း	၃
၃။ သုတေသနလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ကန့်သတ်ချက်များ	၅
၄။ ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း။	၇
၅။ နိုင်ငံတကာမီဒီယာများ၊ အင်တာနက်နှင့် Facebook စာမျက်နှာများမှ သတင်းဖော်ပြချက်များ	၁၃
၆။ ကုလသမဂ္ဂ၏ လျှို့ဝှက်အစီရင်ခံစာပါ ဖော်ပြချက်များ	၂၄
၇။ မြေပြင်သို့ ကွင်းဆင်းတွေ့ရှိချက်များ နှင့် သုံးသပ်ချက်များ	၂၆
၈။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောဒေသနှင့် အခြားဒေသများတွင် ရေရှည်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးအတွက် အကြံပြုချက်များ	၄၂
၉။ နိဂုံး	၆၁
၁၀။ နောက်ဆက်တွဲ နှင့် ပူးတွဲစာရွက်စာတမ်းများ	
ပူးတွဲ (၁) အမိန့်ကြော်ငြာစာ	၆၄
ပူးတွဲ (၂) ကုလသမဂ္ဂ၏ လျှို့ဝှက်အစီရင်ခံစာ	၆၇
ပူးတွဲ (၃) မှုခင်းကျွမ်းကျင်သူများ၏ တွေ့ရှိသုံးသပ်ချက်များ	၇၃
နောက်ဆက်တွဲ (က) မောင်တောမြို့နယ်၏ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်	၈၁
နောက်ဆက်တွဲ (ခ) မောင်တောမြို့နယ်အတွင်းလုံခြုံရေးဖြန့်ကျက်ထားမှု	၈၄
နောက်ဆက်တွဲ (ဂ) Facebookစာမျက်နှာတွင် မခိုင်လုံသောသတင်းဖြန့်ဝေလှုံ့ဆော်ပုံများ	၈၆
နောက်ဆက်တွဲ (ဃ) ရဲတပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်း၏ အဝတ်အစားများ	၈၇
နောက်ဆက်တွဲ (င) ပြစ်မှုဖြစ်ပွားသူများအား ပြည်လည်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း။	၈၈
နောက်ဆက်တွဲ (စ) စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ခရီးစဉ်မှတ်တမ်းများ	၈၉

နောက်ဆက်တွဲ (ဆ) ဒု ချီးယားတန်း ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်မြေပုံကြမ်း	၁၀၀
နောက်ဆက်တွဲ (ဇ) ဒုချီးယားတန်း ကျေးရွာအနီးပတ်ဝန်းကျင်၏ ကောင်းကင်ဓါတ်ပုံ	၁၀၁
နောက်ဆက်တွဲ (ဈ) စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်(ဒုချီးရားတန်း)၏ရုံးအဖွဲ့ဝင်များ	၁၀၂

ဥပေျာဇဉ်

ရခိုင်ပြည်နယ်၊မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးယားတန်း(အလယ်)ရွာနှင့် ဒုချီးယားတန်း(နောက်) ကျေးရွာတို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်အမှန်ပေါ်ပေါက်ရေး စုံစမ်း စစ်ဆေးရန်အတွက် နိုင်ငံတော်သမ္မတမှ ဒေါက်တာဦးသာလှရွှေ ဦးစီးသည့် အဖွဲ့ဝင် (၁၀) ဦး ပါဝင်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတရုံး ၏ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၆) ရက် ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ၁၆/၂၀၁၄ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဖွဲ့စည်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အနေဖြင့် အခင်းဖြစ်ပွား ရာဒေသရှိ ဒေသခံများ နှင့် အစိုးရတာဝန်ရှိသူတို့ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း၊ နယ်မြေအတွင်းရှိ အခင်းဖြစ်စဉ်များအပေါ် တိုက်ရိုက်လေ့လာမှုများပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလေ့လာမှုများကို စုံစမ်း စစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်သည် လူမှုရေးသိပ္ပံ သုတေသန လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့်အညီ စနစ်တကျ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ လေ့လာမှုမှရရှိသည့် တွေ့ရှိချက်များကို အမှီပြု၍ အစီရင်ခံစာကိုရေးသားပြုစုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ယခုအစီရင်ခံစာသည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းကိုမျှ အပြစ်တင်ရန်အလို့ငှာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် အပါအဝင် နိုင်ငံအတွင်း သဟဇာတဖြစ်မှု၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု တို့ ရရှိစေရန်အလို့ငှာ ရေးသား ပြုစုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကော်မရှင်အဖွဲ့တွင် နယ်ပယ်အသီးသီးမှကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များပါဝင်ပြီး၊ အစီရင်ခံစာ ပြုစုရန် အတွက်လိုအပ်သည့် မှုခင်းဆေးပညာ နှင့် တရားဥပဒေဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၊ သုတေသန အထောက်အကူပြုအဖွဲ့များ နှင့် ဒေသန္တရဘာသာဗေဒ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ အကူ အညီများဖြင့် မြေပြင်သတင်းအချက်အလက်များကို ဘက်လိုက်မှုကင်းကင်း၊ သမာသမတ်ကျကျ ကောက်ယူနိုင်ရေးအတွက် ကြိုးစားခဲ့ကြပါသည်။ အဆိုပါကောက်ယူရရှိသည့် သတင်းအချက် အလက်များကို စိတ်ခံစားမှုကိုရှေ့တန်းမတင်ဘဲ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ သုံးသပ်ပြီး ဝေဖန် ဆန်းစစ်ခဲ့ပါသည်။

၎င်းအကြံပြုချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ကြမည့် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီး နှင့် သက်ဆိုင်သူ အသီးသီးတို့သည် မေတ္တာရှေ့ထား၍ ပူးပေါင်းပါဝင်မှသာ အောင်မြင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်အရေး နှင့် ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပါဝင်ပတ်သက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီး အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးတို့သည် ပြဿနာများကို အပြုသဘောဆောင်၍ ဖြေရှင်း သွားကြရန် စုံစမ်းရေးကော်မရှင်အနေဖြင့် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ယခုအစီရင်ခံစာ ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့သည့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့မှတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကိုယ်စွမ်း၊ ဉာဏ်စွမ်းရှိသူမျှ ကူညီပေးခဲ့သည့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်

အစိုးရအဖွဲ့ နှင့် ဌာနဆိုင်ရာအသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မောင်တောမြို့နယ် နယ်စပ် ကုန်သည်များ အသင်း အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ နှင့် လာရောက်ထွက်ဆိုပေးခဲ့ကြသည့် ဒေသခံပြည်သူများနှင့် ယခုအစီရင်ခံစာ ထုတ်ဝေနိုင်ရေး အတွက်အကူအညီပေးခဲ့သည့် ဦးချစ်ခိုင် နှင့် ဦးအောင်ကိုဝင်း တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ဤကော်မရှင်အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်၏အကျိုးကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်လျက် ဝိုင်းဝန်းကူညီကြသော ဒေသခံရပ်မိရပ်ဖများ နှင့် ဝိုင်းဝန်းပြုစုပေးကြသည့် သုတေသနအဖွဲ့များ၏ အကူအညီဖြင့် ယခုအစီရင်ခံစာကို ရေးသားပြုစုကာ ပြည်သူလူထုထံ တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ပုံ/xxxxx

ဦးသာလှရွှေ

ဥက္ကဋ္ဌ

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်(ဒုချီးယားတန်း)

အကျဉ်းချုပ်

(၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ် ဒုချီးရားတန်း ဘင်္ဂါလီကျေးရွာအတွင်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ရှိသူများ လုံခြုံရေး ကင်းလှည့်ဆောင်ရွက်စဉ် ဘင်္ဂါလီရွာသားများနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ရဲတပ်ကြပ်ကြီး တစ်ဦးသည် ၎င်းကိုင်ဆောင်သော လက်နက်ခဲယမ်းများနှင့်အတူ ပျောက်ဆုံးသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ဤဖြစ်စဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများ ကို ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၅) ရက်မှ (၂၁) ရက်နေ့အထိ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ လေ့လာမှုအတွင်း စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အနေဖြင့် စုစုပေါင်းလူဦးရေ (၁၇၅) ဦး အား စုံစမ်းမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ စုံစမ်းမေးမြန်းမှုများကို ပြုလုပ်ရာတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးခြင်း (Focus Group Discussion)၊ တစ်ဦးချင်းစီအား အသေးစိတ် မေးမြန်းခြင်း (In-depth Interview) နှင့် ကွင်းဆင်း လေ့လာမှုပြုလုပ်ခြင်း (Field Observation) လုပ်ငန်းစဉ် များကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂအစီရင်ခံစာပါရေးသားဖော်ပြချက်များ ၊ အင်တာနက် Website နှင့် Facebook စာမျက်နှာများမှ သတင်းဖော်ပြချက်များ၊ မီဒီယာများ၏ ရေးသားစွပ်စွဲချက် များနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေအနေမှန်၊ ဖြစ်ရပ်မှန်များကို သိရှိနိုင်ရန် စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

မြေပြင်ကွင်းဆင်းစုံစမ်းရေးအဖွဲ့၏ စုံစမ်းတွေ့ရှိချက်များ

၁။ မြေပြင်စုံစမ်းတွေ့ရှိချက်အရ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းသည် လက်နက်နှင့် အတူ ယနေ့တိုင် ပျောက်ဆုံးနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းအား ဘင်္ဂါလီများမှ ဓါးစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားခြင်းဖြစ်သည်ဆိုပါက တောင်းဆိုမှု တစ်ခုခု ပြုလုပ်ခဲ့မည်ဖြစ်ရာ ယနေ့အချိန်အထိ တောင်းဆိုမှု တစ်စုံတစ်ရာ မရှိသဖြင့် ဓါးစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခံရခြင်းမှာလည်း မဖြစ်နိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ရ ပါသည်။ အခင်းဖြစ်စဉ် မျက်မြင်သက်သေတစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းမှာ ဒုချီးရားတန်း ရွာသားများ၏ အုပ်စုဖြင့် ပိုင်းဝန်းရန်ပြု တိုက်ခိုက်ခြင်းခံခဲ့ရကြောင်း၊ ၎င်းထံမှ ဝေဒနာအပြင်းအထန် ခံစားရသဖြင့် ညဉ့်ညဉ့်သံများကို ကိုယ်တိုင်ကြားခဲ့ရကြောင်း၊ ဆက်လက်၍ ရွာသားများမှ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းအား လယ်ကွင်းထဲသို့ ဒရုတ်တိုက်ဆွဲသွားခဲ့ကြကြောင်း၊ နောက်တစ်နေ့တွင် လုံခြုံရေးအဖွဲ့မှ ၎င်းအားဆွဲသွားသည့် လယ်ကွင်းစွတ်ကြောင်းများအပေါ်တွင် သွေးစက်များတွေ့ရှိရသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ ထိုအပြင် ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်း၏ သွေးစွန်းနေသော ယူနီဖောင်းနှင့်အဝတ်အစား၊ ချပ်ဝတ်တန်ဆာများကြည့်ခြင်းအားဖြင့်

ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်း၏အခြေအနေမှာ အသက်ရှင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

၂။ မူဆလင် အင်တာနက်သတင်း စာမျက်နှာ (Rohingya Blogger) RB News တွင် ဖော်ပြထားသည့် သေဆုံးသူများနှင့် သေဆုံးသူစာရင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ တိကျသေချာ သော သက်သေမတွေ့ရှိခဲ့ပါ။ ဒေသခံ တစ်ဦးမှမိမိ၏ မိသားစုဝင်တစ်ဦး သေဆုံးခဲ့သည် ဟုပြောဆိုခဲ့သော်လည်း ထိုသေဆုံးသည်ဟု ပြောခြင်းခံရသူမှာ မောင်တော ရဲစခန်းတွင် ထိန်းသိမ်းခံထားရခြင်း ဖြစ်ပြီး သေဆုံးခြင်း မဟုတ်ပါ။

၃။ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ကျေးရွာတွင် မီးလောင်ကျွမ်းမှုသည် ပထမ မီးလောင်သည့် နေအိမ်တွင် နေအိမ်နှင့် ခြံစည်းရိုး တစ်ပြိုင်တည်းလောင်ကျွမ်းခဲ့ခြင်း၊ ပထမမီးလောင်သော နေအိမ် နှင့် ဒုတိယမီးလောင်သော နေအိမ်တို့သည် အကွာအဝေးအားဖြင့် ကိုက် (၂၀၀) ခန့် ကွာဝေးသဖြင့် သာမန်မတော်တဆမီးထက် ရှိမီးသာပို၍ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။ မီးလောင်နေစဉ် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ရှိသူများက သွားရောက်ကူညီ ငြိမ်းသတ်ပေးသည်ကို ဓါတ်ပုံမှတ်တမ်းများအရ သိရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ကျေးရွာ မီးလောင်မှုသည်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ပယောဂထက် နိုင်ငံရေး ရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်လိုသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်နိုင်ပါ သည်။

သုံးသပ်အကြံပြုချက်များ

၁။ နှစ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းယုံကြည်မှုတည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက်ကတိပေးထားသော လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ပေးခြင်း၊ ရှင်းလင်းသော လုပ်ငန်းအစီအမံများ ချမှတ် ကာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းခြင်း၊ အစိုးရများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပွင်းလင်းမြင်သာစွာ လုပ်ဆောင်ရေးနှင့် သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှုများကို ပြတ်သားစွာ အရေးယူ ရေးတို့ လုပ်ဆောင် ရပါမည်။

၂။ အစိုးရအနေဖြင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖော် ပေးခြင်းဖြင့် ရသင့်ရထိုက်သည့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးပေးခြင်းဖြင့် အစိုးရအပေါ်ယုံကြည်မှု များတိုးပွားလာမည့်အပြင် နောက်ထပ်ပြဿနာများ ဖြစ်ပွားမလာအောင်လည်း တာဆီးနိုင် မည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ရခိုင်ပြည်နယ်မြို့နယ်များအတွင်း တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင် ရာတွင် ထိရောက်မြန်ဆန်ရေးအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့် ဝန်ထမ်းများကို စိတ်ဓါတ် မြှင့်တင်မှုများပေးခြင်း၊ အနာဂတ်အလားအလာ အတွက်မက်လုံးပေးခြင်း၊ ခေတ်မှီ ကိရိယာလက်နက်များတပ်ဆင်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ် အမြင်ဖွင့်သင်တန်းများ

ပေးခြင်း၊ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုခွဲ ဝေအပ်နှင်းခြင်း၊ ဝန်ထမ်းများအား ဥပဒေနှင့်အညီ အကာအကွယ်ပေးခြင်းနှင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်သင့် ပါသည်။

၄။ အစွလာမ်ဘာသာကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်ကြသူများသည် ၎င်းတို့၏ ဘာသာရေးအရ ကိုရ်မိကျမ်းစာအား ၎င်းတို့၏နိစ္စဒုကတိစွရပ်များ၏ လမ်းညွှန်အဖြစ် လက်ခံယုံကြည် ထားသောကြောင့် အဆိုပါလူအများစု နေထိုင်သည့် ဒေသများတွင် အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ရှိ သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာသဘောတရားများ ကိုကြိုတင်သိနိုင်ရန် အစွလာမ်ဘာသာ၏ သဘောတရားကို လေ့လာ အသုံးပြုသင့်ပါသည်။

၅။ လုံခြုံရေးနှင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးအတွက် ဒေသခံလူဦးရေနှင့် သင့်တော်သော အချိုးကျသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၊ ကင်းစခန်းနှင့် ရဲစခန်းများ တိုးချဲ့ဖြန့်ကျက်ချထားခြင်း၊ လိုအပ်သည့် ယာဉ်ယန္တရားများနှင့် လက်နက်ကိရိယာများ တပ်ဆင်ပေးခြင်း၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းနှင့် ပိုမိုခေတ်မှီ ထိရောက်သည့် ရဲလုပ်ငန်းစဉ် များကိုလုပ်ဆောင် ပေးသင့်ပါသည်။

၆။ မီဒီယာများဖြင့် လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်လာမှုအားတုံ့ပြန်နိုင်ရန် တန်ပြန်မီဒီယာများ ကို အချိန်နှင့် တပြေးညီလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်စီမံထားရှိခြင်းနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ အကြားသတင်း အချက်အလက်များအချိန်နှင့် တပြေးညီရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ထားခြင်း များ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

၇။ အရေးပေါ်အခြေအနေများကို တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

၈။ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏ ဝေဖန်ပြောဆိုမှုများကို လျော့ချနိုင်ရေးအတွက် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲများ အချိန်နှင့်တပြေးညီ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ဆောင်သွားသင့် ပါသည်။

၉။ အချို့သော INGOs များ၏လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ဒေသတွင်း အခြေအနေကို ပိုမိုတင်းမာစေသည့်အတွက် ယင်းအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အစိုးရနှင့် ပိုမိုနီးကပ်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ စနစ်တကျ စည်းကမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာ သိရှိနားလည် လိုက်နာစေရေး နှင့် စည်းကမ်းချိုးဖောက်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ကိုလည်းထိရောက်စွာ အရေးယူနိုင်ရေးကို ပြင်ဆင် ထားသင့်ပါသည်။

၁၀။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ကိုထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်အကောင်အထည်ဖော်သွားနိုင်ရေးနှင့် အစိုးရနှင့် INGOs အဖွဲ့အစည်းများ အကြား ပူးပေါင်းမှုရှိလာစေရေးနှင့် INGOs များအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများကို တိကျစွာ လုပ်ဆောင်ရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော ဆက်ဆံရေး ကိုတည်ဆောက် လုပ်ဆောင် သွားရပါမည်။

၁၁။ ယခုအခါ မောင်တောမြို့နယ်အတွင်းရှိရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီရောနှော နေထိုင်သော ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် ရခိုင်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကိုသာ ခန့်အပ်ထားပါသည်။ ယခုအခါ ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီများအတူယှဉ်တွဲ၍ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရန် အခက်အခဲရှိသဖြင့် ထိုသို့ သောကျေးရွာအုပ်စုများအား မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး မှ တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံသစ် တစ်ရပ်ကို ချမှတ်သင့်ပါသည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်(ဒုချီးရားတန်း)၏အစီရင်ခံစာ

၁။ ရည်ရွယ်ချက်

၁.၁။ ဤလေ့လာမှု အစီအရင်ခံစာအား ရေးသားတင်ပြခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၁၃.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့နှင့် ၂၈.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တို့တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အချို့သောနိုင်ငံတကာသတင်းဌာနကြီးများနှင့် facebook စာမျက်နှာ များပေါ်တွင် မောင်တောမြို့နယ်အတွင်း ရခိုင်လူမျိုးများမှ ဘင်္ဂါလီ အချို့အား သတ်ဖြတ်ခဲ့သည် ဟူသော သတင်းဖော်ပြချက်များ၊ မောင်တောရဲစခန်းမှ လုံခြုံရေးကင်းလှည့် နေသည့်ရဲကင်းအဖွဲ့အား ဒုချီးရားတန်းရွာသားများမှ ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ သဖြင့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းသည်၎င်းကိုင်ဆောင်သော လက် နက်၊ ခဲယမ်း များနှင့်အတူ ပျောက်ဆုံးနေသည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အခြေအနေအမှန်၊ အဖြစ် အပျက်အမှန်ကိုသိရှိနိုင်ရန်အတွက် အခင်းဖြစ်ပွားရာဒေသများသို့ မြေပြင်သို့ကွင်း ဆင်းကာ အချက်အလက်များ ရှာဖွေစုံစမ်း ဖော်ထုတ်ရန် ရည်ရွယ်လုပ်ဆောင် လေ့လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဤအစီအရင်ခံစာကို ရေးသား တင်သွင်းရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး၏ (၆-၂-၂၀၁၄) ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာ စာအမှတ် ၁၆/၂၀၁၄ ဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်း တာဝန် ပေးအပ်ခဲ့ ပါသည်။ ကော်မရှင်အနေဖြင့် အောက်ပါအချက်များကိုလည်း ဖော်ထုတ် အစီရင်ခံ တင်ပြရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရပါသည်။

၁.၁.၁။ (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်တွင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ခရေမြိုင်ရဲကင်းမှ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း သေဆုံးရသည့်ဖြစ်စဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းနှင့် ဓမ္မတာအတိုင်း သေဆုံးရခြင်း ဟုတ်၊ မဟုတ်။

၁.၁.၂။ (၂၈.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် ဒုချီးရားတန်း(အနောက်)ကျေးရွာ၊ မီးလောင်မှု ဖြစ်ပွားနေသည့် အကြောင်းရင်းနှင့် မည်သူ့ပယောဂကြောင့် မီးလောင် ကျွမ်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်း။

၁.၁.၃။ ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) ကျေးရွာ မီးလောင်သည့်ဖြစ်စဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြေအမြစ်မရှိသော မမှန်ကန်သည့် သတင်းထုတ်လွှင့်မှုနှင့် မည်သူတို့က ဆောင်ရွက်ကြောင်း။

၁.၁.၄။ ဖြစ်စဉ်များကြောင့် သေဆုံး၊ ဒဏ်ရာရရှိမှု၊ နေအိမ်ဥစ္စာပစ္စည်းများ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု အခြေအနေများ။

၁.၁.၅။ ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်ဆောင်ရွက်သင့်သည့် အကြံပြု ချက်များအစရှိသည့် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေတင်ပြနိုင်ရေး။

၂။ နိဒါန်း

၂.၁။ ဒေသသမိုင်းအကျဉ်း

အင်္ဂလိပ်မြန်မာစစ်ပွဲကာလ ၁.၂.၁၈၂၅ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ် မော်ရီဆင် နှင့် ဗိုလ်ချုပ်မက်ဘိန်း ဦးဆောင်သော အင်္ဂလိပ်တပ်မှ မောင်တောမြို့ ကိုသိမ်းပိုက်ခဲ့ရာ ရန္တပို စာချုပ်အရ ရခိုင်ပြည်နယ်ကို အင်္ဂလိပ်လက်သို့လွှဲအပ် သောအခါ ဘင်္ဂလားနယ်ရောက် ရခိုင်များသည် မောင်တောသို့ တစ်စတစ်စ ပြောင်းရွှေ့ကာ နေထိုင်လာကြသည်။ ရှေးအခါက ရခိုင်မြန်မာဘုရင်များ တပ်ချခဲ့သော ပုံတော-တပ်ချောင်း အရပ်တွင် ရပ်ကြီး၊ ရွာကြီးအဖြစ် အခြေချနေ ထိုင်ကြရာမှ တစ်စတစ်စ တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့မှ ကူညီတိုက်ခိုက် ပေးခဲ့သူ မောင်တိုးအား ဆုလာဘ်အဖြစ် မောင်တောဒေသကိုလုပ်ကိုင်စားသောက် အုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးခဲ့သည်ဟု မှတ်တမ်းများအရ သိရှိရပါသည်။ လွတ်လပ်ရေးရ ပြီးနောက် မောင်တောမြို့သည် စစ်တွေခရိုင်တွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး ၁.၇.၁၉၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်အထိ မေယုနယ်ခြားခရိုင်တွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ် မြို့များအက် ဥပဒေပုဒ်မ (၄)အရ ၁.၇.၁၉၇၂ ရက်နေ့တွင် မောင်တောမြို့နယ် အဖြစ် သတ်မှတ်ကြောင်း ကြေငြာခဲ့ပါသည်။

၂.၂။ မောင်တောမြို့နယ်၏ဒေသဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၂.၂.၁။ တည်နေရာအကျယ်အဝန်း

မောင်တောမြို့နယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနောက်ဘက်အစွန်ဆုံးမြို့နယ်ဖြစ်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောခရိုင်တွင်တည်ရှိပါသည်။ မောင်တောမြို့နယ်၏ အကျယ်အဝန်းမှာ (၅၈၅.၉၂) စတုရန်းမိုင် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ တောင်မြောက် (၇၂) မိုင်နှင့်အရှေ့အနောက် (၈.၄) မိုင် ကျယ်ဝန်းပါသည်။

၂.၂.၂။ နယ်နိမိတ်

မောင်တောမြို့နယ်၏ အရှေ့ဘက်တွင် ဘူးသီးတောင်မြို့၊ အနောက်ဘက်တွင် နတ်မြစ်နှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် ရသေ့တောင်မြို့နယ်နှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၊ မြောက်ဘက်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတို့နှင့် နယ်နိမိတ် ဆက်စပ်တည်ရှိပါသည်။

မောင်တောမြို့နယ်အနောက်ဘက်နှင့်မြောက်ဘက်တို့တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် နတ်မြစ်ခြား၍ ရေမိုင် (၄၁)မိုင်၊ ကုန်းမိုင် (၄၂) မိုင်၊ စုစုပေါင်း (၈၃) မိုင်ခန့် နယ်စပ် ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။ တောင်ဘက်တွင် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နှင့် ထိစပ်လျက် ရှိပြီး ကမ်းရိုးတန်း (၂၅)မိုင်နှင့်ရေသေ့တောင်မြို့နယ်နှင့် ကုန်းပိုင်း (၁၂) မိုင်ခန့် ထိစပ်တည်ရှိပါသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်နှင့် (၆၃) မိုင်ခန့် ထိစပ်တည်ရှိပါသည်။

၂.၂.၃။ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

နောက်ဆက်တွဲ (က) ဖြင့်ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

၂.၂.၄။ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

မောင်တောမြို့နယ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးနယ်မြေဖွဲ့စည်းမှုမှာ မြို့နယ်(၁)၊ မြို့နယ်ခွဲ (၁)ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး မြို့(၂) မြို့တွင် ရပ်ကွက်(၁၁)ခု၊ ကျေးရွာအုပ်စု (၉၈) ခု၊ ကျေးရွာ (၄၀၄) ရွာတို့ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးရုံး (၁) ရုံး၊ မြို့နယ်ခွဲ အုပ်ချုပ်ရေးရုံး (၁)ရုံး၊ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးရုံး (၁၁) ရုံး၊ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးရုံး (၉၈) ရုံး တို့ရှိပါသည်။ လက်ရှိမောင်တောမြို့နယ်တွင် အစိုးရဌာန ပေါင်း (၄၂) ခု၊ ဝန်ထမ်းအင်အား အရာရှိ (၁၀၄) ဦး၊ အခြားအဆင့် (၁၈၉၅) ဦး၊ စုစုပေါင်း(၁၉၉၉)ဦး တို့တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါသည်။

၂.၂.၅။ လုံခြုံရေးဖြန့်ချိထားရှိမှု

နောက်ဆက်တွဲ (ခ) ဖြင့်ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

၃။ သုတေသနလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်ကန့်သတ်ချက်များ

၃.၁။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သောဖြစ်စဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်ကြိမ် တိုင်တိုင် ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွား ပြီးနောက် ပထမအကြိမ် ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်းမပြုမီ မြေပြင်ရှိဖြစ်ပျက်မှုများအား မီဒီယာ များတွင် သတင်းဖော်ပြနေမှုများကို လေ့လာခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်းများပြု လုပ်ကာ သုတေသနအဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် ဖြစ်စဉ်များအပေါ်လေ့လာ သုံးသပ်မှု များကိုဦးစွာပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အမှန်များကို သိရှိနိုင်ရန် ကနဦး လေ့လာဆန်းစစ်မှု တစ်ရပ်အား ၂၂.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့မှ ၂၆.၁.၂၀၁၄ ရက်အထိ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၃.၂။ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးအပ်ခဲ့ပြီး ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများစနစ်တကျပြုလုပ်နိုင်ရန် ဒုတိယအကြိမ် ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းများကိုပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်း ကနဦးလေ့လာဆန်းစစ်မှုမှ ရရှိလာသော အချက်အလက်များကို မီဒီယာ သုတေသန လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်ပြန်လည်ပေါင်းစပ်ကာကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် သုတေသနလုပ်ထုံးလုပ်နည်းပုံစံများကို ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍အဖွဲ့ဝင် (၂၄) ဦး ပါဝင်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် အဖွဲ့သည် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၅) မှ (၂၁) ရက်နေ့အထိ ကွင်းဆင်း သုတေသန လုပ်ငန်းများကို မြေပြင်သို့ဆင်းကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

၃.၃။ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ကနဦးလေ့လာမှုအတွင်း သုတေသန အဖွဲ့သည် စုစုပေါင်းလူ (၇၀) ဦးတို့အား စုံစမ်းမေးမြန်းမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် အဖွဲ့ဝင် (၂၄) ယောက်ပါဝင်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်အဖွဲ့သည် စုစုပေါင်းလူ (၁၇၅) ယောက်တို့အား စုံစမ်းမေးမြန်းနိုင်ခဲ့ ကြပါသည်။ သုတေသနအဖွဲ့အနေဖြင့် စုံစမ်းမေးမြန်းမှုများကို ပြုလုပ်ရာတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးခြင်း (Focus Group Discussion)၊ တစ်ဦးချင်းစီအား အသေးစိတ် မေးမြန်းခြင်း (In-depth Interview)နှင့် ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုပြုလုပ်ခြင်း (Field Observation) လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားများနှင့် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးခြင်း (၄) ကြိမ်၊ ဘင်္ဂါလီများနှင့် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးခြင်း (၆) ကြိမ်၊ လုံခြုံရေးတာဝန်ထမ်းဆောင်သူများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ရှိသူများနှင့်

ဆွေးနွေးခြင်း(၅) ကြိမ်၊ တစ်ဦးချင်းစီအား ရခိုင်လူမျိုး (၁၆)ဦး၊ ဘင်္ဂါလီလူမျိုး (၈၅)ဦးတို့နှင့် အသေးစိတ် ဆွေးနွေးခြင်းများအပါအဝင်ဆွေးနွေးမှုစုစုပေါင်း (၁၀၁) ကြိမ် ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃.၄။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအတွင်း သုတေသနအဖွဲ့အနေဖြင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းသူများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သောပြဿနာနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဂဃဏန သိနိုင်သူများ ကို ဦးတည်ရွေးချယ် မေးမြန်းခဲ့ကြပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် Purposive Sampling Method ကိုအသုံးပြု၍ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမည့် သူများကို ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ မောင်တောနယ်တွင် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေစဉ် ဒေသခံလူမျိုး နှစ်မျိုး၏ ဆက်ဆံရေးအခြေအနေမှာ တင်းမာနေပြီး တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး ဒေါသ ထွက်နေချိန်ဖြစ်နေပါသည်။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းသင့်သူ ဒေသခံ အတော်များများမှာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြပြီး တွေ့ဆုံမေးမြန်း ခွင့်ရသူများမှာ မျက်မြင်အဖြစ်အပျက်ထက် တဆင့်ကြားစကားနှင့် မိမိအထင်တို့ ပေါင်းစပ်၍ ဖြေဆိုသူအများစုဖြစ်နေခြင်းသည်လည်း ကန့်သတ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကို မျက်မြင်တွေ့ရှိချက်များနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ရပါသည်။

၃.၅။ အချို့နေရာများတွင် ဘာသာစကား အခက်အခဲကြောင့် ဘာသာပြန်ဆိုမှု တိကျ စေရန်နှင့် ဘက်လိုက်မှုများ မရှိစေရန်ဘင်္ဂါလီလူမျိုး စကားပြန် တစ်ဦး၊ ရခိုင်လူမျိုး စကားပြန်တစ်ဦး စုစုပေါင်းစကားပြန် (၂) ဦးကို တစ်ချိန်တည်းတွင် အသုံးပြု ခဲ့ရပါသည်။ တစ်ဦးမှ ဘာသာပြန်ဆိုနေစဉ် ကျန်တစ်ဦးမှ ဘာသာပြန်ဆိုမှု တိကျ ခြင်း ရှိမရှိကို နားထောင်၍ ထောက်ကူပေးပါသည်။

၄။ ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

၄.၁။ (၁၅ - ၂ - ၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် ဒေါက်တာသာလှရွှေဦးဆောင်သော အဖွဲ့ဝင် (၁၉)ဦးပါဝင်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့သည် Air Bagan လေကြောင်း လိုင်းဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ (၁၁:၅၀) ချိန်ခန့်ထွက်ခွာလာခဲ့ကြရာ စစ်တွေ လေယာဉ် ကွင်းသို့ (၁၃:၂၀) ချိန်ခန့်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ကြပါသည်။ စစ်တွေလေဆိပ် နားနေ ဆောင်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ဦးလှမောင်တင် ဦးဆောင်သော ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ကြပါသည်။ ထိုနောက် စစ်တွေလေဆိပ်မှ တပ်မတော်ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် (၁၄:၀၅) အချိန်ခန့်တွင် ဆက်လက်ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ မောင်တောသို့(၁၄:၃၅)ချိန်ခန့်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ကြပါသည်။ စစ်တွေမြို့မှ ရခိုင် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်၊ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဦးမောင်စံရွှေနှင့် ဦးစီး အရာရှိတစ်ဦးတို့လည်း လိုက်ပါလာခဲ့ကြပါသည်။ မောင်တောခရိုင် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမတွင် (၁၇:၃၀)ချိန်မှ (၁၈:၂၀) အချိန်အထိ အမှတ်(၄) ရဲတပ်ရင်းများကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့မှူး၊ ရဲမှူးချုပ်တင်ကိုကို ဦးဆောင်ကာ မောင်တောမြို့ရှိ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြပါသည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာသာလှရွှေမှ နှုတ်ခွန်းဆက် စကားပြောကြားခဲ့ပြီး ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များမှ တစ်ဦးချင်းမိတ်ဆက်ကြပါသည်။ ထို့နောက် ရဲမှူးချုပ် တင်ကိုကို အမှုပြုသော ဌာနဆိုင်ရာများမှ တစ်ဦးချင်းစီ ပြန်လည် မိတ်ဆက်ခဲ့ကြပါသည်။ ဆက်လက်၍ မောင်တောခရိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး၊ ဒုတိယရဲမှူးကြီး ရွှေသန်းမှ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဖြစ်စဉ် များနှင့် ပတ်သက်၍ အခင်းစတင်ဖြစ်ပွားချိန်မှ လက်ရှိအခြေအနေအထိ ဖြစ်စဉ် အသေးစိတ်နှင့် တာဝန်ရှိသူများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ကွန်ပျူတာရုပ်ပုံကား ချပ်များဖြင့် ရှင်းလင်းခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ မောင်တောမြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး၊ ရဲမှူးဌေးလွင်မှ ဒုချီးရားတန်း(အနောက်)ကျေးရွာတွင် စတင်မီးလောင်ကျွမ်းပုံနှင့် အခြေအနေတွေ့ရှိချက်များ၊ မီးငြိမ်းသတ်မှု ဆောင်ရွက်ချက်များကို ရှင်းလင်း ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ရဲမှူးချုပ်တင်ကိုကိုမှ ဖြစ်စဉ်များအပေါ် ခြုံငုံသုံးသပ် ရှင်းလင်းခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များမှ ထပ်မံသိရှိလိုသည့် အချက်များကို မေးမြန်းခဲ့ကြပြီး ပဏာမတွေ့ဆုံခြင်းအား (၁၉:၂၅) အချိန်တွင် ပြီးစီးသွားခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် နောက်တစ်နေ့တွင်

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အစီစဉ်အသေးစိတ်ကို (၂၀:၀၀) ချိန်မှ (၂၁:၀၀) ချိန်အထိ ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၄.၂။ (၁၆-၂-၂၀၁၄)ရက်နေ့တွင် ဒေါက်တာသာလှရွှေဦးဆောင်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်အဖွဲ့သည် ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်၊ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဦးမောင်စံရွှေလိုက်ပါလျက် မောင်တောခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးသို့ (၀၉:၀၀) အချိန်တွင် ရောက်ရှိကြပါသည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့တွင် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် (၉) ဦး၊ ကော်မရှင်ရုံးအဖွဲ့/သုတေသနအဖွဲ့ဝင်(၇) ဦး၊ မှုခင်း ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ (၃) ဦး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ (ရုပ်သံ/သတင်း/ ဓါတ်ပုံကျွမ်းကျင်သူများ) (၅) ဦး၊ စုစုပေါင်း အဖွဲ့ဝင် (၂၄) ဦးတို့ ပါဝင်ကြပါသည်။ စုံစမ်းရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များကို အဖွဲ့ငယ် (၄) ဖွဲ့ခွဲကာ၊ မောင်တော ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် အခြေပြုလျက် စုံစမ်းမေးမြန်းမှု လုပ်ငန်းများကိုစတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အဖွဲ့ငယ် (၃) ဖွဲ့သည် (၀၉:၀၀) နာရီအချိန်မှ (၁၂:၃၀) နာရီအချိန်အထိ မောင်တောမြို့ပေါ်ရှိ ဘင်္ဂါလီလူမျိုး (၃၀) ဦးတို့အား လည်းကောင်း၊ (၁၃:၃၀) နာရီအချိန်မှ (၁၇:၀၀) နာရီအချိန်အထိ ရခိုင်လူမျိုး (၃၀) ဦးတို့အားလည်းကောင်း၊ ကျန်အဖွဲ့ငယ်တစ်ဖွဲ့သည် (၀၉:၀၀) နာရီအချိန်မှ (၁၂:၃၀) နာရီအချိန်အထိ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်း(၁၅) ဦးတို့အား လည်းကောင်း၊ (၁၃:၃၀) နာရီအချိန်မှ (၁၈:၃၀) နာရီအချိန်အထိ မောင်တော ရဲစခန်းတွင် ရီမန်ဖြင့်ချုပ်နှောင်ထားသော ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်သည်ဟု ယူဆရသူများအား သွားရောက်မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ ပါသည်။ ညပိုင်းတွင် (၂၀:၂၀) ချိန်မှ (၂၁:၄၅) ချိန်အထိ အစိုးရဝန်ထမ်း (၈) ဦးတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီးနောက် မောင်တောမြို့တွင် ညအိပ် ရပ်နားခဲ့ကြပါသည်။

၄.၃။ (၁၇-၂-၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင်အမှတ် (၁၅) စစ်ဆင်ရေးကွပ်ကဲမှုဌာနချုပ်၊ ယာယီ စကခမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးခင်ဇော်သည် မောင်တောခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် (၀၈:၀၀) နာရီအချိန်မှ (၀၉:၂၅) နာရီအချိန်အထိ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောနယ်မြေဒေသအခြေအနေများ၊ လုံခြုံရေး နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့သည် မောင်တောမှ (၀၉:၃၀) နာရီအချိန်ထွက်ခွာခဲ့ပြီး ဇန်နဝါရီလ (၂၈) ရက်နေ့ညပိုင်းတွင် မီးလောင်မှုဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဒုချီးရားတန်း

အနောက်ရွာသို့ (၁၀:၀၀) နာရီချိန်ခန့်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ကြပါသည်။ မီးလောင်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပုံနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသား (၅၀)ခန့်တို့အား တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့ကြပြီးမီးလောင်ကျွမ်းခဲ့သည့်နေရာများသို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာ စစ်ဆေး ခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းကျေးရွာမှ (၁၁:၁၀)အချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည်ထွက်ခွာ ခဲ့ကြရာ ဒုချီးရားတန်းအလယ်ရွာ၊ စာသင်ကျောင်းသို့ (၁၁:၂၀) အချိန်ခန့်တွင် ရောက်ရှိ ခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းစာသင်ကျောင်းတွင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ အမျိုးသမီး (၇၅) ဦးတို့နှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ကြပြီး ထိုအနက် (၇) ဦးအား အသေးစိတ် မေးမြန်း စုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းနေရာမှ (၁၃:၄၅) အချိန်တွင် ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ကြပြီး နူရူလ္လာစာသင်ကျောင်းသို့ (၁၄:၀၀) အချိန်ခန့်ရောက်ရှိကာ နေ့လည်စာစားရန် ခေတ္တရပ်နားခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းမှ (၁၄:၅၀) အချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည် ထွက်ခွာလာ ခဲ့ကြရာ ခရေမြိုင်ရဲကင်းသို့ (၁၅:၀၀) အချိန်ခန့်ရောက်ရှိခဲ့ကြပြီး ရဲကင်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် မောင်တောရဲစခန်းမှ စခန်းမှူးဒုရဲမှူးတင်ဝင်းမှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ရှင်းလင်းခဲ့ပါသည်။ ထိုစခန်းတွင် ခရေမြိုင်ကျေးရွာမှ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖ (၁၅) ဦးခန့်အား တွေ့ဆုံမေးမြန်း စုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းမှ (၁၅:၂၅) ချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ကြရာ ဗေဒိကုန်းကျေးရွာသို့ လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းမှ ဆက်လက်ထွက်ခွာ ခဲ့ကြရာ ကင်းချောင်း တိုင်းရင်းသားကျေးရွာသို့ (၁၅:၅၀) ချိန်ခန့်တွင်ရောက်ရှိခဲ့ ကြပါသည်။ ကင်းချောင်းကျေးရွာရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ကင်းချောင်း ကျေးရွာမှ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသား (၅၄) ယောက်တို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြပြီး ၎င်းအနက် (၁၂) ဦးအားအသေးစိတ် မေးမြန်းမှုများကိုပြုလုပ်ခဲ့ ကြပါသည်။ ထိုသို့ မေးမြန်းစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်နေစဉ်အတောအတွင်း ဒေါက်တာကျော်ရင်လှိုင် ဦးဆောင်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်သူ ရခိုင်တိုင်းရင်းသား ဦးအောင်ဇံဖြူ၏ နေအိမ်အတွင်း အပြင်နှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တို့အား အသေးစိတ်ကွင်းဆင်းလေ့လာ စစ်ဆေးခဲ့ ကြပါသည်။ ထို့နောက် ကင်းချောင်းကျေးရွာအတွင်းသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့ကြပါသည်။ ထိုမှမူခင်းကျွမ်းကျင်အဖွဲ့များပါလိုက်ပါလျက် ကင်းချောင်း ရခိုင် ကျေးရွာသင်္ချိုင်းကုန်းနှင့် အနီး ပတ်ဝန်းကျင် တောင်ကုန်းလျှိုမြောင်များအား အသေးစိတ်ထပ်မံကြည့်ရှုလေ့လာစစ်ဆေးခဲ့ကြပါသည်။ထိုသို့အသေးစိတ်မေးမြန်း စစ်ဆေးစုံစမ်းမှုများပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီးနောက် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် အဖွဲ့သည် ကင်းချောင်းတိုင်းရင်းသားကျေးရွာမှ (၁၈:၁၀) အချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည်

ထွက်ခွာခဲ့ကြရာ မောင်တောသို့ (၁၈:၃၀) အချိန် ရောက်ရှိကာ ညအိပ်ရပ်နား ခဲ့ကြပါသည်။

၄.၄။ (၁၈-၂-၂၀၁၄)ရက်နေ့တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့သည် မော်တော်ယာဉ် များဖြင့်မောင်တောမှ (၀၈:၂၀) အချိန်ထွက်ခွာခဲ့ကြပြီး ဂေါ်ဒူသာရကျေးရွာမူလွန် ကျောင်းသို့ (၀၈:၅၀) ချိန်ခန့်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ဂေါ်ဒူသာရကျေးရွာသား (၁၅) ဦးတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်း စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဂေါ်ဒူသာရကျေးရွာမှာ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာနှင့် အနီးကပ်ဆုံး တည်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်သည့်အပြင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာသားများ အခင်းဖြစ်ပွားပြီးသည့် နောက် အများဆုံး ပြေးရှောင်တည်းခိုနေသည့် ကျေးရွာလည်းဖြစ်ပါသည်။ ယမန် နေ့က မလာရောက်နိုင်သည့် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာသားများအား ယနေ့မနက်၊ ဂေါ်ဒူသာရသို့လာရောက်ကြရန် ကြိုတင်ချိန်းဆို ထားခဲ့သော်လည်း WFP မှ ဆန်ဝေရန် ရှိနေသဖြင့် သရေကုန်ဘောင်ကျေးရွာသို့ ထွက်သွားကြ၍ မလာ ရောက်နိုင်ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ဒေါက်တာကျော်ရင်လှိုင် ဦးဆောင် သော အဖွဲ့ငယ်တစ်ဖွဲ့သည် သရေကုန်ဘောင်ကျေးရွာသို့ ဆက်လက် ထွက်ခွာ သွားခဲ့ရာ (၀၉:၄၅) အချိန်ရောက်ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာသားများ ဆန်ထုတ်ရန် အမှန်တကယ်ရောက်ရှိနေကြသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ဆန်ဝေ ပေးမည့် WFP မှ တာဝန်ရှိသူများ ရောက်ရှိမလာသေးသဖြင့် စောင့်ဆိုင်းနေကြ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူများမှ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခံရန် သဘောတူကြသဖြင့် ဒုချီးရားတန်းမှ အမျိုးသမီး (၃၄) ဦးတို့အားမေးမြန်းစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ် ခဲ့ကြပါသည်။ ဖြေဆိုသူအမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ သူမ၏ယောက်ျားဖြစ်သူမှာ အခင်း ဖြစ်ပွားစဉ်အတွင်း ဓါးဖြင့်အခုတ်ခံရ၍ ညာဖက်ခြေခုံအတွင်းဘက်တွင် ဓါးဒဏ်ရာ ရရှိထားကြောင်း၊ ယခုနုရှုလွှာကျေးရွာတွင်ရှိနေပါကြောင်း၊ လိုက်ကြည့်မည် ဆိုပါက လိုက်ပြနိုင်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုပါသည်။ သူမအားမိမိတို့ မော်တော်ယာဉ် များဖြင့် လိုက်ပါစေလျက် သရေကုန်ဘောင်မှ (၁၂:၁၀) ချိန်ခန့် တွင် ပြန်လည် ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ နုရှုလွှာစာသင်ကျောင်းသို့ (၁၂:၃၀) ချိန်ခန့်တွင် ရောက်ရှိကြကာ နေ့လည်စာစားရန် ခေတ္တရပ်နားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုစဉ်အတွင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့မှ မော်တော်ယာဉ်တစ်စီးဖြင့် ၎င်းဓါးဒဏ်ရာရသူအား သွားရောက် ခေါ်ယူစေခဲ့ရာ ၎င်း၏ ဇနီး သားသမီး (၄) ယောက်တို့နှင့်တူ နုရှုလွှာ စာသင်ကျောင်းသို့ (၁၃:၂၀) အချိန်ခန့်တွင်ရောက်ရှိလာကြပါသည်။ ထိုသူ၏ အနာမှာ ဆရာဝန်ဖြင့်

ကုသရန်လိုအပ်မည်ဟု ကော်မရှင်အဖွဲ့များက သုံးသပ်ကြသဖြင့် မောင်တော ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ဆက်လက်ပို့ဆောင်ပေးကာ ဆေးဝါး ကုသမှုများ ခံယူစေခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ မောင်တောဆေးရုံတွင် အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက် ကုသလျက် ရှိနေပါသည်။ ထို့နောက် ဒေါက်တာသာလှရွှေ ဦးဆောင်သော အဖွဲ့သည် နူရှုလွှာကျေးရွာ၊ စာသင်ကျောင်းတွင် နူရှုလွှာကျေးရွာနှင့် ဘဝုံးနား ကျေးရွာများမှ ရပ်မိရပ်ဖ (၁၈)ဦးတို့အား စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်းများကို ပြုလုပ် ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုစဉ်အတွင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ရေးမှူး ဒေါက်တာကျော်ရင်လှိုင် နှင့်အဖွဲ့သည် ဒုချီးရားတန်းအလယ်ရွာသို့ ပြန်လည်သွားရောက်ကာ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာမှ အမျိုးသမီး (၄) ဦးတို့အား အသေးစိတ်မေးမြန်းခဲ့ကြပြီး ပြန်လည် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြပါသည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့သည် မောင်တောသို့ (၁၇:၃၀) ချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကာ ညအိပ်ရပ်နား ခဲ့ကြပါသည်။

၄.၅။ (၁၉ - ၂- ၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ခွဲကာ ဒေါက်တာသာလှရွှေဦးဆောင်သောအဖွဲ့သည် မောင်တော ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး တွင် မောင်တောရှိ UNHCR မှ ကိုယ်စားလှယ်အား (၀၉:၃၀) ချိန်မှ (၁၀:၂၀) ချိန် ထိလည်းကောင်း၊ AZG(MSF) မှ မောင်တော တာဝန်ခံအား (၁၀:၂၅) ချိန်မှ (၁၂:၁၀) ချိန်ထိလည်းကောင်းတွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ (၁၃:၃၀) ချိန်မှ (၁၇:၃၀) ချိန်အထိ ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်တောရဲစခန်းတွင် ရီမန်ဖြင့် ချုပ်နှောင်ထိန်းသိမ်းထားသူများအား တစ်ဦးချင်း မေးမြန်းခဲ့ကြပါသည်။ ဒေါက်တာကျော်ရင်လှိုင် ဦးဆောင်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် မောင်တောမှ (၀၉:၀၅) ချိန်ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ ဒုချီးရားတန်းအလယ်ရွာ စာသင် ကျောင်းသို့ (၀၉:၂၅) ချိန်ရောက်ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ထိုစာသင်ကျောင်းတွင် ဒုချီးရားတန်းရွာမှ အမျိုးသမီး (၂၄) ဦး တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါ်ဒုသာရကျေးရွာမှ မော်လဝီဆရာနှစ်ဦးနှင့် ရွာသားတစ်ဦးတို့ကိုလည်းကောင်း ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ဦးချင်းအသေးစိတ် မေးမြန်းစုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့နောက် (၁၂:၄၅) ချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည်ထွက်ခွာလာခဲ့ကြရာ မောင်တောသို့ (၁၃:၁၀) ချိန်ခန့်ပြန်လည် ရောက်ရှိပါသည်။

၄.၆။ (၂၀-၂-၂၀၁၄)ရက်နေ့တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့သည် ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာသားများ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ ရခိုင်သားများမှ ၎င်းတို့အိမ်မှ ပစ္စည်းများ ခိုးယူသွားကြပြီး လေးမိုင်ဈေးသို့ သွားရောက်ရောင်းချမှုများရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့်

ထိုကိစ္စကို စုံစမ်းအတည်ပြုရန် မောင်တောမြို့ မှ မော်တော်ယာဉ်များဖြင့် (၀၉:၁၀) အချိန်တွင် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြရာ (၄)မိုင်ဈေးသို့ (၀၉:၂၅) ချိန်ရောက်ရှိ လာခဲ့ကြပါသည်။ ဈေးအတွင်းသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုကာ ဈေးသူဈေးသားများအား ရောင်း/ဝယ်မှုအခြေအနေများ၊ ဒုချီးရားတန်းတွင် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးသည့်နောက်ပိုင်း ခိုးရာပါပစ္စည်းများလာရောက်ရောင်းချမှု ရှိ/မရှိ တို့ကို စုံစမ်းမေးမြန်းခဲ့ကြပါသည်။ ထိုမှ (၁၁:၀၀) ချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည်ထွက်ခွာလာခဲ့ကြပြီး မောင်တောသို့ (၁၁:၂၀) ချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကြပါသည်။ မောင်တောမြို့မှ တပ်မတော် ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် (၁၄:၃၀)ချိန် ခန့်တွင် ပြန်လည်ထွက်ခွာလာခဲ့ကြရာ စစ်တွေ လေဆိပ်သို့ (၁၅:၀၀) ချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့ကြပြီး စစ်တွေဟိုတယ်တွင် ညအိပ်ရပ်နားခဲ့ကြပါသည်။

၄.၇။ (၂၁-၂-၂၀၁၄)ရက်နေ့တွင် စစ်တွေမြို့မှ မြန်မာ့လေကြောင်းဖြင့် (၀၉:၁၀) ချိန်ခန့် တွင် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြရာ မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့ (၀၉:၅၀) အချိန်ခန့်တွင် ပြန်လည် ရောက်ရှိ ခဲ့ကြပါသည်။

၅။ နိုင်ငံတကာမီဒီယာများ၊ အင်တာနက်၊ facebook စာမျက်နှာများမှ ဖော်ပြချက်များနှင့် ဒေသခံများ၏ စွပ်စွဲချက်များ

၅.၁။ တပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း သတ်ဖြတ်ခံရသည်ဆိုသည့်ကိစ္စ

၅.၁.၁။(၁၄.၂.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် အင်တာနက် သတင်းစာ မျက်နှာများ နှင့် Facebook စာမျက်နှာများပေါ်တွင် မောင်တောမြို့နယ် ဒုးချီးရားတန်း ဘင်္ဂါလီကျေးရွာအတွင်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ရှိသူများ ကင်းလှည့်လုံခြုံရေး ဆောင်ရွက်စဉ် ဘင်္ဂါလီရွာသားများနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ရဲတပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦး အသတ်ခံခဲ့ရသည်ဆိုသည့် သတင်းများပျံ့နှံ့နေခဲ့ပါသည်။ အစပိုင်းတွင် ရဲဝန်ထမ်း များအနေဖြင့် ဒုးချီးရားတန်းကျေးရွာတွင်းရှိ ရွာသားများထံ ငွေတောင်းခံ ခြင်းကြောင့် ရွာသားများနှင့် ပြဿနာဖြစ်ပွားသည်ဟု သတင်းများ ထုတ်လွှင့် ကြပါသည်။

၅.၁.၂။ ၁၅.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် နိရဏ္ဍရအင်တာနက် သတင်းစာမျက်နှာတွင်လည်း မောင်တောမြို့နယ်တွင် ရဲတပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦးသည် ၎င်းကိုင်ဆောင်သော လက်နက်နှင့်အတူ ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အားကိုတိုးချဲ့ထားသည် ဆိုသော်လည်း ယခုအချိန်အထိ မူခင်းမဖော် ထုတ်နိုင်သေးကြောင်း ဝေဖန်ရေးသားထားသည့် သတင်းများကို ဖော်ပြထားပါ သည်။ ထိုဖြစ်စဉ်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဒုးချီးရားတန်း ကျေးရွာအတွင်း ကင်းလှည့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း ဘင်္ဂါလီရွာသား (၇၀) ဦးခန့်က တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးပျောက်ဆုံးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ များက ကျေးရွာကို ပိတ်ဆို့ရှာဖွေမှုများ ပြုလုပ်နေကြောင်း၊ ရွာသားများ စိုးရိမ် သဖြင့် ထွက်ပြေးနေပြီးအမျိုးသားများမှာတိမ်းရှောင်နေကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြ ထားပါသည်။

၅.၁.၃။ ၁၆.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်တွင်းအခြေပြု သတင်းဌာနများ၏ Facebook စာမျက်နှာတစ်ခု ဖြစ်သည့် Yangon Media Group တွင် မောင်တောမြို့နယ် ဒုးချီးရားတန်းကျေးရွာတွင်ပျောက်ဆုံးနေသော ရဲတပ်ကြပ်ကြီး၏သွေးစွန်းနေသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတစ်ချို့ကိုပြန်လည် ရှာဖွေတွေ့ရှိထားပြီဖြစ်ကြောင်းရေးသား ထားပါသည်။ သို့သော်လည်း တပ်ကြပ်ကြီးနှင့် ၎င်းကိုင်ဆောင်သော လက်နက်မှာ ဆက်လက်ပျောက်ဆုံးနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

၅.၁.၄။ ၁၆.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အခြေစိုက် လေးဝတီသတင်းဌာနမှလည်း ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် ရဲတပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦးသည် ၎င်းကိုင်ဆောင်သော M-22 မောင်းပြန်သေနတ်နှင့်အတူ ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း၊ ယခုအခါ အမှတ်(၄)၊ ရဲတပ်ရင်းများကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့မှ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး၏ သွေးစွန်းနေသည့် အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို ပြန်လည် ရှာဖွေတွေ့ရှိထားကြောင်း ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

၅.၁.၅။ ၁၇.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ပအခြေစိုက် BBC သတင်းဌာနမှလည်း မောင်တော မြို့နယ် ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် ပျောက်ဆုံးနေသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးကိစ္စ အတွက် ရွာသား (၈၀) ကျော်ကို ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးနေကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

၅.၂။ ဘူးသီးတောင်/ကျောက်တော်ဘက်မှ ခရီးသွားများအား သတ်ဖြတ်သည်ဆိုသည့် ကိစ္စ

၅.၂.၁။ ၁၅.၁.၂၀၁၄ ရက်တွင် RB (Rohingya Blogger) News တွင် ဘူးသီးတောင်မှ မောင်တောသို့ အလုပ်လုပ်ရန်လာသော ဘင်္ဂါလီ (၈) ဦးကို ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဖမ်းဆီးကာ သတ်ဖြတ်ပြီး မြောင်းတစ်ခုအတွင်း မြှုပ်ထားကြောင်း၊ ထိုသတင်းကိုဒုချီးရားတန်းရွာသားများကသိရှိပြီး ထိုနေရာအား သွားရောက် တူးဖော်ရာ အလောင်းများကို တွေ့ရသဖြင့် ဗီဒီယိုဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြောင်း၊ အလောင်းတစ်လောင်းကို သယ်ဆောင်လာရာတွင် ခရေမြိုင်ရွာသားများကတွေ့၍ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အကြောင်းကြားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကိစ္စကို ဖုံးကွယ်ရန်အတွက် ခရေမြိုင်ရဲကင်းမှ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် တိုင်ပင်ကာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက ယင်းဘင်္ဂါလီများကို ဖမ်းဆီးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

၅.၂.၂။ ၁၅.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် RB News တွင် ကင်းချောင်းကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရခိုင်ရွာသားများက ဘူးသီးတောင်ဘက်မှလာရောက်သော ခရီးသွား (၈) ဦးကို သတ်ဖြတ်ထားမှုအား အနီးအနားရှိ မူဆလင်ရွာသားများက အလောင်းများကို လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဓါတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကိစ္စကို ဖုံးကွယ်ရန်အတွက် ခရေမြိုင်ရဲကင်းမှ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် တိုင်ပင်ကာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက ယင်းဘင်္ဂါလီများကို ဖမ်းဆီးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဘင်္ဂါလီရွာသားများ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားပြီး ရဲများ၏တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ဘင်္ဂါလီ (၁၁) ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း၊ဒုချီးရားတန်းရွာတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော အမျိုးသမီးများနှင့်

သက်ကြီးရွယ်အိုများကို ရဲများက ဖမ်းဆီးသွားကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်ပွားမှုတွင် သေဆုံးဒဏ်ရာရသူများအား အမည်စာရင်းနှင့်တကွ တင်ပြထားပါသည်။

၅.၂.၃။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအတွင်း ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ အမျိုးသမီးများက ပြောဆိုရာတွင် ဘူးသီးတောင်မှ တောင်ကျော်ဖြတ်ဝင်လာသော မူဆလင် (၈)ယောက်အား ရခိုင်ရွာ(ဒုချီးရားတန်း ကင်းချောင်းရွာ) မှ ရွာသားများက သတ်ဖြတ်လိုက်ကြသည်ဟု သတင်းကြားရကြောင်း၊ ၎င်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ရွာထဲမှ လူများက မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြကြောင်း၊ မည်သူကစတင် သိရှိသည်ဟု မသိသော်လည်း ရွာထဲတွင် ထိုအတိုင်းသတင်းဖြစ်နေကြောင်း၊ သူတို့ရွာသားများ တောခုတ်သွားရာမှ အပုပ်နံ့ရ၍ လိုက်ရှာခဲ့ကြရာကင်းချောင်းရွာစေတီမှ တစ်ဖက်လှည့်အကွာ တောင်ခြေရှိ သချိုင်းကုန်းတွင် ကျင်းတစ်ခုထဲ၌ အလောင်းများကို အုန်းလက်များဖြင့် အုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုကြောင်း၊ ထိုသတင်း စုံစမ်းရန် ရွာသား(၁၀)ယောက်တို့ ရွာမှထွက်သွားကြရာ မတွေ့ခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ထပ် (၁၅) ယောက်မှ ထပ်မံသွားရောက်ရှာဖွေခဲ့ရာ အလောင်း များကို တွေ့ရှိခဲ့ပြီး ဓါတ်ပုံများရိုက်ယူလာနိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ၎င်းဓါတ်ပုံများကိုလည်း မိမိတို့အပါအဝင် တစ်ရွာလုံးက ကြည့်ထားမြင်ထားကြပါကြောင်း၊ လက်ကိုင် တယ်လီဖုန်းဖြင့်ရိုက်ယူလာကြခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ရဲများကထို လက်ကိုင် ဖုန်းကို လာရှာရာမှ အခင်းဖြစ်ပွားရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။

၅.၃။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် သတ်ဖြတ်သည်ဆိုသည့်ကိစ္စ

၅.၃.၁။ ၁၂.၂.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ကင်းချောင်းကျေးရွာတွင် ဖမ်းဆီးထားသော မူဆလင် များအားသတ်ဖြတ်ပြီး ထည့်ထားသည်ဟုယူဆရသည့် အထုပ်များကို ကင်းချောင်း ရွာသားများက သယ်ဆောင်လာကြောင်း ဒေသခံမူဆလင်များက တွေ့ရှိရကြောင်း UN အစီအရင်ခံစာ တစ်စောင်တွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

၅.၃.၂။ ကင်းချောင်းကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးအောင်ဇံဖြူနှင့် ရွာသားများမှ နှိပ်စက် သတ်ဖြတ်ထားသော အလောင်းများကို ကင်းချောင်းကျေးရွာ ဗုဒ္ဓဘာသာ သချိုင်း အနီးတွင် တွင်းတူးကာ စွန့်ပစ်ထားမှုကို ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ ယင်း သချိုင်း အနီး တောအုပ်တွင် ထင်းခုတ်သွားရင်း တွေ့ရှိ၍ လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် မှတ်တမ်း တင်နိုင်ခဲ့ကြောင်းလည်း အထက်ပါ အစီအစဉ်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အထက်ပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားမျက်မြင်တစ်ဦးမှလည်း ကင်းချောင်းရွာအနီး တောင်ပေါ်တွင် မူဆလင်အလောင်းများအား ကျင်းတစ်ကျင်းထဲတွင် အုန်းလက် များဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး၊ အဆိုပါအလောင်းများ ဖျောက်ဖျက် ထားရှိသော ကျင်းအနီးတွင် ဓါးများကိုင်ဆောင်ထားသည့် ရခိုင်များကိုလည်း တွေ့ရသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂ အစီအရင်ခံစာတွင် ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

၅.၃.၃။ (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ည (၁၀:၃၀) ခန့်တွင် ကျင်းအတွင်း စွန့်ပစ်ထားသော မူဆလင် လူသေအလောင်းများအား မှတ်တမ်းဓါတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့သည့် လက်ကိုင်ဖုန်း အားသိမ်းယူရန်အတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဓါးကိုင်ဆောင်ထားသော ရခိုင်ရွာသား (၃၀) ခန့်သည် ဒုချီးရားတန်းရွာသို့ဝင်ရောက်လာကြရာ ဒုချီးရားတန်း ရွာသား များက အော်ဟစ်အကူအညီတောင်းသဖြင့် ပြန်လည်ထွက်ပြေးသွားခဲ့ကြပါသည်။ တစ်နာရီခန့်ကြာသောအခါ သေနတ်ပစ်သံများကြားရပြီး၊ ရခိုင်များသည် ဒုချီးရား တန်းရွာအား အရှေ့ဘက်မှလည်းကောင်း၊ လက်နက်ကိုင် ရဲတပ်ဖွဲ့များသည် ကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်မှလည်းကောင်း အသီးသီး ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသဖြင့် ဒုချီးရားတန်းရွာမှ ရွာသားများ ဂေါ်ဒူသာရကျေးရွာဘက်သို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ အစီအရင်ခံစာတွင် ရေးသားထားပါသည်။

၅.၃.၄။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများပေးနေသည့် အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် AZG/MSF Holland (Medecina Sans Frontieres-Holland) ကလည်း (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ဒုချီးရားတန်း ဖြစ်စဉ် အတွင်း ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည့် သေနတ်ဒဏ်ရာ (၁) ဦး၊ ရိုက်နှက်ခံရသည့် ဒဏ်ရာ (၄) ဦး၊ ထိုးသွင်း ဒဏ်ရာ (၁၀) ဦးနှင့် စိတ်ဒဏ်ရာ ရရှိသူ (၇) ဦးအား ဆေးကုသ ပေးခဲ့ရကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

၅.၃.၅။ (၁၄.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ မနက် (၁:၀၀) နာရီခန့်တွင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ အနောက်ဖက်သို့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အားအမြောက်အများ စုရုံးရောက်ရှိ လာကြပြီး နောက် သေနတ်သံများကို အဆက်မပြတ်ကြားခဲ့ရကြောင်း၊ တုတ်ခါးလက်နက် ကိုင်ဆောင်ထားသော ရခိုင်များက ကင်းချောင်းရွာဘက်မှ ဝင်ရောက်လာသည်ကို ကျေးရွာမှ မူဆလင်ရွာသား (၁၀) ဦးက တွေ့မြင်ခဲ့ရကြောင်း ရေးသားထားပါသည်။ ထိုနေ့တွင် အခြားမျက်မြင်သက်သေတစ်ဦးက ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင်းမှ သေဆုံးနေသော မူဆလင်ရွာသား (၂၀) ဦးခန့်၏ အလောင်းများကို ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်

များက သယ်ဆောင်သွားခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နေ့ နေ့လည် (၁၁:၃၀) ခန့်တွင် လေးပေပတ်လည် စည်ပိုင်းအတွင်း ခေါင်းဖြတ်ထားသည် လူခေါင်း (၁၀) လုံးမှ (၁၂) လုံးခန့်ကို ထည့်ကာ ရခိုင်များက သယ်ဆောင်သွားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း UN အစီအရင်ခံစာတစ်စောင်တွင် ရေးသားထားပါသည်။

၅.၃.၆။ (၁၆.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ညပိုင်းတွင် နိုင်ငံတကာ သတင်းမီဒီယာတစ်ခုဖြစ်သည့် **Associated Press (AP)** သတင်းဌာနတွင် “Myanmar Mob Kills More Than A Dozen Muslim” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် သတင်းတစ်ရပ်ကို **Robin McDowell** ဆိုသူက ရေးသားတင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုသတင်းတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူအုပ်စုကြီးသည် ဓါးများဖြင့် ဘင်္ဂါလီအမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ် (၁၂) ဦးထက် မနည်း သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုသို့ဖော်ပြရာတွင် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အခြေပြု၍ လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နေသော **Arakan Project** မှ တာဝန်ရှိသူ **Chris Lewa** ကလည်း (၁၄.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ မနက်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပဋိပက္ခအတွင်း (၁၀) ဦးမှ (၆၀) ဦးအထိ သေဆုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်း၏ မြေပြင်သတင်းပေးများထံမှ သိရှိရကြောင်း တင်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ယင်းဒေသသို့ အစွန်းရောက် ၉၆၉ လှုပ်ရှားမှုများမှ သံဃာတော်များက အသံချဲ့စက်များဖြင့် ဟောပြောခြင်း၊ ရေမြောင်းအတွင်းစွန့်ပစ်ထားသော အလောင်းများကို ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာသားများက တွေ့ရှိခြင်းကြောင့် ရခိုင်ရွာသားများအား ဘင်္ဂါလီများအနေဖြင့် ပြန်လည်တုံ့ပြန်လိုစိတ်ဖြစ်ရကြောင်း တင်ပြထားပါသည်။ ထိုသတင်းတွင် ဒုချီးရားတန်းအနီးနေထိုင်သော ဘင်္ဂါလီတစ်ဦး ဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်သန်းအား ဆက်သွယ်မေးမြန်းရာတွင် ပဋိပက္ခနှင့် သေဆုံးမှု ဖြစ်စဉ်များအတွက် သက်သေအထောက်အထားများ မတွေ့ရကြောင်း ရေးသား တင်ပြထားပါသည်။

၅.၃.၇။ ၁၆.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ရိုဟင်ဂျာ (၂၀) ဦးသည် (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ ဖြစ်စဉ်တွင် သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရသည်ဟု **Aung Naing Sadam Khan** ဆိုသူ၏ သတင်းပေးချက် အရ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနေ **Robert Elhose** ၏ **Facebook** စာမျက်နှာတွင် သေဆုံးသူများ၏ အမည်နှင့် တကွ စတင်ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

၅.၃.၈။ (၁၇.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့သို့ ရောက်ရှိသောအခါ အထက်ပါသတင်းကို မလေးရှား နိုင်ငံတွင် နေထိုင်သော ဗမာမူဆလင်များကွန်ယက်မှ အောင်ကျော်မိုးဆိုသူ၏ Facebook စာမျက်နှာတွင် ဒုချီးရားတန်းရွာတွင် မူဆလင် (၂၀) ဦးအား ပဋိပက္ခအတွင်း သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် သတင်းကို Rober Elhose ၏ facebook စာမျက်နှာမှ မျှဝေဖော်ပြခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းနေ ဘင်္ဂါလီများ၏ Facebook စာမျက်နှာများတွင် ဖော်ပြလာကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၅.၃.၉။ ၁၇.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သံရုံးနှင့် ဗြိတိသျှသံရုံးတို့မှ ဒုချီးရားတန်း ဖြစ်စဉ်တွင် သေဆုံးသူ၊ ဒဏ်ရာရသူများအတွက် ဝမ်းနည်းကြောင်း၊ အင်အားသုံး ဖြေရှင်းခြင်းဖြင့် ပြဿနာများကို ထပ်မံဖြစ်ပွားစေကြောင်း၊ အထက်ပါကိစ္စရပ်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်အတွက် အစိုးရကို တိုက်တွန်းကြောင်း ကြေငြာချက်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

၅.၃.၁၀။ ၁၇.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် အစ္စလာမ်မစ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (OIC) မှ (၁၄.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော သတ်ဖြတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှုနှင့် လုယက်မှုများအတွက် စိုးရိမ်မိကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုအခြင်း အရာများသည် လူ့အခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်သည့်လုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာ အစိုးရအနေဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို လုပ်ဆောင်သွားရန် ဖော်ပြ ထားပါသည်။

၅.၃.၁၁။ ၁၇.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာအမေရိကန် မူဆလင်များအဖွဲ့ (Burma American Muslim Association) ကလည်း ဒုချီးရားတန်း အကြမ်းဖက်သတ်ဖြတ်မှု ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကြေငြာချက်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကြေငြာချက်တွင် အချက်(၇)ချက်ပါဝင်ပြီး လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ လုပ်ရပ်များကို ပြစ်တင် ကြောင်း၊ အစိုးရအားစုံစမ်းရန် တိုက်တွန်းကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် ထိရောက် ပြင်းထန်သည့် လုပ်ဆောင်မှုများပြုနိုင်ရန် United Nations Security Council (UNSC) သို့ တင်ပြသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ UNSC အနေဖြင့် International Criminal Court (ICC) သို့ ယခုကိစ္စအား လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်စေလိုကြောင်း၊ အမေရိကန်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများဦးဆောင်မှုဖြင့် စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ် စေလို ကြောင်း အစရှိသည် ဖြင့်ပါရှိပါသည်။

၅.၃.၁၂။၁၇.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် AP သတင်းဌာနအနေဖြင့် ဘင်္ဂါလီအမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများကို မီးများဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြကြောင်း၊ သေဆုံးသူ (၅) ဦးမှ (၁၀) ဦး အထိ ရှိနေနိုင်ကြောင်း၊ အချို့သော သေဆုံးသူများမှာ မီးဒဏ်ရာ၊ သေနတ် ဒဏ်ရာတို့ဖြင့်ဖြစ်ကြောင်း ရေးသားထားပါသည်။

၅.၃.၁၃။၁၇.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ဧရာဝတီသတင်းဌာနမှလည်း လုံခြုံရေးနှင့် ရခိုင် တိုင်းရင်းသားများပူးပေါင်းကာ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအတွင်း လုယက်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများအား မတရားပြုကျင့်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများ အသတ်ခံရ ခြင်းများ ဖြစ်ပွားနေသည်ကို သတင်းများအရ သိရှိရကြောင်း၊ ထိုဖြစ်စဉ်များတွင် သေဆုံးသူ (၁၀) ဦးမှ (၆၀) ဦးအထိ ရှိနေနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုကိစ္စများအား အတည်ပြုနိုင်ရေးအတွက် မောင်တောဒေသမှ ရဲမှူးချုပ် တင်ကိုကိုအား ဆက်သွယ်မေးမြန်းရာ ဧရာဝတီသတင်းဌာန၏ ဖော်ပြချက် များသည်မှန်ကန်မှုမရှိကြောင်း၊ ဒေသတွင်းတည်ငြိမ်မှုရရှိနေကြောင်း၊ သွေးထိုး လှုံ့ဆော်လိုသည့်သတင်းမှားများသာဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားချက်များကို ဖော်ပြခဲ့ ပါသည်။

၅.၃.၁၄။(၁၈.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် M-Media ၏ facebook စာမျက်နှာရှိ သတင်း တစ်ရပ်တွင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ဘင်္ဂါလီများ သတ်ဖြတ်ခံရသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ သေနတ်ဒဏ်ရာ၊ မီးဒဏ်ရာရရှိသူများကို AZG/MSF အဖွဲ့မှ ဆေးခန်းများတွင် လာရောက်ကုသသည်ကို တွေ့ရကြောင်းသတင်းများ ထုတ်လွှင့် လာပါသည်။

၅.၃.၁၅။၁၈.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ပအခြေစိုက် BBC သတင်းဌာနတွင် မောင်တော မြို့ဖြစ်စဉ်တွင် လူသေဆုံးမှုများရှိသည်ကို အစိုးရအနေဖြင့် ငြင်းဆိုထားကြောင်း၊ လက်ရှိတွင် အာဏာပိုင်များက လူ (၈၀) ဦးကို ဖမ်းဆီးထားကြောင်း၊ ထိုဖြစ်စဉ် သည် ဒုချီးရားတန်းရွာမှ ရွာသား (၄) ဦးကို ရှာဖွေစစ်ဆေးရန် ကြိုးစားရာမှ အခင်းဖြစ်ပွားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုရွာသား (၄) ဦးသည် ဘင်္ဂါလီ (၈) ဦး၏ အလောင်းများကိုတွေ့ရှိ ဓါတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့များနှင့် ရွာသားများ၏ ပဋိပက္ခ အတွင်း လူ (၈) ဦးခန့် ထပ်မံသေဆုံးခဲ့ကြောင်း၊ ဒုချီးရားတန်းရွာသားများ ယခု အချိန်တွင် ထွက်ပြေးနေကြကြောင်း ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။

၅.၃.၁၆။၁၈.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတကာမီဒီယာ တစ်ခုဖြစ်သည့် VOA တွင်လည်း မောင်တောမြို့ ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ရွာသားများ၊ ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်မှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းကြောင့် လူများသေဆုံးရကြောင်း၊ ရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ကျေးရွာများမှထွက်ပြေးရှောင်တိမ်းနေရကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ အင်အား သုံးဖြေရှင်းခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်များအပေါ် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် စိုးရိမ် မကင်းဖြစ်ရကြောင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့ကို ယင်းနေရာများသို့ သွားရောက်ခွင့်ပြုရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ရေရှည်တည်တံ့သော အဖြေတစ်ခုကို ဖန်တီးပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ တရားမျှတရေးနှင့် လူမှု အကူအညီများပေးရေးတို့ကို အရေးတယူ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြ ထားပါသည်။

၅.၄။ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်ပြုမှုများ ပြုလုပ်သည်ဆိုသည့်ကိစ္စ

၅.၄.၁။ ၃.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ကျောက်တော်မြို့မှ မောင်တောဒေသသို့ အလုပ်လုပ်ရန် ဝင်ရောက်လာသော ဘင်္ဂါလီလူမျိုး (၄၄) ဦးမှ (၈) ဦးကို ကင်းချောင်းရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးအောင်ဇံဖြူ ဦးဆောင် သည့် ရခိုင်ရွာသားများက ဖမ်းဆီးကာ ၎င်း၏နေအိမ်တွင် အစားအစာမကျွေးဘဲ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြောင်းကို ကင်းချောင်းကျေးရွာသို့ သွားလာလှုပ်ရှားနေသော အနီးအနား မူဆလင်ကျေးရွာ များမှ ရွာသားများကတွေ့ရှိခဲ့ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ၏ အစီအရင်ခံစာတွင်ရေးသား ဖော်ပြထားပါသည်။

၅.၄.၂။ ၁၄.၁.၂၀၁၄ ရက်တွင် ညောင်တီ သတင်းစာမျက်နှာတွင်လည်း မောင်တောမြို့နယ် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ရဲများနှင့် ရခိုင်များက ဘင်္ဂါလီအမျိုးသမီးတစ်ဦးကို မတရားပြုကျင့်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းများကို လုယက်ကြကြောင်း၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ဘင်္ဂါလီ (၂) ဦးသေဆုံးသွားကြောင်း၊ ယခုအခါ ကျေးရွာကို တပ်မတော်နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့များက ဝိုင်းထားပြီဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

၅.၄.၃။ (၁၅.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် ချောင်းတစ်ခုအတွင်း ဘင်္ဂါလီများအား သတ်ထား သည်ကို ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ ဘင်္ဂါလီရွာသားတစ်ဦးက လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဓါတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့၍ ယင်းလက်ကိုင်ဖုန်းအား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက သိမ်းယူရန်လာ

ရောက်ရာမှ ရွာသားများနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပြဿနာဖြစ်ပွားသည်ဟု မူဆလင်လူငယ် Facebook စာမျက်နှာများတွင် ပြောင်းလဲ ဖော်ပြလာခဲ့ကြပါသည်။

၅.၄.၄။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအတွင်း ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ အမျိုးသားတစ်ဦးက ကင်းချောင်းရွာမှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် မိမိတို့အား မကြာခဏဆိုသလို ရိုက်နှက် နှိပ်စက်မှုများရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ ဈေးဆိုင်များမှ ပစ္စည်းများကို ငွေကြေးမပေးဘဲ အဓမ္မယူဆောင်မှုများလည်း ရှိကြောင်း၊ ကျေးရွာအနီးရှိ သစ်တောများတွင် ထင်းခုတ်ရာတွင်လည်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များဖြင့် ပေါင်းကာ ငွေကြေး တောင်းခံမှုများရှိကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။

၅.၄.၅။ ကွင်းဆင်းလေ့လာ မေးမြန်းမှုတွင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ မူဆလင် အမျိုးသမီး တစ်ဦးက ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် များနှင့် ရခိုင်လူမျိုး ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့က ၎င်းအား ရိုက်နှက် ကြောင်း၊ ကျေးရွာအတွင်း မနေနိုင်အောင် ရွာသားများအား မောင်းထုတ်မှုများ ပြုလုပ်ကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။ ထို့ပြင် အခြားမူဆလင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးကလည်း ၎င်း၏ အမျိုးသားဖြစ်သူနှင့် အဖိုးအိုတစ်ဦးအား ရဲများက ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်သွားသည်ကို မျက်မြင်တွေ့ရှိ ခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။

၅.၅။ ရွာသားများပိုင်ပစ္စည်းများ လုယက်ဖျက်ဆီးသည်ဟုစွပ်စွဲသည့်ကိစ္စများ

၅.၅.၁။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအတွင်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည့် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ အမျိုးသမီးအများစုက (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ဖြစ်စဉ်အတွင်း ဒုချီးယားတန်း ကျေးရွာမှ ရွာသားများပိုင် ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျွဲ၊ နွားနှင့် ပစ္စည်းများကို ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ရခိုင်များက ယူဆောင်သွားကြောင်းကို ပြောဆိုပါသည်။

၅.၅.၂။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုအတွင်း မောင်တောဒေသခံ အချို့က(၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ဖြစ်စဉ်တွင် အနီးအနား ကျေးရွာများမှ ရွာသားများသည် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ လုယက်ယူဆောင်လာသော ပစ္စည်းများကို မြို့သူကြီးကျေးရွာဈေးနှင့် လေးမိုင်ဈေး တို့တွင် သက်သာသောဈေးနှုန်းဖြင့် လာရောက်ရောင်းချကြကြောင်း ပြောဆိုကြ ပါသည်။

၅.၅.၃။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအတွင်း ဒေသခံ မူဆလင်ရွာသားတစ်ဦးက ၎င်းတို့ ပိုင်ဆိုင်သော နွား (၆) ကောင်၊ ရွှေ (၂) ကျပ်သားနှင့် ငွေသား (၇၀၀၀၀၀)

ကျပ်အား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ရခိုင်အကြမ်းဖက် သမားများက ယူဆောင်သွားကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။

၅.၅.၄။ ထို့ပြင် ဒေသခံရွာသားအချို့က ရခိုင်များအနေဖြင့် မူဆလင်ကျေးရွာများတွင် ရွာသားများပိုင်ဆိုင်သော ကျွဲနွားများကို သတ်ဖြတ်၍ စားသောက်မှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။

၅.၅.၅။ မူဆလင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ၎င်းပိုင်ဆိုင်သော နွား(၁၀) ကောင်ကို ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ရခိုင်အစွန်းရောက်သမားများက လုယက်ယူဆောင်သွားသည်ကို ပြောဆိုပါသည်။

၅.၆။ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးသည်ဆိုသည့်ကိစ္စ

၅.၆.၁။ ၂၈.၁.၂၀၁၄ ရက်နေ့ ညပိုင်းတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ မြန်မာနိုင်ငံမူဆလင်အရေး လှုပ်ရှားတက်ကြွသူများ၏ Facebook စာမျက်နှာများတွင် ဒုချီးရားတန်းအနောက် ရွာအား လုံထိန်းရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက မီးရှို့ဖျက်ဆီးနေကြောင်း ဖော်ပြကြပါသည်။

၅.၆.၂။ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကလည်း DVB သတင်းဌာနနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာတွင် လုံခြုံရေးတာဝန် ကို ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကယူထားကြောင်း၊ ရဲများက ဒုချီးရားတန်း အနောက်ရွာအား မီးရှို့ ဖျက်ဆီးနေသည်ကို ဒေသခံရွာသားများက မိမိထံသို့ တိကျသေချာစွာ ဖုန်းဖြင့် သတင်းပေးပို့ ထားကြကြောင်း ဖော်ပြပါရှိပါသည်။

၅.၆.၃။ (၂၈.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာ မီးလောင်မှုတွင် နေအိမ် (၇) လုံး (၈)လုံးပတ်ဝန်းကျင် လောင်ကျွမ်းခဲ့ပြီး ရခိုင်အကြမ်းဖက်များနှင့် ရဲများကရှိ သည်ဟု Rvison, Rohingya blog , The Stateless , The Burma Time စသည့် အွန်လိုင်း သတင်းဌာနအများအပြားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါ သတင်းဌာနများ အားလုံးတွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ ဒုချီးရားတန်း အနောက်ရွာ မီးလောင်စဉ်တွင် စစ်သား ၃၀၀ ခန့်နှင့် လုံထိန်းများကရွာကို ပိတ်ဆို့ထားကာ၊ အပြစ်မဲ့ ရွာသား ၅၀ ပတ်ဝန်းကျင်သေဆုံးခဲ့ပြီး ၃၀၀ ကျော်ပျောက်ဆုံးနေသည် ဟူ၍ဖြစ်သည်။

၅.၆.၄။ RBnews သတင်းတွင် ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ် မီးရှို့သူကို ပြောပြသူ မျက်မြင် သက်သေ အသက် (၆၀) အရွယ် အမျိုးသမီးကို မြန်မာအစိုးရတပ်များက

သတ်ဖြတ် ပစ်ခဲကြောင်း၊ အလောင်းကို ဂေါ်ဒူသာရ ရွာတံတားအရှေ့ဘက်တွင် တွေ့ရကြောင်းရေးသားထားပါသည်။

၅.၆.၅။ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော မီးလောင်မှုသည် သာမန်ပေါ့ဆမီး မဟုတ်ဘဲ ထိုဒေသတွင် လုံခြုံရေးတာဝန်ယူနေသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ရခိုင်များ က ရှို့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မီးလောင်နေစဉ်တွင်လည်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဒေသ ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက ကူညီငြိမ်းသတ်ပေးခြင်းမရှိကြောင်း မောင်တော မြို့ပေါ် ဒေသခံ မူလလင်များကစွပ်စွဲ ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

၅.၆.၆။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုအတွင်း ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာရှိ မူဆလင် အမျိုးသမီး တစ်ဦးမှ (၂၈.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ မီးလောင်မှု ဖြစ်စဉ်တွင် ၎င်း၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သူမှာ ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း၊ ယခုအချိန်အထိ မရှာတွေ့သေးကြောင်း၊ မီးရှို့နေစဉ် ရခိုင်များကရွာထဲတွင် လူများမနေနိုင်အောင် လိုက်လံမောင်းထုတ်သဖြင့် အနီးရှိ ချောင်းကို ဖြတ်ပြေး ခဲ့ရကြောင်း၊ ချောင်းကို ဖြတ်ပြေးစဉ် ကလေးငယ် (၁၅) ဦးခန့် ရေနစ်သေဆုံးခဲ့ရကြောင်း၊ သေဆုံးခဲ့သော ကလေးငယ်များ၏ မိခင်များသည် အခြားဒေသများသို့ ထွက်ပြေးသွားခြင်းကြောင့် မည့်သည်နေရာတွင် ရောက်ရှိနေ သည်ကို မိမိအနေဖြင့် မသိရှိနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

၅.၆.၇။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုအတွင်း ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှ မူဆလင်အမျိုးသမီးတစ်ချို့ က ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာ မီးလောင်မှုဖြစ်စဉ်တွင် ရခိုင်များသည် မူဆလင် နေအိမ်များကို ဓါတ်ဆီပုလင်းများဖြင့် ပစ်ပေါက်ကာ မီးရှို့ဖျက်ဆီးနေကြသည်ကို မိမိတို့အနေဖြင့် ဝါးတစ်ရိုက်အကွာမှ တွေ့မြင်ခဲ့ရကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။

၅.၆.၈။ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာ မီးလောင်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အဆိုပါရွာတွင် နေထိုင်သော မူဆလင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ကလေးငယ်များအား ခြေထောက်ဖြင့်နှင်းကာ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ကလေးမိခင်များအား သတ်ဖြတ်ကာ ဂုံနီအိတ်များအတွင်းသို့ ထည့်သွင်းကာ ယူဆောင်သွားသည်ကို တွေ့မြင်ရကြောင်း၊ ယခုအချိန်အထိ မူဆလင်လူပေါင်း (၁၀၀) ကျော် သေဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောဆို ပါသည်။

၆။ ကုလသမဂ္ဂ၏ လျှို့ဝှက်အစီရင်ခံစာပါဖော်ပြချက်များ

၆.၁။ ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂ၏ လျှို့ဝှက်အစီရင်ခံစာ တစ်စောင်ပါ အကြောင်းအရာများအနက် အဓိကကျသောအချက်အချို့အား အောက်ပါ အတိုင်း ကောက်နှုတ်ဖော်ပြပါသည်။

၆.၁.၁။(၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် ကျောက်တော်မြို့မှ တရားမဝင် ထွက်ပြေး လာသော မူဆလင် (၄၄) ဦးကို ကင်းချောင်းရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးအောင်ဇံဖြူ ဦးဆောင်သည့် ရွာသားများက ဖမ်းဆီးကာ အစားအစာ မကျွေးဘဲ သတ်ဖြတ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ အနီးရှိ မူဆလင်ရွာများမှ ရွာသားများက ကင်းချောင်းရွာသို့ တိတ်တဆိတ် သွားရောက် စုံစမ်းရာမှ သိရှိရကြောင်း တင်ပြထားပါသည်။

၆.၁.၂။ ယင်းသို့ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ထားသည့် မူဆလင်များ၏ အလောင်းများကို ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာအနီးရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ သင်္ချိုင်းအနီးတွင် တွင်းတူးကာ စွန့်ပစ်ထားမှုကို ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာမှ ရွာသားအချို့က လက်ကိုင် ဖုန်းဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

၆.၁.၃။ ထိုလက်ကိုင်ဖုန်းကိုသိမ်းဆည်းရန်အတွက် လုံခြုံရေးနှင့်ကျေးရွာအုပ်ချုပ် ရေးမှူးတို့ဒုချီးရားတန်းရွာကိုသွားရာမှ ရွာသားများဖြင့် ပြဿနာ ဖြစ်ပွားခဲ့ သည်ဟု တင်ပြထားပါသည်။

၆.၁.၄။ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၁၂)ရက်နေ့တွင် ကင်းချောင်းရွာတွင် ဖမ်းဆီး ထားသည့် မူဆလင်များအား သတ်ဖြတ်ပြီး သယ်ဆောင်လာသည် ဟု ယူဆရသည့် အထုပ်များကို သယ်ဆောင်လာသည်ဟု ပြောဆိုထားပါ သည်။ ထို့ပြင် ကင်းချောင်းရွာအနီးရှိ တောင်ပေါ်တွင် မူဆလင်များအား ကျင်းတစ်ကျင်းထဲတွင် အုန်းလက်များဖြင့် ဖုံးအုပ်ကာ ဖျောက်ဖျက်ထား သည်ကို အနီးရှိမူဆလင်ရွာများမှ ရွာသားများက တွေ့ရကြောင်း ဆိုထားပါ သည်။ ထိုနေရာအနီးတဝိုက်တွင် ဓါးကိုင်ဆောင်ထားသော ရွာသားများကို လည်း တွေ့ရသည်ဟု ပြောဆိုထားပါသည်။

၆.၁.၅။ (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် လုံထိန်းရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ ရွာသားများ၏ လက်ကိုင်ဖုန်းများကို သိမ်းယူရန်ကြိုးပမ်းရာမှ ရွာသားများနှင့် ပြဿနာ

ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ထိုနေ့ည (၁၀:၃၀) ခန့်တွင် လုံထိန်းရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဓါးကိုင်ထားသော ရခိုင် (၃၀) ဦးခန့် ရောက်ရှိလာသော်လည်း ရွာသားများ ကအော်ဟစ်အကူအညီတောင်းသဖြင့် ပြန်လည်ထွက် ပြေးသွားကြပါ သည်။ တစ်နာရီခန့်ကြာသောအခါ သေနတ်ပစ်သံများ ထပ်မံကြားရ ကြောင်း၊ ရခိုင်များသည် ကျေးရွာကိုအရှေ့ဘက်မှ လည်းကောင်း လုံခြုံရေးများသည် အနောက်ဘက်မှလည်းကောင်း နှစ်ဖက်မှ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ကြသဖြင့် ဂေါ်ဒူသာရကျေးရွာသို့ ထွက်ပြေးရကြောင်း ရေးသား ထားပါသည်။

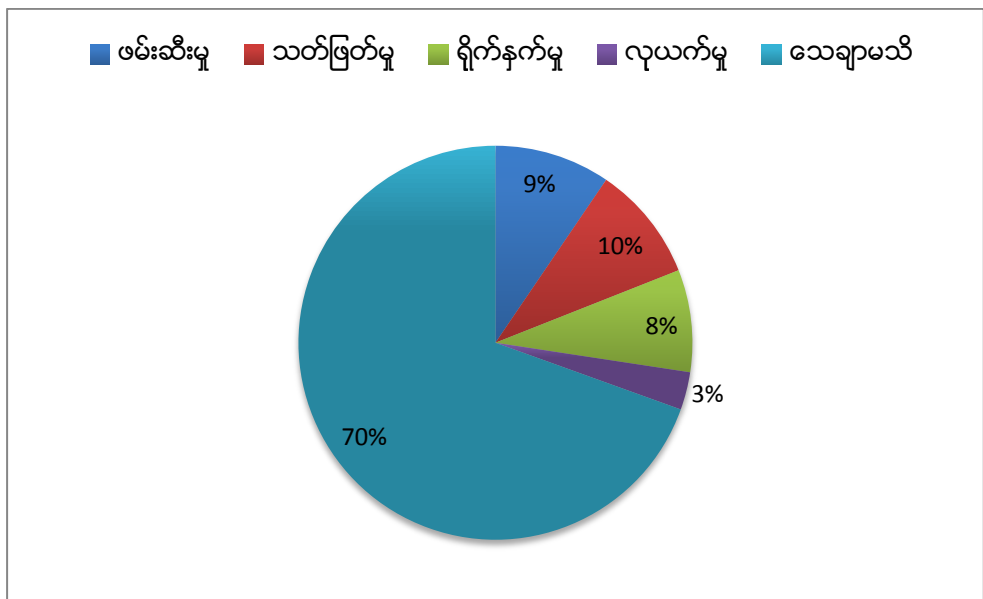
၆.၁.၆။ (၁၄.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် သေဆုံးသူ (၂၀) ဦးခန့်ကို လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင် များကသယ်ဆောင်သွားသည်ကိုတွေ့ခဲ့ရကြောင်း၊ ထိုနေ့နေ့လည် (၁၁:၃၀) ခန့်တွင်လေးပေပတ်လည် ရေတိုင်ကီအတွင်း ခေါင်းဖြတ် ထားသည့် လူခေါင်း (၁၀)မှ (၁၂)လုံးခန့်ကို ရခိုင်များက သယ်ဆောင်သွားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း ရေးသားထားပါသည်။

၎င်းအစီရင်ခံစာပါဖော်ပြချက်များအား နောက်ဆက်တွဲ ဖြင့်ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

၇။ မြေပြင်ကွင်းဆင်းတွေ့ရှိချက်များနှင့်သုံးသပ်ချက်များ

၇.၁။ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ ဖမ်းဆီး၊ နှိပ်စက်၊ လုယက်မှုများ

၇.၁.၁။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအတွင်း လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေသခံ ဘင်္ဂါလီများအား မေးမြန်းရာတွင် ဖြေဆိုသူစုစုပေါင်း (၁၁၂) ဦး၏ (၈၅) ရာခိုင်နှုန်းသည် (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ဒုချီးယားတန်းကျေးရွာ ဖြစ်စဉ်တွင် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်မှုများရှိကြောင်း ပြောဆို ကြပြီး ကျန် (၁၅) ရာခိုင်နှုန်းသည် အထက်ပါကိစ္စကို လုံးဝမသိရှိကြောင်း ပြောဆို ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် နေထိုင်သူများအား ပဋိပက္ခများအတွင်း ဖမ်းဆီး နှိပ်စက်သည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုသူများအနက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များမှ သတ်ဖြတ် သည်ဟု ပြောဆိုသူ (၉ .၅) ရာခိုင်နှုန်း၊ ရိုက်နှက်သည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုသူ (၈.၄) ရာခိုင်နှုန်း၊ အပြစ်မဲ့ရွာသားများအား ဖမ်းဆီးသွားသည်ဟု ပြောဆိုသူ (၉ .၅) ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ရွာသားများပိုင်ပစ္စည်းများအား လုယက်သည်ဟု ပြောဆိုသူ (၃.၁) ရာခိုင်နှုန်းတို့က ဖြစ်စဉ်များနှင့်တကွ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များအား အခိုင်အမာ စွပ်စွဲ ပြောဆိုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များမှ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်၊ လုယက် မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုထားသော ဖြေဆိုသူများ၏ (၆၉.၅) ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျူးလွန်သည်ဟုသာ စွပ်စွဲပြောဆိုပြီး မည်သို့မည်ပုံ ကျူးလွန် ကြောင်းကို အခိုင်အမာ ပြောဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

ပုံစံ(၁)၊ ဒုချီးယားတန်းကျေးရွာတွင် ဖမ်းဆီး၊ ရိုက်နှက်၊ လုယက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍စွပ်စွဲမှုပြပုံ

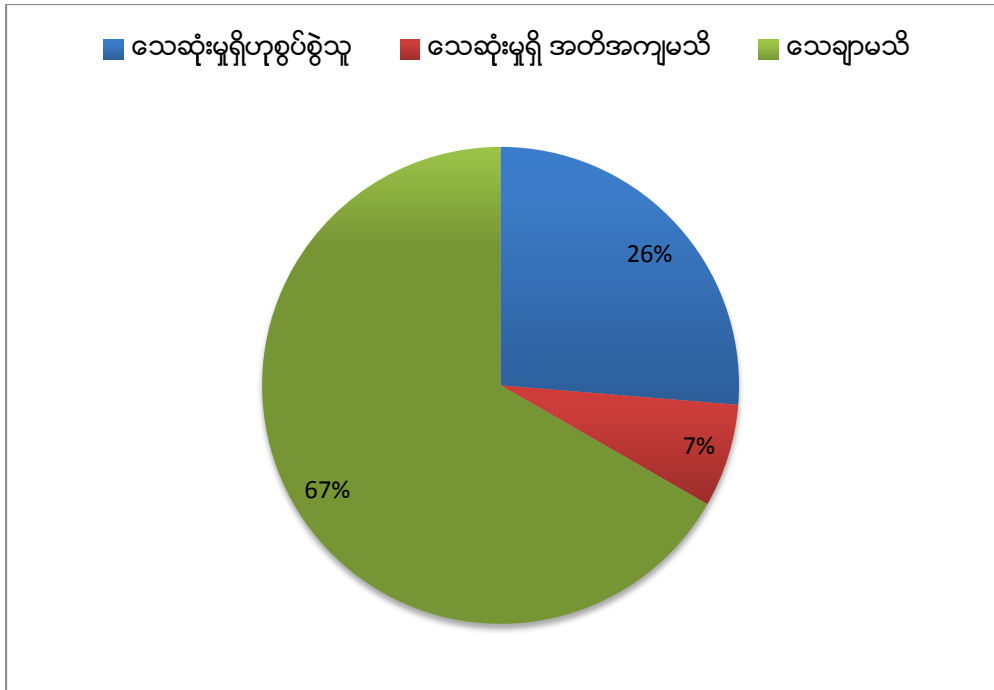
၇.၁.၂။ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များနှင့် ဆွေးနွေးချက်အရ သိရှိရသည်မှာ (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းနှင့် ၎င်းကိုင်ဆောင်သော လက်နက်၊ ခဲယမ်းများကို ပြန်လည် ရရှိရေးအတွက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့အင်အား (၂၀၀)ခန့်ဖြင့်ဒုချီးရားတန်းအရှေ့ဘက်မှလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် လည်းကောင်း၊ တောင်ဘက်မှနေ၍ တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် လည်းကောင်း၊ မြောက်ဘက်မှ နေ၍ တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည်လည်းကောင်း၊ အနောက်ဘက်မှနေ၍ တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် လည်းကောင်း၊ နေရာ(၄) နေရာမှ (၁၄-၁-၂၀၁၄) ရက်နေ့မနက်(၀၁:၄၀)ချိန်ခန့်မှ စ၍ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအား တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်ရှာဖွေမှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ဟုဆိုပါသည်။ ည(၁၂) နာရီခန့်တွင် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ရွာအတွင်းသို့ရှင်းလင်းဝင်ရောက်ရန် တစ်စုဖွဲ့ နေစဉ် ဒုချီးရားတန်းတောင် ရွာသားများက တုတ်၊ ဓါးလက်နက် များကို ဆောင်လျက် အော်ဟစ်ဆဲဆိုခြင်း၊ စိန်ခေါ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည့်အပြင် လူစုလူဝေးဖြင့် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ရန် ချဉ်းကပ်လာကြသဖြင့် သေနတ်များ ပစ်ဖောက်လိုက်သည့်အခါကျမှသာ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားကြသည် ဟုဆိုပါသည်။ ထိုသို့ဖြင့် တပ်အင်အားများ ထပ်မံဖြည့်တင်းပြီး ရွာတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရှင်းလင်းရန် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ဒုချီးရားတန်း အလယ်ရွာ၏ အနောက်ဘက်မှ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်လာသော လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့အား ဆူပူသူဘင်္ဂါလီရွာသား အင်အား (၅၀၀) ခန့်မှ တုတ်၊ ဓါးများကိုဆောင်ကြလျက် အော်ဟစ်ဆဲဆူရင်း တိုက်ခိုက်ရန် ဝိုင်းလာကြရာ ကိုက် (၅၀) ခန့်အကွာအထိ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်လာခဲ့ကြသဖြင့် သေနတ်များပစ်ဖောက်ကာခြောက်လှန့် လူစုခွဲခွဲ ရကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့အရာရှိများမှ ပြောပြပါသည်။

၇.၁.၃။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုအတွင်း ဒဏ်ရာရရှိသူများကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာ ဖြစ်စဉ်များတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက နယ်မြေစိုးမိုးရေးအတွက် ကြိုးပမ်းရာတွင် ဆူပူနေသော ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများအပေါ် အဓိကရုဏ်းနှိမ်နင်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း ရှင်းလင်းခဲ့ခြင်း၊ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းအားပြန်လည်တွေ့ရှိရေးကိုဇောဖြင့် တစ်အိမ် တက်ဆင်းအားထည့် ဆောင်ရွက် ရှာဖွေကြခြင်း၊ ညအမှောင်အတွင်း ရွာသားများ ကြောက်လန့်၍ ထွက်ပြေးကြရသည်ဟု ထွက်ဆိုချက်များစွာ ရှိနေသည့်အပြင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအနီး လယ်ကွင်းများတွင် ရေတွင်းငယ်များစွာ တူးထားကြသဖြင့် မတော်တဆ ပြုတ်ကျဒဏ်ရာ ရရှိနိုင်ခြင်း စသည့် အခြေအနေများ ရှိနေသည်ကို

လေ့လာ သုံးသပ်ရပါသည်။ ညအမှောင်ထဲ၌ အခင်းဖြစ်ပွားနေခြင်း၊ မြေပြင်တွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရဖွယ် ရေတွင်းများရှိနေခြင်းနှင့် ရှုပ်ထွေးနေသော အခြေအနေ တစ်ရပ်ရှိနေခြင်း၊ သေနတ်ဖြင့် ခြောက်လှန့်ပစ်ခတ်ရသည်များ ရှိခဲ့သဖြင့် ဒဏ်ရာ ရရှိမှု တစ်ချို့ ရှိနိုင်ပါသည်။

၇.၂။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာဖြစ်စဉ်တွင် သေဆုံးမှုများရှိသည်ဟုစွပ်စွဲမှုများ

၇.၂.၁။ (၁၃.၁.၂၀၁၄)ရက်နေ့ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဖြစ်စဉ်များအတွင်း ဖြေဆိုသူစုစုပေါင်း (၁၁၂) ဦးအနက် (၈၈.၄) ရာခိုင်နှုန်းက ဘင်္ဂါလီရွာသားများ သေဆုံးခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုကြပြီး၊ ကျန်ဖြေဆိုသူ (၁၁.၆) ရာခိုင်နှုန်းသည် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် သေဆုံးမှုများ ရှိသည်ကို မသိရှိကြောင်း ပြောဆို ကြပါသည်။ သေဆုံးမှုများရှိသည်ဟု ဖြေဆိုသူများအနက် (၂၆.၃) ရာခိုင် နှုန်းသည် သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို တိကျစွာပြောဆိုနိုင်ကြပြီး၊ အခြား ဖြေဆိုသူ(၇) ရာခိုင်နှုန်းသည် သေဆုံးမှုများရှိကြောင်း အခိုင်အမာ ပြောဆိုနိုင် သော်လည်း အရေအတွက် အတိအကျ ပြောဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ သေဆုံးမှုများ ရှိသည်ဟု ဖြေဆိုသူ (၆၆.၇)ရာခိုင်နှုန်းသည် သတင်းအချက်အလက်များကို တစ်ဆင့်ခံကြား သိရခြင်းများသာဖြစ်ပြီး မည်သည့်ဖြစ်စဉ်အကြောင်းအရာကိုမျှ တိကျ သေချာစွာ သိရှိခြင်းမရှိကြပါ။

ပုံ(၂)။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် သေဆုံးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ စွပ်စွဲမှုပြပုံ

၇.၂.၂။ သေဆုံးမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ (၁၆.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်သော Robert Elhose ၏ facebook စာမျက်နှာတွင် ဒုချီးရားတန်း ဖြစ်စဉ်အတွင်း သေဆုံးသူ (၂၀) ဦး၏ စာရင်းအား အမည်၊ အဘအမည်နှင့် အသက်များကို ဖော်ပြထားခဲ့ပါသည်။ ထိုဖော်ပြထားသည့်စာရင်းအား မောင်တော မြို့နယ် ဒုချီးရားတန်းရွာရှိ အိမ်ထောင်စု မှတ်တမ်းစာရင်းများဖြင့် တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးသည့် အခါ အင်တာနက်စာမျက်နှာတွင် ဖော်ပြထားသော စာရင်းများသည် ကျေးရွာမှတ်တမ်းများတွင် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသကဲ့သို့ ဖော်ပြထားသော လူ ပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း ထိုကျေးရွာတွင် နေထိုင်ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရ ပါသည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအရ ဒုချီးရားတန်းရွာတွင် နေထိုင်သူများအား (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ည ပဋိပက္ခဖြစ်စဉ်များအတွင်း ၎င်းတို့၏ မိသားစုဝင်များ သေဆုံးရခဲ့မှုရှိမရှိ မေးမြန်းရာ ဒုချီးရားတန်းမြောက်ရွာတွင် နေထိုင်သော ဒေါ်အာရေးရှား ဆိုသူက ၎င်း၏ခင်ပွန်းဖြစ်သူ မာမ္မတ်ရော်ဖီးအား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက သတ်ဖြတ်၍ အလောင်းအား တရွတ်တိုက်ဆွဲယူသွားခဲ့သည်ကို ၎င်းကိုယ်တိုင်မြင် တွေ့ခဲ့ရ ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ထိုအချက်အား အတည်ပြုနိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာ အိမ်ထောင်စုစာရင်းများတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့်တူ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ရှိ သူများဖြင့် ပိုင်းဝန်းရှာဖွေခဲ့ရာ

မာမ္မတ်ရော်ဖီးဆိုသူမှာ ဒုချီးရားတန်း ဖြစ်စဉ်များအတွင်း သံသယရှိသူတစ်ဦးအနေဖြင့် မောင်တောရဲစခန်းတွင် ထိန်းသိမ်းခံထားရသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ တဖန် လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်အတွင်း ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် သေဆုံးသူ (၅၂) ဦး၏ အမည်စာရင်းများအား ပေးအပ်ခဲ့သည်ဟု RB News တွင် ဖော်ပြထားသည်ကို တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးရာ သေဆုံးသူအမည်များအနက် (၅) ဦး၏ အမည်ကိုသာ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ပြီး ကျန် (၄၇) ဦး၏ အမည်များကိုမူ မှတ်တမ်းစာရင်း များတွင် မတွေ့ရှိခဲ့ရပါ။ တွေ့ရှိရသော သေဆုံးသူ (၅)ဦးအား မှတ်တမ်းများဖြင့် ဆက်လက် စစ်ဆေးရာ အဘ အမည် များလွဲမှားနေခြင်း၊ သေဆုံးသူအမည်များ ကျေးရွာ စာရင်းများတွင် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိခြင်းနှင့် အသက်အရွယ်များ လွဲမှားနေခြင်း တို့ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါ သည်။

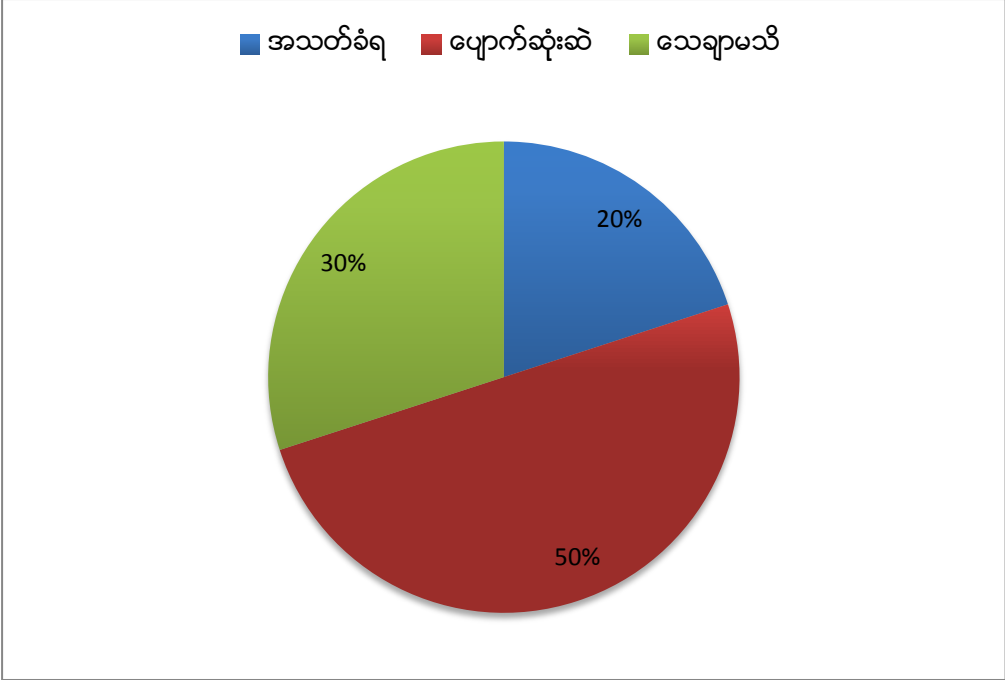
၇.၂.၃။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ ဖြစ်စဉ်များကြောင့် သေဆုံး၊ ဒဏ်ရာရရှိမှု၊ နေအိမ်ဥစ္စာ ပစ္စည်းများ ပျက်ဆီးဆုံးရှုံးမှု အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ရပါသည်-

စွပ်စွဲပြောဆိုမှုများနှင့်ဆက်လျဉ်း၍ ဆက်လက်လေ့လာခဲ့ရာတွင် သေဆုံးသည်ဟု ဖော်ပြထားသူ အချို့မှာ (၁၃.၁.၂၀၁၄)ဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်း ခံထားရသူများ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရခြင်း၊ စွပ်စွဲဖော်ပြထားသော ကလေးသေ ဆုံးသူများ၏ အမည်များကို ကျေးရွာအလိုက် မှတ်တမ်းတင်ထားသော အိမ်ထောင် စုစာရင်းများတွင် မှတ်တမ်းမပါရှိသည်ကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် သေဆုံးသူ အများအပြားရှိသည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုမှုများ ရှိနေခဲ့သော်လည်း ကော်မရှင် အဖွဲ့၏ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအတွင်း သေဆုံးသွားသူ မည်သူတစ် ဦးတစ်ယောက်၏ အလောင်းကိုမူ မျက်မြင်တွေ့ရှိရခြင်း၊ သတင်းရရှိခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်၍ သေဆုံးမှုများရှိသည်ဟု သတင်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းများသည် မြေပြင်တွင် ခိုင်မာသော အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာ ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

၇.၃။ တပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းသေဆုံးသည်ဆိုသည့်ကိစ္စ

၇.၃.၁။ (၁၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့ ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်များတွင် ခရေမြိုင်ရဲကင်းစခန်းမှ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်း ပျောက်ဆုံးခဲ့သည် ဟူသော ဖြစ်စဉ်နှင့်

ပတ်သက်၍ ကွင်းဆင်း မေးမြန်းရာတွင် ဖြေဆိုသူ ဘင်္ဂါလီ လူမျိုးစုစုပေါင်း (၁၁၂) ဦးအနက်မှ (၂၆.၉) ရာခိုင်နှုန်းသည် ထိုဖြစ်စဉ်ကို သေချာစွာ သိရှိသည်ဟု ပြောဆိုကြပြီး ကျန်ဖြေဆိုသူ စုစုပေါင်း၏ (၇၃.၁) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကြားသိရသော်လည်း သေချာစွာ မသိရှိကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သေချာစွာသိရှိသည်ဟု ဖြေဆိုသူများအနက်(၂၀) ရာခိုင်နှုန်းသည် သေဆုံးပြီဟူ၍လည်းကောင်း၊ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်းသည် ပျောက်ဆုံးဆဲဟု လည်းကောင်း (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းသည် သို့မဟုတ် ပျောက်ဆုံးဆဲ ဆိုသည်ကို ကွဲကွဲပြားပြား ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။

ပုံ (၃)။ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရွာသားများ၏သိရှိထားမှုအခြေအနေပြပုံ

၇.၃.၂။ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်း ပျောက်ဆုံးနေမှုနှင့် ပတ်သက်၍ကွင်းဆင်း မေးမြန်းရာ ဒုချီးရားတန်းရွာတွင်နေထိုင်သူများက တပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းသည် ဒုချီးရားတန်းရွာတွင် ရွာသားများနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားကာ အသတ်ခံရသည်ဆိုသည်မှာ မဟုတ်ပါကြောင်း၊ တပ်ကြပ်ကြီးမှာ ကျေးရွာတွင် သေဆုံးခြင်း မဟုတ်ဘဲ အစိုးရမှ တမင်လုပ်ကြံကာ ဘင်္ဂါလီများအား နှိပ်ကွပ်လို၍ ဖန်တီးလုပ်ဆောင်ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုသူဘင်္ဂါလီများက ပြောဆိုကြပါသည်။ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အသက်ရှင်လျက်ရှိသည် သို့မဟုတ် သေဆုံးသွားပြီး ဖြစ်သည် ဆိုသည့် ကောက်ချက်တစ်ခု အခိုင်အမာ

ချမှတ်နိုင်ရန်မှာ လက်ရှိရရှိထားသော အချက်အလက်များသည် တိကျသော မှတ်ချက်တစ်ခုချမှတ်ရန်အတွက်မူ လုံလောက်မှုအားနည်းနေပါသည်။ သို့ရာတွင် ရရှိထားသော အချက်အလက်များအရ အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ပါသည်။ ပထမဦးစွာ မောင်တောဒေသရှိ လူအများစုဖြစ်သော ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများ၏ မှုခင်း ကျူးလွန်မှုမှတ်တမ်းများကို လေ့လာရန်လိုအပ်သည်ဟု ယူဆကြသဖြင့်မကြာ မမြင့်လှသောကာလက မှတ်တမ်းများကို လေ့လာကြပါသည်။ မောင်တော ရဲစခန်းရှိ ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှ ယနေ့လေ့လာသည့်အချိန်အထိ မှုခင်းမှတ်တမ်းများအရ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာသားများက လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် များနှင့်အစိုးရဝန်ထမ်းများ အား ယခုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ဘူးသည့် ဖြစ်စဉ် (၅) ခု ရှိနေသည် ကို လည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအပြင် ဤဒေသရှိ ဘင်္ဂါလီများ အနေဖြင့်မူ အလားတူ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်မှုများစွာ ရှိနေသည့်အပြင် ဓါးပြမှုများ၊ အချင်းချင်း ပြန်ပေး ဆွဲကာ ငွေကြေးတောင်းဆိုမှုစသည့် ပြစ်မှုများကိုလည်း ပြုလုပ်လေ့ ပြုလုပ်ထ ရှိကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့များထံမှသိရှိ ရပါသည်။ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းကို ဘင်္ဂါလီများမှ ပြန်ပေးဆွဲခြင်းဖြစ်သည်ဆိုပါက တစ်စုံတစ်ရာ တောင်းဆိုမှုများ သို့မဟုတ် ကျေညာချက်တစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ရာ ယနေ့ချိန်အထိ ထိုသို့ပြုမှု လာခြင်း မရှိသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းမှာ ပြန်ပေးဆွဲခံထားရခြင်း ဖြစ်နိုင်ခြေ နည်းပါးကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။ မောင်တော ရဲစခန်းတွင် အခင်းဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ရီမန်ဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားပြီး မျက်မြင် သက်သေ တစ်ဦးဖြစ်သူ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း မှာ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာသားများမှ ဝိုင်းဝန်း အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီး ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းထံမှ ဝေဒနာ အပြင်းအထန် ခံစားရခြင်းကြောင့် ညည်းငြူသံကြား နေရသည်ဟုဆိုပါသည်။ ထိုနောက် ရွာသား (၄)ယောက်မှ တပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းအား ၎င်း၏လက်မှဆွဲကာ လယ်ကွင်းထဲသို့ စိုက်ခင်းပင်များ ရှောင်ကွင်း၍ ဒရွတ်တိုက်ဆွဲသွားသည်ကို မြင်ရကြောင်း ထွက်ဆိုချက်အရ လည်းကောင်း၊ အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် တစ်နေ့တွင် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းအား ဒရွတ်တိုက် ဆွဲသွားသည် ဆိုသည့် လယ်ကွင်းထဲရှိ စွတ်ကြောင်းအတိုင်း သွေးစက်များကျနေသည်ကို လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက မြင်တွေ့ခဲ့ရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း၏ သွေးစွန်းနေသော ယူနီဖောင်း အဝတ်အစားများ၊ အပိုင်း အပြတ် ဖြစ်နေသော ပုခုံး သိုင်းကြိုးနှင့်စစ်ဝတ်တန်ဆာများ၊ လယ်ကွင်း ထဲတွင်

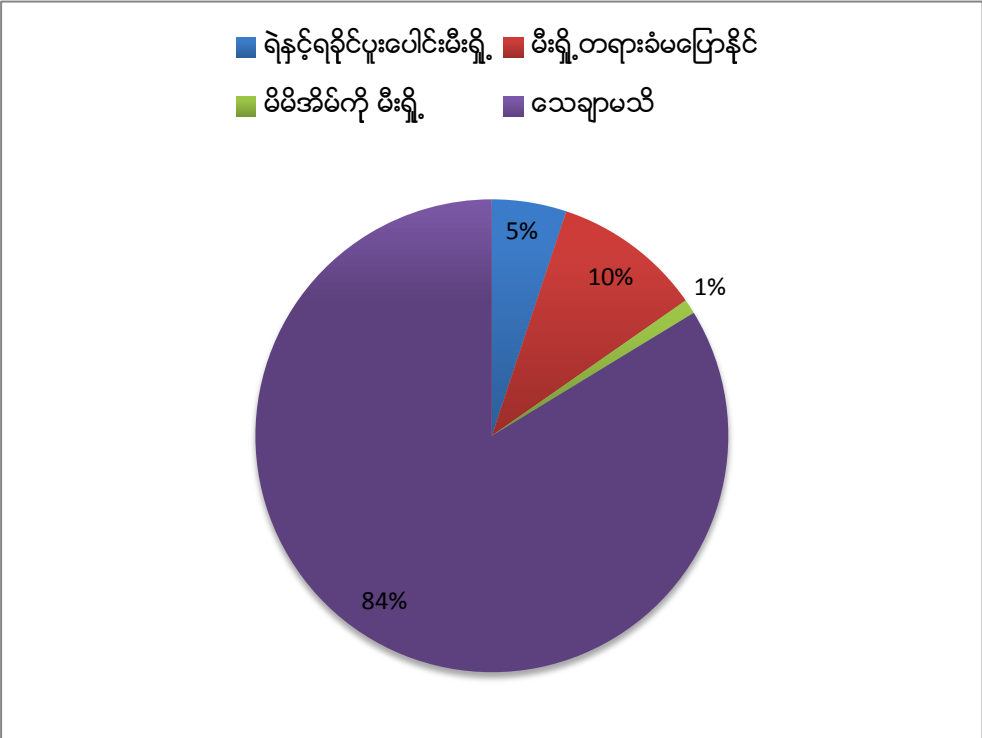
ပြန်လည်ရရှိသည့် အလိပ်လိပ် ကျွတ်ကျပုံ ပေါ်နေသည့် အတွင်းခံအဝတ်အစား များကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ထိုကဲ့သို့သောအခြေအနေမျိုးတွင် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းမှာ ဆက်လက် အသက်ရှင်ရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။

၇.၃.၃။ ဖြစ်စဉ်ပါ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကောက်ယူရရှိသည့် သတင်းအချက်အလက်များအရ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အနေဖြင့် အောက်ပါ အတိုင်းသုံးသပ်ပါသည် -

- (က) ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းသည် အခင်းဖြစ်ပွားနေချိန်တွင်အထက် အရာရှိ၏ တရားဝင်ညွှန်ကြားချက်အရ နယ်မြေလုံခြုံရေးအတွက် ပုံမှန် လှည့်ကင်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေစဉ်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ခ) အခင်းဖြစ်နေစဉ်အတွင်း မျက်မြင်သက်သေတစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းမှာ ဒုချီးရားတန်းရွာသားများ၏ ပိုင်းဝန်း အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဆရာကြီးထံမှာ ဝေဒနာအပြင်းအထန် ခံစားရသည့် ညည်းပြုသံများကို ကိုယ်တိုင်ကြားခဲ့ရသည့်အပြင် လက်မှ ဆွဲကာ လယ်ကွင်းပြင်သို့ ဒရူတ်တိုက် ဆွဲသွားသည်ကို မြင်ရသဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဆရာကြီး၏သွေးစွန်းနေသော ယူနီဖောင်းများနှင့် အပိုင်းပိုင်း ဖြစ်နေသော စစ်ဝတ်တန်ဆာများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း တပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းမှာ အသက်ရှင်ရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါး သည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။ ဓါးစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ထိန်းသိမ်းထား ခြင်းဖြစ်ခဲ့ပါကလည်း ဆရာကြီးပျောက်ဆုံးခဲ့သည်မှာ အချိန်ကာလ အတိုင်း အတာတစ်ခုအထိ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ ဖမ်းဆီးထားသူများမှ တောင်းဆိုမှု တစ်ခုခုပြုလုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်ယနေ့အချိန်အထိရဲတပ်ကြပ် ကြီးအောင်ကျော်သိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်စုံတစ်ရာတောင်းဆို လာမှုမျိုး မရှိသဖြင့် ဖမ်းဆီးထိန်း သိမ်းထားခြင်းမဖြစ်နိုင်ဟု သုံးသပ် ပါသည်။

၇.၄။ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာ မီးလောင်မှုကိစ္စ

၇.၄.၁။ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာတွင် မီးလောင်သည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကွင်းဆင်း မေးမြန်းမှုများတွင် ပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့သူ ဘင်္ဂါလီလူမျိုး (၁၁၂) ဦးအနက် (၈၇.၅) ရာခိုင်နှုန်းသည် မီးလောင်မှုကို သိရှိကြောင်း ဖြေဆိုကြပြီး ကျန် (၁၂.၅) ရာခိုင်နှုန်းသည် မီးလောင်မှုကို မသိရှိကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ မီးလောင်မှု ဖြစ်စဉ်ကို သိရှိကြသည်ဟု ဖြေဆိုသူများအနက် (၅.၁) ရာခိုင်နှုန်းသည် ဒုချီးရားတန်း အနောက်ရွာအား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့်ရခိုင်တို့၏ ပူးပေါင်း ကြံစည်မှု ဖြစ်သည်ဟု ခိုင်မာစွာပြောဆိုကြပါသည်။ မီးလောင်မှုအား သိရှိသည်ဟု ဖြေဆိုသော ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများအနက် (၁) ရာခိုင်နှုန်းသည် မိမိအိမ်အား ကိုယ်တိုင် မီးရှို့ခြင်းကြောင့် မီးလောင်မှုဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြပါသည်။ မီးလောင်မှုကို သိရှိကြောင်း ဖြေဆိုသူ၏ (၁၀.၂) ရာခိုင်နှုန်းသည် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် မီးလောင်မှုသည် ရှိမီးဖြစ်ကြောင်းကို အခိုင်အမာ သိရှိကြသော်လည်း မည်သူ့ကြောင့် မီးလောင်ကျွမ်းခဲ့သည်ကို ခိုင်ခိုင်မာမာ သိရှိခြင်း မရှိကြပါ။ မီးလောင် ကျွမ်းမှုကို သိရှိသည်ဟု ဖြေဆိုသည့် ဘင်္ဂါလီလူမျိုး (၈၃.၇) ရာခိုင်နှုန်းသည် မီးလောင်ကျွမ်းမှုအကြောင်းကို တဆင့်ခံသာလျှင်သိရှိပြီး မည်သူ့ကြောင့်နှင့် မည်ကဲ့သို့ လောင်ကျွမ်းခဲ့သည်ကို ပြောဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

ပုံ(၄)။ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာမီးလောင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ သိရှိမှုအခြေအနေပြပုံ

၇.၄.၂။ မိဒီယာများတွင် မူဆလင်လှုပ်ရှားတက်ကြွသူများမှ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာအား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက သေနတ်များဖြင့် ပစ်ခတ်ခြင်း၊ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်းများ ပြုလုပ် သည်ဟူသောစွပ်စွဲချက်များကို ရေးသားကြပါသည်။ ကနဦးသုတေသန ကွင်းဆင်း လေ့လာမှုများ ပြုလုပ်စဉ်ကာလအတွင်း ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာတွင် လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့များ ဖြန့်ကျက် နေရာယူထားခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဒုချီးရားတန်း အလယ်ရွာတွင် တပ်ဖွဲ့များက လုံခြုံရေးတာဝန်ယူထားသဖြင့် ထွက်ပြေးသွားသော ရွာသားများသည် ကျေးရွာတွင်းသို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်နေထိုင်မှုမပြုရဲကြပါ။ ထို့ကြောင့် (၂၃.၁.၂၀၁၄) ရက်နေ့တွင် လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများက ကျေးရွာတွင်းမှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသွားပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျေးရွာအတွင်းသို့ အမျိုးသမီးအချို့သာ ပြန်လာကြပြီး အမျိုးသားများ ပြန်မလာရဲကြသဖြင့် အဆိုပါ အမျိုးသမီးများနှင့် ကျေးရွာ မီးဘေး၊ လုံခြုံရေးတို့ကို တာဝန် ယူနိုင်ရန် အနီးအနား ရှိ ဘင်္ဂါလီကျေးရွာများမှတစ်ဆင့်လျှင် အမျိုးသား (၂၀) ဦးစီ အလှည့်ကျ စနစ်ဖြင့် ဒုချီးရားတန်းရွာ၏ လုံခြုံရေးအား တာဝန်ယူစေခဲ့ကြပါသည်။

၇.၄.၃။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများအတွင်း ဒေသခံဘင်္ဂါလီရပ်မိရပ်ဖများနှင့် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းရာတွင် မီးလောင်မှုဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကွဲပြားစွာပြောဆိုကြပါသည်။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ မေးမြန်းမှုများတွင် ရွာသားအများစုမှ ကျေးရွာအားမီးရှို့သူမှာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြောင်းကိုသာ ပြောဆိုကြသည်။ ထိုသို့ စွပ်စွဲပြောဆိုရာတွင် ခိုင်မာသည့် သက်သေအထောက်အထားများဖြစ်သည့် ဓါတ်ပုံမှတ်တမ်းများနှင့် ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းများကို တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ဖြစ်စဉ်အားမျက်မြင်သက်သေဟု ဆိုသူများကပြောဆိုရာတွင် လူနစ်ဦးကဆိုင်ကယ်ဖြင့် လာ၍မီးရှို့သည်၊ ဘောင်းဘီ ဝတ်ထားသော လူ(၁၀) ဦးက လာ၍မီးရှို့သည်ဟု ကွဲပြားစွာ ပြောဆိုမှုများလည်း တွေ့ရပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင် ဒေသခံဘင်္ဂါလီရပ်မိရပ်ဖများနှင့် မေးမြန်းရာတွင် ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာအား မီးရှို့မှုသည် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များလည်းမဖြစ်နိုင်သကဲ့ သို့ အိမ်ပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင်လည်း မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ထိုမီးလောင်မှုသည် နိုင်ငံရေးအရထိုးနှက်လိုသည့်သဘောအဖြစ် အစိုးရအား ဆန့်ကျင်သည့် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

၇.၄.၄။ (၂၈-၁-၂၀၁၄) ရက်နေ့၊ (၂၀၄၅) ချိန်ခန့်တွင် ဒုချီးရားတန်း (အနောက်ရွာ) မီးလောင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများနှင့် ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်များအရ အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ရပါသည်-

(က) ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) ကျေးရွာတွင် မီးလောင်ကျွမ်းမှုသည် သာမန်ပေါ့ဆမီးကြောင့် လောင်ကျွမ်းခြင်းမဟုတ်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပထမ မီးလောင်သည့်နေအိမ်တွင် နေအိမ်နှင့် ခြံစည်းရိုးတပြိုင်တည်း လောင်ကျွမ်းခဲ့ခြင်း၊ ပထမမီးလောင်သောနေအိမ်နှင့် ဒုတိယ မီးလောင်သော နေအိမ်တို့သည် အကွာအဝေးအားဖြင့် ကိုက် (၂၀၀) ခန့် ကွာဝေးသဖြင့် သာမန်မတော်တဆမီးထက် ရှို့မီးသာပို၍ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

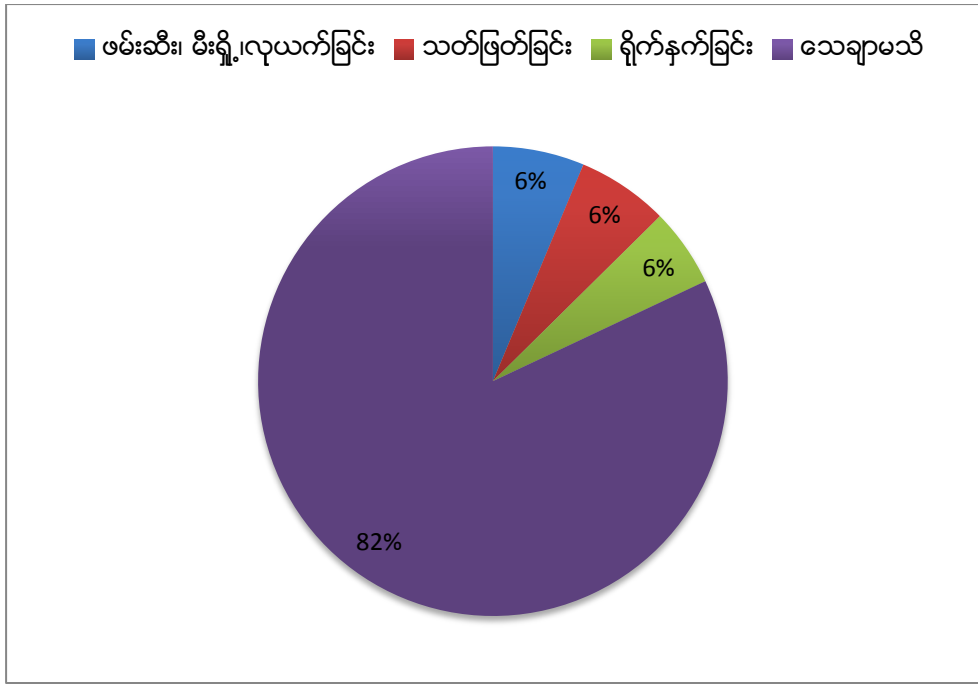
(ခ) မီးလောင်နေစဉ် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ရှိသူများက သွားရောက် ကူညီငြိမ်းသတ်ပေးသည်ကို ဓါတ်ပုံ မှတ်တမ်းများအရ သိရှိရပါသည်။ ထို့ပြင် ဒေသခံ ဘင်္ဂါလီအချို့၏ ပြောဆိုချက်များအရ မီးလောင်မှုသည် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် နေအိမ်ပိုင်ရှင်များက မီးရှို့သည် ဆိုသည်ထက် အစိုးရအား နိုင်ငံရေးအရ သိက္ခာချလိုသည့် သဘောဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက် အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ရပ်က ပြုလုပ်သည်ဟု ပြောဆိုမှုများ ရှိနေသည်ဖြစ်ရာ ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) ကျေးရွာ မီးလောင်မှုသည် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပယောဂထက် နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်လိုသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ တမင်ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။

၇.၄.၅။ ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) ကျေးရွာ မီးလောင်သည့် ဖြစ်စဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြေအမြစ်မရှိသော မမှန်ကန်သည့် သတင်းထုတ်လွှင့်မှုနှင့် မည်သူတို့က ဆောင်ရွက်သည်ဆိုသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) ရွာတွင် မီးလောင်နေစဉ် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ကျေးရွာသို့ သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်နေကြောင်း၊ မီးရှို့နေကြောင်း သတင်းရေးသားမှုများကိုအင်တာနက်ပေါ်၌ မူဆလင်လူငယ်များ၏ Facebook စာမျက်နှာများတွင် ရေးသားဖော်ပြကြပါသည်။ ထို့ပြင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးရွှေမောင်သည် DVB သတင်းဌာနနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ဒေသခံများ၏ သတင်းပေးချက်အရ ဟုဆိုကာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာကို မီးရှို့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း

သုံးသပ်ပြောကြားချက်များကို အင်တာနက်စာမျက်နှာများပေါ်တွင် ဦးဦးဖျားဖျား တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

၇.၅။ ဦးအောင်ဖိဖြူနှင့် ရခိုင်များအပေါ် စွပ်စွဲချက်များ

၇.၅.၁။ ကင်းချောင်းကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးအောင်ဖိဖြူသည် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ အနီးတစ်ဝိုက်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဖြစ်စဉ်များအတွင်း တိုက်ခိုက်နှိပ်စက်လုယက်မှု များကိုပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ကွင်းဆင်းမေးမြန်းခဲ့ရာတွင် ဖြေဆိုသူဘင်္ဂါလီလူမျိုး (၁၁၂) ဦးအနက် အများစုက ထိုလုပ်ရပ်များကို ပြုလုပ်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာတွင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာဖြစ်စဉ်များအတွင်း ဦးအောင်ဖိဖြူအနေဖြင့် သတ်ဖြတ်မှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုသူမှာ စုစုပေါင်းဖြေဆိုသူ၏ (၆.၃) ရာခိုင်နှုန်း၊ ရိုက်နှက်မှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုသူမှာ ဖြေဆိုသူ စုစုပေါင်း၏ (၅.၄) ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဘင်္ဂါလီရွာသားများအား ဖမ်းဆီးခြင်း၊ နေအိမ်များအား မီးရှို့ခြင်းနှင့် ဘင်္ဂါလီ ရွာသားပိုင်ပစ္စည်းများအား လုယက်ခြင်းကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုသူ (၆.၃) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ ကျန်ဖြေဆိုသူ စုစုပေါင်း၏ (၈၂) ရာခိုင်နှုန်း သည် ဦးအောင်ဖိဖြူ အနေဖြင့် ရာဇဝတ်မှုများအား ဒုချီးရားတန်း ဖြစ်စဉ်အတွင်း ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်းကို တဆင့်ခံ သိရှိမှုများအရသာ ပြောဆိုကြပြီး မည်သို့မည်ပုံ မည်သည့်နေရာတွင် ကျူးလွန် ခဲ့သည်ကို ပြောဆိုခြင်းမရှိပါ။

ပုံ(၅)။ ဦးအောင်ဖိဖြူအပေါ်စွပ်စွဲမှုများပြသည့်ပုံ

၇.၅.၂။ ဦးအောင်ဖိဖြူအပေါ်စွပ်စွဲသည့်အချို့လူသတ်မှုများမှာ မဖြစ်နိုင်လောက်သည့် စွပ်စွဲမှုများ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဥပမာ- ဒေါ်ဟာမီဒါးမှ ဦးအောင်ဖိဖြူသည် သူမ၏ ၂ နှစ် အရွယ် ကလေးကိုလုယူကာ၊ လေထဲမြှောက်ပြီး ခါးရှည်ဖြင့် ခုတ်သတ်လိုက်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမျိုး၊ ဒေါ်မာယာနာဟာတူးမှလည်း ဦးအောင်ဖိဖြူသည် သူမ၏ ၃ လသား အရွယ်ကလေးနှင့် အတူအိပ်နေစဉ် ဦးအောင်ဖိဖြူနှင့် ရဲများက သားကိုယူသွားကာ သတ်လိုက်သည်ဟုစွပ်စွဲခြင်းမျိုး၊ ဒေါ်အိုက်ရီ ရှား (အလယ်ရွာ) မှ ဦးအောင်ဖိဖြူသည် ၂ နှစ် အရွယ်သားကို ည ၁၂ နာရီအချိန်ခန့် တွင် အိမ်ရှေ့၌ ခုတ်သတ်ခဲ့သည်၊ အလောင်းအား မနက် ၈ နာရီအထိတွေ့ရှိနေရသေးသည်ဆိုသည့်စွပ်စွဲခြင်းမျိုး၊ ဒေါ်ဟာလာမတာတူး(တောင်ရွာ)မှ ဦးအောင်ဖိဖြူသည် ရဲများနှင့်အတူဝင်ရောက်လာပြီးသူမ၏သားအား ည ၁၂ နာရီခန့်တွင် ခါးဖြင့် ခုတ်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမျိုး၊ ဒေါ်ရှော်ရီဒါးမှ ဦးအောင်ဖိဖြူသည် သူမ၏ယောက္ခမအား ခန္ဓာကိုယ်ကို နှစ်ပိုင်းပိုင်း၍ သတ်လိုက် သည် ဆိုသည့် စွပ်စွဲချက်မျိုးတို့ကို ကြည့်ပါက ဦးအောင်ဖိဖြူသည် တစ်ချိန် တည်းတွင် ကွာဝေးသည့် နေရာ (၂) ရာ၌ လူသတ်မှုကို တစ်ပြိုင်တည်း ကျူးလွန် နေသည့် အနေအထားမျိုး ဖြစ်နေသည့်အပြင် သာမန်ထက်လွန်ကဲသော လူသတ် သည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း

သည် အမှန်တကယ်ဖြစ်ပျက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဇာတ်လမ်းဆင်ခြင်းသာ ဖြစ်နိုင်သည် ဟုသုံးသပ်ရပါသည်။

၇.၅.၃။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုအတွင်း ခရီးသွားဘင်္ဂါလီ (၈) ဦးအား သတ်ဖြတ် လိုက်သည် ဆိုသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကျောက်တော်/ ဘူးသီးတောင်/ ရသေ့တောင် ဒေသဘက်မှ တောင်ကျော်ကာ မောင်တောဒေသသို့ ဘင်္ဂါလီများ ပင်လာရောက် လာသည်ဆိုသည့် သတင်းအား မြို့နယ်အလိုက် စုံစမ်းမေးမြန်းခဲ့ရာ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများတွင် ဘင်္ဂါလီများခရီးထွက်ကြောင်း၊ ပျောက်ဆုံးကြောင်း တိုင်ကြား ထားသည့် မှတ်တမ်းအထောက်အထားများ မတွေ့ရပါ။ ထို ဘင်္ဂါလီများကို ရခိုင် များမှ သတ်သည်ကို မြင်တွေ့သူ မျက်မြင်သက်သေများ မတွေ့ခဲ့ရပါ။ ထို့အပြင် သေဆုံးသူများကို မြှုပ်နှံထားသည်ဆိုသည့် သတင်းပါသင်္ချိုင်းအနီး တဝိုက်တွင် တောတိုးကာ စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းနေရာသည် လူသူ အရောက်အပေါက်နည်းပြီး သဘာဝတောတောင်ပုံစံအတိုင်း တည်ရှိနေပါသည်။ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်တွင် သံသယဖြစ်စေနိုင်သည့် နေရာများအားလုံးကို စစ်ဆေးရာ မည်သည့် သံသယဖြစ်ဖွယ်အရာကိုမျှ မတွေ့ခဲ့ရပါ။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အလောင်းများကိုတွေ့ခဲ့သည့် ဒုချီးရားတန်းအလယ်ရွာမှဘင်္ဂါလီရွာသားများသည် ဓါတ်ပုံမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုဓါတ်ပုံသည် ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာရှိ လူတိုင်း တွင် ပျံ့နှံ့နေကြောင်း ကနဦးလေ့လာဆန်းစစ်ချက်များအတွင်း ပြောဆိုခဲ့ ကြပါ သည်။ ထိုဓါတ်ပုံများကို ပေးအပ်နိုင်ပါသည်ဟုလည်း ဒုချီးရားတန်းရွာရှိ အမျိုးသမီး များက တွေ့ဆုံစဉ်ပြောဆို အာမခံခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် သုတေသန အဖွဲ့မှ ဓါတ်ပုံကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် နောက်ရက်များတွင် တောင်းခံခဲ့သော်လည်း ဓါတ်ပုံများ မှာ မိမိရွာမှရွာသားများက ရိုက်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လတ်တလော အမြန်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်းဟုပြန်ပြောကာ ယခင် ထွက်ဆိုချက်များနှင့် ကွဲလွဲစွာ အကြောင်းပြန်ကြားခဲ့ပါသည်။ သုတေသနအဖွဲ့ ကွင်းဆင်း မေးမြန်းမှုတွင် ဒုချီးရားတန်းရွာသား ဓါတ်ပုံရိုက်ခဲ့သူများထဲမှ (၄) ဦးကို အမည်နှင့်တကွ ပြောပြခဲ့ ပါသည်။ ထိုသူများထဲမှ (၃) ဦးကို ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုစာရင်းတွင် တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ထို (၃) ဦးစလုံးသည် ကျေးရွာနှင့် ရဲစခန်း မှတ်တမ်း များအရ ယခုဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် ဦးဆောင်သူများအဖြစ် အလိုရှိနေသော တရားခံပြေးများ ဖြစ်နေပါသည်။

၇.၅.၄။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအား လုံခြုံရေးအဖွဲ့များနှင့် ရခိုင်ရွာသားများက နှစ်ဖက်မှ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည်ဆိုသည့်ကိစ္စကို နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ အစီအရင်ခံစာများနှင့် အင်တာနက်သတင်းမီဒီယာများတွင် ဖော်ပြကြပါသည်။ ယင်းကိစ္စပတ်သက်၍ မြေပြင်လေ့လာမှုများအရ ဖြစ်နိုင်ခြေ အားနည်းပါသည်။ ဤဒေသအတွင်း တိုင်းရင်းသား ကျေးရွာ (၃) ရွာ၊ အိမ်ခြေခန့်မှန်း (၂၆၀) နှင့် ခန့်မှန်းလူဦးရေ (၁၃၀၀) ခန့်နေထိုင်ပါသည်။ ၎င်းတိုင်းရင်းသား ကျေးရွာ (၃) ရွာ ပတ်လည်တွင် ဘင်္ဂါလီရွာကြီး (၄) ရွာ၊ အိမ်ခြေခန့်မှန်း (၃၀၀၀) ခန့်နှင့် လူဦးရေ ခန့်မှန်း (၂၁၀၀၀) ကျော်တို့ကဝန်းရံနေပါသည်။ အခင်းမဖြစ်မီ ထိုဒေသ တွင် ရဲကင်းစခန်း (၂) ခုရှိပါသည်။ ခရေမြိုင်ရဲကင်းတွင်တပ်ဖွဲ့ဝင် (၅) ဦးနှင့် ဂေါ်ဒူသာရ တံတား ရဲကင်းတွင် (၆) ဦး စုစုပေါင်း (၁၁) ဦးသာ ရှိပါသည်။ ထို အချက်ကို ထောက်ရှုသော် ဒေသတွင်း နေရာတိုင်း ပျံ့နှံ့နေထိုင်နေသော ဘင်္ဂါလီ များအား လူနည်းစုရခိုင်များကသွားရောက်တိုက်ခိုက်ရန်ထက် တိုင်းရင်းသား ကျေးရွာများမှာ ခံစစ်အနေအထားဖြင့်သာ နေထိုင်နေရကြောင်း လေ့လာ သုံးသပ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာ မေးမြန်းမှုများအရ နတလ ရွာများတွင် နေထိုင် သူများသည် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်နေကြောင်း၊ ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့်လည်း သွားရေးလာရေး လုံခြုံရေးအတွက် စိုးရိမ်ပူပန် နေကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်။

၇.၅.၅။ ရခိုင်ရွာသားများက ပစ္စည်းများကို လုယက်သည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကွင်းဆင်း လေ့လာမှုအတွင်းတွင် ကျေးရွာလုံခြုံရေး အားနည်းနေချိန်တွင် ပစ္စည်းများကို ခိုးယူရန် ချဉ်းကပ်လာသည်များရှိကြောင်း၊ ပစ္စည်းပျောက်ဆုံးမှုများရှိကြောင်းတို့ကို ရွာသားများက ပြောကြားသည်များရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ရွာသားများ ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းများ ပျောက်ဆုံးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပြောကြားရာတွင် ဖြစ်နိုင်ခြေ နည်းပါးမှုများကို တွေ့ရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုရသော် အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ မိမိနွား(၁၀) ကောင် နေအိမ် တွင်ပျောက်ဆုံးကြောင်း၊ ၎င်းအိမ်အား ကွင်းဆင်းရာတွင် နွား(၁၀) ကောင်အား မွေးမြူထားနိုင်သည့် နေရာနှင့် ခြံနေရာ အကျယ်အဝန်း မရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ခိုးယူလာသော ပစ္စည်းများကို သွားရောက်ရောင်းချသည်ဆိုသည့် နေရာများ ကိုလည်း ကွင်းဆင်း လေ့လာခဲ့ရာတွင် အစားအစာပစ္စည်းများကိုသာ လာရောက် ရောင်းချသည်ဟု ပြောကြားမှုများကိုသာ သိရှိခဲ့ရပါသည်။ အထက်ပါကိစ္စရပ်များ အားလုံးကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်ပါက ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ပစ္စည်းများ ခိုးယူ

ပျောက်ဆုံးကြောင်းပြောဆိုကြသော်လည်း မြေပြင်အခြေအနေ၊ လူမှုစီးပွားရေး
အခြေအနေများအရ ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းပါးကြောင်းနှင့် အစားအစာနှင့် မီးဖိုချောင်သုံး
ပစ္စည်းများ ခိုးယူခံရနိုင်ကြောင်း လေ့လာသုံးသပ်ရပါသည်။

၈။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောဒေသနှင့် အခြားဒေသများတွင် ရေရှည် တည်ငြိမ် အေးချမ်းရေးအတွက် အကြံပြုချက်များ

၈.၁။ အကြံပြုချက်(၁)

၈.၁.၁။ ရခိုင်ပြည်နယ်တစ်ဝှမ်းနှင့် လတ်တလောမောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များသည် ပဋိပက္ခတစ်ခုလုံး၏ အစွန်းထွက် ပြဿနာများသာ ဖြစ်သည်ဟုမြင်ပါသည်။ ပြဿနာ၏ အဓိကအရင်းအမြစ်ကို ဖော်ထုတ် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မှသာ ရေရှည်တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရရှိပြီး ငြိမ်းချမ်း စွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင် သွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဒုချီးရားတန်းရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပြဿနာမျိုးကဲ့သို့ အလားတူပြဿနာများ ထပ်မံ မဖြစ်ပွားစေရေး အတွက် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာပြဿနာတစ်ခုတည်းကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရုံဖြင့် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်အနှံ့အပြားတွင် ရခိုင်နှင့်ဘင်္ဂါလီတို့အကြားအစဉ်အဆက် ဖြစ်ပွားနေသော ပြဿနာများကို အမြစ်ပြတ်ရှင်းလင်းနိုင်ရေးကို ဦးစားပေး ဆောင်ရွက် သွားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၈.၁.၂။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရခိုင် နှင့် ဘင်္ဂါလီ များအကြား လူမျိုးရေးပြဿနာများ ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းအချက် တစ်ရပ်မှာ ဤဒေသရှိ လူမျိုးစုများအကြား အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှု မရှိကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော ဒေသရှိ ရခိုင်လူမျိုးများသည် လူနည်းစုဖြစ်သည့် အတွက်လူများစု ဖြစ်သည့်ဘင်္ဂါလီများမှ ၎င်းတို့ကို အန္တရာယ်ပြုမည်ဟူသော အမြင်မှာ လွတ်လပ် ရေးမရခင် နှစ်များကတည်းကပင် ရှိနှင့်ခဲ့ပြီး၊ ဘင်္ဂါလီ လူမျိုးတို့ အပေါ်တွင် ယုံကြည်မှု နည်းပါးကြပါသည်။ မကြာမီက ရခိုင်လူမျိုး ၅၀၀ ခန့်အား ကောက်ယူ ခဲ့သည့် စစ်တမ်းအရ ဖြေဆိုသူ ၉၉ ရာခိုင်နှုန်းသည်ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများအပေါ် ယုံကြည်မှုမရှိကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၈.၁.၃။ ဘင်္ဂါလီများအနေဖြင့်လည်း ရခိုင်လူမျိုးများမှ ၎င်းတို့အား တိုင်းရင်းသားအဖြစ် အသိအမှတ် မပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် ကျေနပ်မှုမရှိကြသည်ကို တွေ့ရပြီး ရခိုင်များအပေါ် ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို မလိုလားသူများအဖြစ်မြင်ကြပါသည်။ ထိုသို့ လူ့အဖွဲ့ အစည်းများအကြား အခြေခံယုံကြည်မှု မရှိကြသည့်တိုင် ဒေသအတွင်းရှိ ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီ လူမျိုးအချို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြဿနာမရှိအောင် နေထိုင်လိုကြ သည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော စစ်တမ်းအရ

စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သူ ရခိုင်လူမျိုး ၇၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဘင်္ဂါလီများကို ကြိုက်နှစ်သက်မှုမရှိသော်လည်း ထိုဘင်္ဂါလီများနှင့် အတူနေရန် ပြဿနာမရှိကြောင်း ပြောဆိုကြသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ သို့သော် လူ့အဖွဲ့အစည်း နှစ်ခုစလုံးရှိ အစွန်းရောက်သူများက အခြေခံ ယုံကြည်မှုအားနည်းသည်ကို အခွင့်ကောင်းယူကာ သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသဖြင့် နှစ်ဖက် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ယုံကြည်မှု ပိုမို နည်းပါးလာကြပါသည်။ အစွန်းရောက်ဝါဒီများအနေဖြင့် မိမိတို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ သဘောထားပျော့ပျောင်းသူများကိုပါ အန္တရာယ်ပြုခြိမ်းခြောက်မှုများ ပြုလုပ်လာသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ အန္တရာယ် ပြုမှုများကြောင့် သဘောထား ပျော့ပျောင်းသူများကလည်း မိမိ၏သဘောထားကို မပြသတော့ဘဲ တိတ်ဆိတ်စွာ နေလာကြပါသည်။ အချို့သဘောထား ပျော့ပျောင်းသူများကလည်း သဘောထား တင်းမာသူများအဖြစ်ပြုမူနေထိုင်လာကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုစလုံးအတွင်း သဘောထားတင်းမာသူများက ပိုမို ကြီးမားလာပြီး အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား ရင်ကြားစေ့ရေးမှာ ပို၍ခက်ခဲလာစေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၈.၁.၄။ ဤအခြေအနေတွင် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းပေါ်သို့ (ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီ)အဖွဲ့ နှစ်ဖွဲ့စလုံး၏ ယုံကြည်မှု ကင်းမဲ့လာမှုများသည်လည်း ပြဿနာများကို ပို၍ဆိုးရွားလာစေပါသည်။ ရခိုင်လူမျိုးများအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရ နှစ်ရပ်လုံးသည် ၎င်းတို့လိုအပ်သည့် အထောက်အပံ့များကို မပေးနိုင်သည့်အတွက် မယုံကြည်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ အချို့ရခိုင်လူမျိုးများကလည်း အစိုးရသည် ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများကို စနစ်တကျ မချုပ်ကိုင်နိုင်သဖြင့် အယုံအကြည်မရှိကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ အချို့ရခိုင်များက အစိုးရအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတကာတွင် မျက်နှာရရေးကိုသာ ဦးစားပေး၍ တိုင်းရင်းသားများ၏ လိုအပ်ချက်ကို အလေးမပေးသည့် အတွက် ယုံကြည်အားကိုးဖွယ်ရာမရှိသည့် အစိုးရဟုလည်း ပြောဆိုကြပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဝန်ထမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားများသည် အမြင်ရှင်းလင်းမှုမရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဩဇာအာဏာရှိသည့် ဝန်ထမ်းများက ဘင်္ဂါလီများ ထံမှ လာဘ်လာဘများယူ၍ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားများကို နှစ်နာစေသည့် ပြုမူမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုကြပါသည်။ ဘင်္ဂါလီများကလည်း အစိုးရသည် ၎င်းတို့အား တိုင်းရင်းသားအဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံသားအဖြစ်သော်

လည်းကောင်း လက်မခံလိုဘဲ မိမိတို့ဒေသအတွင်း (သို့မဟုတ်) ဒုက္ခသည် စခန်းများ အတွင်းတွင်သာနေစေလိုကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ပြဿနာကို မျှတစွာ ဖြေရှင်းပေးနိုင်မှုမရှိဟု စွပ်စွဲပြောဆို ထားကြပါသည်။

၈.၁.၅။ ထိုသို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုသည် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ အစိုးရအပေါ်တွင်လည်းကောင်း အယုံအကြည်မရှိခြင်းသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း နှစ်ခုကြားရှိ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ပိုမိုခက်ခဲလာစေပါသည်။ ဒုချီးရားတန်း ပြဿနာ ဖြစ်ပွားလာခြင်းမှာ အစိုးရနှင့် ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများကြား အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှု၊ လေးစားမှု လျော့နည်းလာပြီးဘင်္ဂါလီများအနေဖြင့် အခွင့်အရေးရ လျှင်ရသလို အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများကို ဆန့်ကျင်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လက်ရှိ အခြေအနေတွင် ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီများ အကြား သဟဇာတ ဖြစ်လာစေရန် အစိုးရမှ ဦးစီးဦးဆောင် ပြုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများသည် နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်း (INGOs)များ အပေါ်တွင် လိုအပ်သည်ထက် ပိုမိုပြီး မှီခိုလိုစိတ်ရှိနေကြပါသည်။ ရခိုင်လူမျိုးများမှ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) သည် ဘက်လိုက်သည်ဟု ထင်မြင်နေကြပါသည်။ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) မှ ဦးစီးဦးဆောင် ပြုလုပ်၍ ရခိုင်လူမျိုးများနှင့် ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများ အကြားရှိ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။ အစိုးရအနေဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း နှစ်ရပ်စလုံး၏ ယုံကြည်မှုကို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှသာ ရခိုင်ပြည်နယ် အရေးအား ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်း ပေးသွားနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အစိုးရသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း နှစ်ရပ်စလုံး၏ယုံကြည်မှုကို ရရှိလာစေရန်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ရပ် အကြား အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှုများရှိလာစေရန်အတွက် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက် သွားရန် လိုအပ်ပါသည်။

၈.၁.၆။ အစိုးရ၏အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုလုံးမှယုံကြည်မှုများရှိလာစေရန် အောက်ပါကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည် -

- (က) အစိုးရအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီများအကြား ပြဿနာများဖြေရှင်းရန်အတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့် ကိစ္စရပ်များနှင့်

ပတ်သက်၍ ကတိများပေးထားပါသည်။ အဆိုပါပေးထားသည့် ကတိများ အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

- (ခ) အစိုးရအနေဖြင့် ဒေသအတွင်းရှိ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် လုပ်ငန်းစီမံချက် (Action Plan) တစ်ခုကို စနစ်တကျချမှတ်၍ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထိုစီမံကိန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိစွာဖြင့် အကောင်အထည် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရတို့သည် မိမိတို့လုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရာတွင် ရှင်းလင်းစွာ၊ တိကျ ပြတ်သားစွာနှင့် သိသာထင်ရှားစွာဖြစ်စေသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃ) ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများအကြား တစ်ဖွဲ့နှင့် တစ်ဖွဲ့ မုန်းတီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်သည့် သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှုများပြုလုပ်သည့် သူများကိုလည်း အစိုးရအနေဖြင့် ထိရောက်စွာ ဟန့်တားသည့် အရေးယူမှုများ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

၈.၂။ အကြံပြုချက် (၂)

၈.၂.၁။ ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့်ကိစ္စရပ်များကို ဖြေရှင်းမပေးနိုင်ခြင်းသည်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း အထူးသဖြင့် ဘင်္ဂါလီလူမျိုး များပြားသည့် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသအတွင်းတွင် ပြဿနာများကို ပိုမို ရှုပ်ထွေးစေပါသည်။ ရခိုင်လူမျိုးများအနေဖြင့် ဘင်္ဂါလီများ၏ နိုင်ငံသား ဖြစ်တည်မှုကို မဆုံးဖြတ်မီ ၎င်းတို့ကို တရားမဝင်နိုင်ငံခြားသားများအဖြစ် ဆက်ဆံ လိုကြပါသည်။

၈.၂.၂။ ဘင်္ဂါလီများ အနေဖြင့်မူ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများ မရရှိကြသောကြောင့် မကျေနပ်မှုများရှိကြပါသည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မရေရာ၊ မသေချာမှုများသည် သဘောထားပျော့ပျောင်းသည့် ဘင်္ဂါလီများကို သဘောထားတင်းမာသူများအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားစေပါသည်။ ဘင်္ဂါလီခေါင်းဆောင်များက ပြောကြားရာတွင် ယခုဒုချီးရားတန်းတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ပြဿနာသည် ဘင်္ဂါလီများအနေဖြင့် ရခိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက တရားမဝင် နိုင်ငံခြားသား များကဲ့သို့ နှိမ့်ချဆက်ဆံမှုနှင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပတ်သက်မှုရှိကြောင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး

ကော်မရှင်မှ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည့် ဘင်္ဂါလီလူမှုရေးခေါင်းဆောင်အများစုမှ ပြောကြားခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုနှင့် ၎င်းတို့၏ အနာဂတ် မရေရာမှု များသည် ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများကို အစိုးရနှင့် ရခိုင်ဆန့်ကျင်ရေးပြုလုပ်သည့် Rohingya Solidarity Organization(RSO) သောင်းကျန်းသူများနှင့် အခြား အဖွဲ့အစည်းများကို သူရဲကောင်းများအဖြစ် ပိုမြင်လာစေပြီး အစိုးရနှင့် ရခိုင် လူမျိုးများကို သိက္ခာချပြောကြားမှုများ ပို၍လုပ်လာကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘင်္ဂါလီလူမျိုးအများစုသည် အစိုးရနှင့် ရခိုင်များ သိက္ခာတက်လာစေမည့် ကိစ္စ ဖြစ်ပါက မည်မျှပင်မှန်ကန်သည်ဖြစ်စေ ထောက်ခံပြောဆိုရန် ဝန်လေးတတ် ကြပြီး အစိုးရနှင့် ရခိုင်များ သိက္ခာကျစေမည့်ကိစ္စဆိုပါက ချဲ့ကား၍သော် လည်းကောင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း ဝန်မလေး ဖြစ်လာကြသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း မောင်တောဒေသအတွင်း နေထိုင်ကြသည့် ဘင်္ဂါလီအချို့က ဝန်ခံပြောဆိုကြပါသည်။

၈.၂.၃။ အစိုးရသည် ၁၉၈၂ နိုင်ငံသားဥပဒေနှင့်အညီစိစစ်ပြီး ဘင်္ဂါလီများကို နိုင်ငံသား ဖြစ်ခွင့်နှင့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ကတိပြု ထားသော်လည်း လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာ မှုများ ရှိနေခြင်းကြောင့် အစိုးရအပေါ်ယုံကြည်မှုများ ယိုယွင်းလာသည်ဟု ဘင်္ဂါလီ လူမှုရေး ခေါင်းဆောင်အများစုမှ ပြောကြားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အဆိုပါ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုကိစ္စကို ပြေလည်အောင်ဖြေရှင်းပေးခြင်းမရှိပါက ယခု ဒုချီးရားတန်း တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သကဲ့သို့သော နောက်ထပ်ပြဿနာများဆက်လက်၍ ဖြစ်ပွားနိုင် ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ဘင်္ဂါလီများ၏ နိုင်ငံသား ဖြစ်မှု စိစစ်ရေးကိစ္စအတွက် နည်းလမ်းများ ရှာဖွေဆောင်ရွက်သွားသင့်ပါသည်။

၈.၃။ အကြံပြုချက် (၃)

၈.၃.၁။ မောင်တောမြို့နယ်တွင် လတ်တလောလိုအပ်ချက်တစ်ခုမှာ နေရာဒေသတိုင်းတွင် တရား ဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိရေးတို့ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ဒီမိုကရေစီ အုပ်ချုပ် ရေးစနစ်ပြောင်းလဲကျင့်သုံးရန် ကြိုးစားနေချိန်ဖြစ်သော်လည်းဒေသ၏ လက်ရှိ ပကတိအနေအထားများအရ မေ့စက်နှင့် အာဏာစက်ကိုတွဲဖက် ကျင့်သုံးကာ လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်သွားရန်လိုအပ်နေပါသည်။ ထိုတာဝန်များသည် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ၊

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာန၊ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနနှင့် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဌာနတို့မှ အဓိကထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန်များဖြစ်ပါသည်။

၈.၃.၂။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည့်ဌာနများ အနေဖြင့် တာဝန် ထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အတွက် ထိထိရောက်ရောက် ကူညီမှုများ ပေးသွားရန်နှင့် စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယခုလက်ရှိဘူးသီးတောင်နှင့်မောင်တော ဒေသတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသောဝန်ထမ်းများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းရာတွင် မိမိတို့၏လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ အထောက်အပံ့များမရရှိခြင်း၊ လခ မလုံလောက် ခြင်း၊ မောင်တောကဲ့သို့သောဒေသအတွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်အတွက် သွားရောက်ရခြင်းသည် ပြစ်ဒဏ်ပေးခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်း မောင်တောဒေသ အတွင်းရှိအစိုးရဌာနများသည် ရခိုင်နှင့်ဘင်္ဂါလီများအကြားတွင် ဂုဏ်သိက္ခာ ကင်းမဲ့ရခြင်း၊ ပြည်သူလူထုက မိမိ၏လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ရှင်းရှင်း လင်းလင်းမသိရှိခြင်းတို့ကြောင့် မိမိတို့၏ တာဝန်များကိုထိရောက်စွာ ထမ်းဆောင် လိုစိတ်များ အားနည်းသွားစေသည်ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။ ထို့ပြင် တွေ့ဆုံ မေးမြန်း ခဲ့သည့် ရခိုင်ခေါင်းဆောင်များ၊ ဘင်္ဂါလီခေါင်းဆောင်များ နှင့် မောင်တောမြို့ နေဝန်ထမ်းအချို့ကလည်း ဝန်ထမ်းအများစုသည် ၎င်းတို့ရှိရမည့် အရည်အချင်း များ ပြည့်ဝမှုမရှိကြသဖြင့် ပြည်သူများကကြည်ညိုလေးစားမှု လျော့နည်းကာ၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အပိုင်းတွင်ပါ ထိရောက်စွာ မဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။

၈.၃.၃။ ဥပမာ ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများသည် လက်နက်ကောင်းမွန်စွာ တပ်ဆင်ထားသည့် တပ်မတော်သားများနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ကြောက်ကြသော်လည်း လက်နက် ကောင်းများတပ်ဆင်ထားခြင်းမရှိသည့်နယ်မြေရဲများကိုမူအလေးထားမှုအားနည်း သည်ဟုပြောဆိုကြပါသည်။ ထို့ပြင်လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များအကြားတွင် ထိရောက် သောအင်အားသုံး အရေးယူဆောင်ရွက်မှုမျိုးပြုလုပ်ရပါက ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်ဟု မှတ်ယူနေကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည် တာဝန်များကိုထိရောက်စွာ ကြိုးစား၍ ဆောင်ရွက်ပါကလည်း သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၏ အကာအကွယ်ပေးမှုများ အပြည့် အဝမရရှိဟုပြောဆိုကြပါသည်။

၈.၃.၄။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားနေခြင်း၏ အကြောင်းရင်း တစ်ရပ် တွင် အစဉ်အဆက်က ဒေသအာဏာပိုင်များ၏ အဖက်ဖက်က အားနည်းချက်

များကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ဥပဒေများ၊လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန် အားနည်းခဲ့ခြင်း၊ ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း၊ တရားမျှတစွာ စီမံအုပ်ချုပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း၊ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာများ တန်ဖိုးမထားတတ်ခဲ့ခြင်း၊ ဒေသလူထုအပေါ် စေတနာထားမှု အားနည်းခြင်း၊ ဌာနများမှ မိမိလုပ်ဆောင်ရမည့် တာဝန်များ ကျေပွန်စွာ မထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်္ဂါလီများသည် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များကို ကြောက်ရွံ့သော ငြိမ်ဝပ်စွာနေခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ဥပဒေကို ကိုယ့်အသိစိတ်ဖြင့် လိုက်နာလို မှုမရှိခြင်း၊ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို အခွင့်ရေးရလျှင်ရသလို တိုက်ခိုက်ခြင်းများ ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ထိုအားနည်းချက်များကြောင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး လုပ်ဆောင်ရာတွင် အားနည်းခဲ့ပါသည်။ ထိုအားနည်းချက်များကို သင်ခန်းစာ ယူကာ အမြန်ဆုံးပြန်လည်ပြုပြင်ရန် ထိရောက်စွာ တာဝန်ထမ်း ဆောင်မည့်သူ ဝန်ထမ်းကောင်းများ လိုအပ်မည်ဟုမြင်ပါသည်။ မောင်တောကဲ့သို့သော အချိန်မရွေး ပြဿနာကြီးကြီးမားမားတက်နိုင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစွန်အဖျား ဒေသများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြမည့် ဒေသအာဏာပိုင် အကြီးအကဲများကို တာဝန်ပေးခန့်အပ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာဌာနအလိုက် ဘက်စုံထူးချွန်သူ၊ ရိုးသား ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သူ၊ နောက်တဆင့် ရာထူး တိုးပေး ရန်ရည်ရွယ်ထားသူများ ကိုသာခန့်အပ်ပြီး အဆိုပါဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်း စွမ်းဆောင် ရည်အပေါ်မူတည် ကာ ရာထူးတိုးပေးခြင်း၊ သက်သာကောင်းမွန်သော နေရာဒေသများသို့ ဦးစားပေး ပြောင်းရွှေ့ပေးခြင်း စသည့်ချီးမြှင့်မှုများကို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ ဝန်ထမ်း တစ်ဦး၏ ရာထူးတာဝန်မှအပ အထူးလုပ်ငန်း တာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင် ရသည့်အတွက် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ ရံပုံငွေမှ ထိုက်တန်သည့် ဉာဏ်ပူဇော်ခ ချီးမြှင့် ငွေများ ထောက်ပံ့သင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပွင့်လင်း မြင်သာမှု ရှိရန် လိုအပ်ပြီး၊ လိုအပ်ပါက အချိန်မီ သတင်း ထုတ်ပြန်ရန်လည်း လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါ သည်။

သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး လုပ်ငန်းများ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်-

- (က) ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်ဖြစ်ပွားသည့် ကိစ္စများသည် နိုင်ငံရေး ပြဿနာများ ဖြစ်နေသဖြင့် ဝန်ထမ်းများကို နိုင်ငံရေး နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကိစ္စများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်စေရေးအတွက်နိုင်ငံရေးရာသင်တန်းများပေးသင့်ပါ သည်။

- (ခ) လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများအနေဖြင့်လည်း မိမိတို့ ဆောင်ရွက်သင့် ဆောင်ရွက် ထိုက်သည့် ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရဲရင့်ပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ် လုပ်ကိုင် နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အဓိကရုဏ်း နှိမ်နှင်းရေးသင်တန်းများ၊ အဓိကရုဏ်း နှိမ်နှင်းရေးလက်နက်များ တပ်ဆင်ခြင်းများနှင့် စိတ်ဓါတ် မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းတို့ကို ပို့ချပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး တည်ဆဲ ဥပဒေ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အညီ ထိရောက်စွာ လုပ်ကိုင်ခွင့်အပြည့်အဝ ပေးအပ်ထား သင့်ပါသည်။
- (ဃ) နိုင်ငံတော်၏ ချမှတ်ထားသောမူဘောင်များအတွင်း လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ် ပိုင်ခွင့်ပြုရပါမည်။
- (င) ဥပဒေနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်နေသော လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများအား အကာ အကွယ်ပေးထားရန်လိုအပ်ပါသည်။
- (စ) ပေးအပ်ထားသည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဥပဒေနှင့် အညီကျေပွန်စွာ မထမ်းဆောင်သော ဝန်ထမ်းများကို ထိရောက်စွာ အရေးယူသွားသင့် ပါသည်။

၈.၄။ အကြံပြုချက် (၄)

၈.၄.၁။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များအများစုရှိနေသည့် မောင်တောကဲ့သို့သောဒေသများတွင် အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာအကြီးအကဲများ အနေဖြင့် အစ္စလာမ်ဘာသာအကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ဘာသာရေးအခြေခံသဘောတရားများကို လေ့လာထားသင့်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် သာသနာရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်မဟုတ်သည့် အခြားဘာသာဝင် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးကို အစ္စလာမ်ဘာသာ အကြောင်းထဲထဲဝင်ဝင် လေ့လာထားစေကာအစ္စလာမ်ဘာသာရေးဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ အကြံပေးအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်သင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် မနုဿဗေဒဆိုင်ရာပညာရှင်များ၊ လူမှုရေး ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များထံမှ ဒေသရှိဘင်္ဂါလီလူမျိုးများ၏ စိတ်နေသဘော ထားခံယူထားချက်များ၊ ထုံးတမ်းစေလွှတ်မှုများကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း လေ့လာထား စေသင့်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာများတွင် လိုအပ်သလို အကြံဉာဏ် များ ရယူအသုံးပြုစေသင့်ပါသည်။

၈.၅။ အကြံပြုချက် (၅)

၈.၅.၁။ မောင်တောဒေသတွင် အစိုးရမှ မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခုမှာ လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရဲတပ်ရင်းများကွပ်ကဲမှု အဖွဲ့နှင့် ရဲစခန်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အမှန်အတိုင်းသုံးသပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် ဒေသအတွင်း ချထားသည့် ရဲတပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များ၏ အင်အား၊ လက်နက်၊ နေရာချတပ်ဖွဲ့ရန်လိုအပ်မှုနှင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားရေးကိစ္စရပ်များဖြစ်ပါသည်။ ပထမဦးစွာ အင်အား နှင့်ပတ်သက်၍ လတ်တလော အခင်းဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများဖြစ်သောဂေါ်ဒူသာရကျေးရွာ၊ နူရူလ္လာကျေးရွာ၊ ဘဂုံးတန်းကျေးရွာ စသည့် ဘင်္ဂါလီကျေးရွာများတွင် လူဦးရေအကြမ်းအားဖြင့် (၂၀၀၀၀) ဦးခန့် ရှိနေပြီး တိုင်းရင်းသားကျေးရွာများအဖြစ် ကင်းချောင်းကျေးရွာ၊ ခရေမြိုင်ကျေးရွာနှင့် ဗောဓိကုန်းကျေးရွာများမှ လူဦးရေခန့်မှန်း (၁၃၀၀) ခန့် တို့အတွက် ခရေမြိုင်ရဲကင်းတွင် အင်အား (၅) ဦး၊ ဂေါ်ဒူသာရတံတားရဲကင်းတွင် (၆) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၁၁) ဦးသာ ချထားနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ရဲသားနှင့်ရွာသားအချိုးမှာ ၁:၂၀၀၀ နှုန်းနီးပါးဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိုးအစားမှာ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းဖြစ်ပါက ပြဿနာမရှိလှသော်လည်း ဤဒေသအတွက်ကိုမူ လွန်စွာနည်းပါးသည်ဟုသုံးသပ်ရပါသည်။

၈.၅.၂။ မောင်တောဒေသသို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာချက်များအရ အခင်းဖြစ်ပွားရာဒေသရှိ ရဲကင်းစခန်းများရှိ ရဲအင်အားမှာ ဖွဲ့စည်းပုံထက်လျော့နည်းမှုများ ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ဤနေရာတွင် ရဲကင်းအရေအတွက် တိုးချထားခြင်း သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့အင်အား ဖြည့်တင်းပေးခြင်းများအနက်တစ်ခုခုကိုအမြန်ဆုံး ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။ ရဲကင်းစခန်းတစ်ခုတွင်ရှိသင့်ရှိထိုက်သည့် အင်အား၊ အဓိက ရုဏ်းနှိမ်နှင်းသည့် လက်နက်ကိရိယာ၊ ပစ္စည်းကိရိယာများကို ကျွမ်းကျင်စွာ ကိုင်တွယ်အသုံးပြုနိုင်မှု နှင့် အဓိကရုဏ်းနှိမ်နှင်းနိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်တို့ပါ ဖြည့်ဆည်းပေးထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ပါက လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက်မှုအားနည်းနေမည်ဖြစ်ပါသည်။ တဖန်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အဓိကရုဏ်းနှိမ်နှင်းသည့် လက်နက်ခဲယမ်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အမြန်ဆုံးပြုပြင်ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်းကို ယခုဖြစ်စဉ်က ထင်ရှားစွာ ပြသလိုက်သည်ဟု မြင်ပါသည်။

၈.၅.၃။ သို့ဖြစ်၍ ဒေသအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီပြီး လူများလေးစားအားကိုး လောက်သည့် ခေတ်မှီလက်နက်များနှင့် ချပ်ဝတ်တန်ဆာများဖြင့် အမြန်ဆုံး အစားထိုး လဲလှယ် ပေးသင့်ပါသည်။**နေရာချထားမှု** နှင့် ပတ်သက်၍ အထက်တွင်အနည်းငယ် တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် မောင်တော ဒေသမှာ မိမိတို့နှင့် အတွင်းရော အပြင်ပါ အသွင်သဏ္ဍာန် ကွဲပြားခြားနားသည့် နယ်စပ်ဒေသဖြစ်နေသည်ကို သတိပြုသင့်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အတွင်းပိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့များ ချထားမှုသာမက နယ်စပ်တစ်လျှောက် လစ်ဟာနေသည့်နေရာများစွာ ရှိနေကြောင်း ယခုဖြစ်စဉ် အပါအဝင်အခြားဖြစ်စဉ်များအရ သာဓကများစွာရှိနှင့်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယခုဖြစ်စဉ် တွင်လည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများသည် နယ်စပ်မြစ်ကမ်းစပ် မှတစ်ဆင့် လွယ်ကူစွာ လွတ်မြောက်သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အခင်းဖြစ်ဖြစ်ချင်း မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် ချက်ချင်းပိတ်ဆို့ထားလိုက်နိုင်ပါက တရားခံများလွတ်လမ်းမရှိနိုင်ဟု ယူဆပါသည်။

၈.၅.၄။ အထူးအကြံပြုလိုသည်မှာ မြေပုံချလေ့လာကြည့်ပါက နတ်မြစ်ဝနှင့် မြစ်ကမ်းပါး တစ်လျှောက်တွင် အရပ်သားများ ပုံမှန်ဖြတ်ကူးလေ့ရှိသည့် နေရာများတွင် လုံခြုံရေးရဲကင်းများ ထောင့်စေ့အောင် စနစ်တကျ ထားရှိသင့်ပါသည်။ ပင်လယ်နှင့် နီးကပ်စွာ တည်ရှိနေသည်ဖြစ်သဖြင့် ဆိုင်ကလုံးဒဏ်ခံနိုင်သော အဆောက်အဦ များ(Cyclone Shelter) များကို ဆောက်လုပ်ပေးပါက သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအတွက်သာမက၊ လုံခြုံရေးအတွက်ပါအခြေခံအဆောက်အဦ ဆောင်ရွက်ပေးပြီးသား ဖြစ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် မြစ်ပြင်နှင့် ကမ်းရိုး တန်းများသို့ လျင်မြန်စွာသွားနိုင်သည့် အမြန် (ရှပ်ပြေး) မော်တော်ဘုတ်များ၊ မီးဆလိုက်များပါ တပ်ဆင်ပေးထားပါက ရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဂုဏ်သိက္ခာလည်း မြင့်တက် လာစေမည့်အပြင် လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အတွက် ကြီးမားသော အထောက်အကူလည်း ဖြစ်လာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဘူးသီးတောင်ဒေသသည် နှစ်ဖက်ကုန်းပိတ်ဒေသဖြစ်သဖြင့် မောင်တောဒေသ ကဲ့သို့ ပြဿနာများစွာမဖြစ်ပွားသည်ကို သာဓကအဖြစ်တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

၈.၅.၅။ **ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များတစ်ဦးချင်းစီ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တက်လာစေရေးသည်လည်း** အရေးကြီးသည်ဟုမြင်ပါသည်။ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဖြစ်လာစေရန် အရည်အချင်းရှိသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အရည်ချင်း ရှိသူများကို စုဆောင်းရရှိရန် လစာ၊ ဘဝတက်လမ်းနှင့် တပ်ဖွဲ့၏ ပုံရိပ်များ ကောင်းမွန်မှု၊ သက်သာချောင်ချိရေးအစရှိသောကိစ္စရပ်များကို ဆက်စပ် စဉ်းစား

သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်တစ်ချက်မှာ အရည်အသွေးရှိသည့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများကို စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့ကျင့် သင်ကြား ပေးနိုင်ရန်လည်းလိုအပ်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသင်တန်းများတွင် ဒေသလူထုနှင့် ဆီလျော်ကိုက်ညီပြီးဒေသခံလူထု၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ရရှိစေမည့် (Community Policing) စနစ်၊ ခေတ်မီအဓိကရုဏ်းနှိမ်နင်းရေးသင်တန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်စုဆောင်းသည့် သင်တန်းများ၊ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှု များမှကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည့်သင်တန်းများ နှင့် တပ်ခွေးများကို လေ့ကျင့်မွေးမြူခြင်း စသည်များကိုလည်း ဆောင်ရွက်ထားရှိသင့်ပါသည်။ ရဲလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လေ့လာကြည့်ရာတွင် နယ်မြေရဲတပ်ဖွဲ့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု နှင့် ရဲတပ်ရင်း၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုတို့မှာ ကွာခြားချက် ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရပြီး၊ အတူတကွပူးပေါင်းဖြေရှင်းရသည့် အခါတွင် မည်သည့် နည်းလမ်းဖြင့်ဆောင်ရွက်ရမည်ဟူသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ နေရသဖြင့် လက်တွေ့ကျမည့် နည်းလမ်းများကို ရေးဆွဲ ကျင့်သုံးသင့်ပါသည်။

၈.၅.၆။ ယခုဖြစ်စဉ်တွင် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ သေဆုံးဖွယ်ရာ ရှိသည်ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်သည့် သက်သေခံအထောက်အထားများကို ရရှိထားသော်လည်း တိကျခိုင်မာသော သတင်းများ ဖော်ထုတ်နိုင်မှုအပိုင်းတွင် အားနည်းနေသည်ကို အထင်အရှားတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ အခြားအတည်မပြုနိုင်သော သတင်းတစ်ရပ်အရ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်း၏ အလောင်းနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းများတစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိသွားကြောင်းဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နယ်စပ်ချင်းထိစပ်ပြီး အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်ကာ ထိလွယ် ရှလွယ်သော မောင်တောကဲ့သို့သောဒေသများအနေဖြင့် တစ်ဖက်ဒေသတွင် မိမိတို့အား အချိန်မရွေးသတင်းပေးပို့ပေးနိုင်မည့် မိမိသတင်းပေး လူယုံများ စနစ်တကျ ထားရှိသင့်ပါသည်။

၈.၆။ အကြံပြုချက် (၆)

၈.၆.၁။ ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် မီဒီယာတိုက်ပွဲသည် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပါ မီဒီယာတိုက်ပွဲတွင် အစိုးရအနေဖြင့် ထိရောက်စွာ တုံ့ပြန်နိုင်ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အစိုးရမှ သန်း ၆၀ ကို ရှင်းပြရန်ကြိုးစားနေစဉ်တွင်

အခြားတစ်ဖက်မှ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိလူသန်း ၇၀၀၀ သို့ ချပြထားနှင့်ပြီးဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ရှေ့ဆက်၍လည်း မီဒီယာ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ဆက်လက် အရေးပါနေမည်ဖြစ်ရာ ကြုံတွေ့ပြီးခဲ့သော အတွေ့အကြုံများမှ သင်ခန်းစာများကို ဖော်ထုတ်ကာ မိမိတို့အားနည်းချက်များကို အမြန်ဆုံးပြင်ဆင်သွားရန် အရေး တကြီးလိုအပ်နေပြီဖြစ်ပါသည်။အစိုးရအနေဖြင့် သတင်းမီဒီယာနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းတင်ဆက်မှု၊ သတင်းရယူမှု၊ ဖြန့်ချိမှု၊ စုဆောင်းမှုစသည့် နည်းစနစ်များကို ဝန်ထမ်းများအား စနစ်တကျပို့ချထားသင့်ပါသည်။ သတင်း ထုတ်ပြန်သည့်အခါ တွင်လည်း သမားရိုးကျထုတ်ပြန်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ မိမိသိစေလိုသည့် ဦးတည်အုပ်စု (Targeted Audience) ကိုကြည့်ပြီး ၎င်းတို့ နားလည်မည့်ပုံစံဖြင့် သတင်းထုတ် ပြန် သွားသင့်ပါသည်။

၈.၆.၂။ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပရှိ ဘင်္ဂါလီများသည် မီဒီယာကိုကျွမ်းကျင်စွာ အသုံးပြုနိုင် သည့်အတွက် အစိုးရ၏ သတင်းထုတ်ပြန်မှု လျှင်မြန်မှုမရှိဘဲ နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာ နေသည်ကို အခွင့်အရေးတစ်ခုအဖြစ် မှတ်ယူကာ ကောလဟာလများကို ပိုမိုပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး မြေပြင်အခြေအနေများကို ပိုဆိုးသွားစေခဲ့ သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေအနေ များကို ပိုမိုရှုပ်ထွေးစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကောလဟာလသတင်းများ ထုတ်လွှင့် ဖြန့်ဝေနေသူများကို ဥပဒေနှင့်အညီ ထိရောက်စွာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။ မည်သည့် သတင်းများသည် မည်သည့် နေရာမျိုးမှထွက်သည်၊ စသဖြင့် သတင်းအမျိုးအစားများခွဲခြားပြီး တွန့်ပြန်ဆောင်ရွက်သည့် စနစ်မျိုးကို စနစ်တကျ ထူထောင်ထားရပါမည်။

၈.၆.၃။ ဖြစ်လာနိုင်ခြေရှိသော ပဋိပက္ခများကို အမြန်ဆုံး တုံ့ပြန်နိုင်ရန် တပ်မတော် အပါအဝင် ဌာနအားလုံးပါဝင်ပြီး ဒေသလုံးဆိုင်ရာ လုံခြုံရေး စီမံချက်တစ်ခု၊ ပီပြင် စွာရေးဆွဲ၍ အမြဲအသင့်အနေအထား ပြင်ဆင်ထားသင့်ပါသည်။ ထိုစီမံချက်တွင် လိုအပ်ပါက ချက်ချင်းတန်ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုစနစ် (Chain of Command) ပီပီပြင်ပြင်ရှိထားရန်အရေးကြီးပါသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းစီမံချက်ပါ တာဝန်များကိုလည်း အောက်ဆုံးအဆင့်အထိ ပါဝင်သူအားလုံးမှ ကျေညက်စွာ နားလည်ထားရန်လည်း လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆင့်အားလုံးမှ ညွှန်ကြား ချက်များ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်ပေါ်နေသည့် အခြေအနေ၊ ပြောင်းလဲမှုအခြေအနေများကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ သိရှိနေစေရေးသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ

အဖွဲ့အစည်းတစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား၊ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအကြား ဆက်သွယ်မှု မပြတ်ရရှိစေရေးသည် အရေးကြီးထည့်သွင်းစဉ်းစားထားရမည့် အချက်တစ်ချက် ဖြစ်သည်နေသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

၈.၇။ အကြံပြုချက် (၇)

အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များ ဖြစ်ပွားလာပါက လုံခြုံရေးအဖွဲ့နှင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ အခင်း ဖြစ်ပွားရာနေရာသို့ အမြန်ဆုံးသွားရောက် ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် လိုအပ်သောယာဉ် များ၊ စက်သုံးဆီများကို လုံလုံလောက်လောက် ကြိုတင်စီစဉ် ပေးထားသင့် ပါသည်။ လုံခြုံရေးယာဉ်များ အချိန်မီ ရောက်ရှိနိုင် ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ၊ အရေးကြီးသည့်နေရာများကို အလွယ်တကူ သွားရောက်နိုင်ရေးအတွက် ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်သည့် လမ်း၊ တံတားများ ကိုလည်းဖောက်လုပ်ထားရှိသင့်ပါသည်။ နတ်မြစ်အလယ်တွင် သောင်ထွန်းနေ သဖြင့် ရေတပ်သင်္ဘောများသည် မြန်မာနိုင်ငံ ရေပိုင်နက်ဘက်မှ အလွယ်တကူ မသွားလာနိုင်သဖြင့် ဘင်္ဂါလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံဘက်မှ ခွင့်ပြုချက်ယူ၍ သွားလာနေရ ပါသည်။ ယင်းအခြေအနေသည် ရေကြောင်းလုံခြုံရေး နှင့် ဒေသလုံခြုံရေး ကိစ္စ များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြီးမားသည့် အဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ယင်းကိစ္စကို ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ဌာနတို့မှ အလျင်အမြန်ဆောင်ရွက်သွားသင့်ပါသည်။

၈.၈။ အကြံပြုချက် (၈)

လက်ရှိအခြေအနေတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲများ ပြုလုပ်၍ စွပ်စွဲချက်များကို လက်တွေ့ကွင်းဆင်း သက်သေပြချက်များဖြင့် ငြင်းဆိုထား သော်လည်း နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက ဤပြဿနာအပေါ်အစိုးရ၏ ဖြေရှင်း တုံ့ပြန်ပုံ၊ ဆုံးဖြတ်ပုံတို့ကို သံသယအမြင်ဖြင့် စောင့်ကြည့်ဝေဖန်လျက်ပင် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အစိုးရသည် ရခိုင်အရေးကိစ္စ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက် ရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာ တိကျပြတ်သားစွာ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ အစိုးရမှ သတင်းထုတ်ပြန်မှုများနှင့် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲများကိုလည်း အချိန်နှင့် တပြေးညီ ပုံမှန်ဆောင်ရွက်သွားသင့်သည်ဟု ထင်မြင်သုံးသပ်ပါသည်။ ဒေသန္တရအဆင့် သတင်းထုတ်ပြန်မှုများကိုလည်း အချိန်နှင့် တပြေးညီ ထုတ်ပြန်နိုင်ရေးအတွက် အခွင့်အာဏာ နှင့် အစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ပေးထားသင့်ပါသည်။

၈.၉။ အကြံပြုချက် (၉)

၈.၉.၁။ ယခုလက်ရှိအခြေအနေတွင် နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) နှင့် မောင်တောမြို့နယ်အတွင်းရှိ အစိုးရဝန်ထမ်းများအကြား ဆက်ဆံရေး အဆင်မပြေမှုများသည်လည်း မောင်တောမြို့နယ်အတွင်း လူမျိုးရေး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပိုမိုခက်ခဲ ရှုပ်ထွေးစေခဲ့သည့် အကြောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ မောင်တောခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) မှ ဝန်ထမ်းများသည် ခေါင်းမာ၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်ဟု ထင်မြင်ကြပါသည်။ အချို့သော INGOs များသည် မိမိတို့သဘောတူထားသည့် MOU ကိုကျော်လွန်ပြီးဆောင်ရွက်မှုများရှိနေသည် ဟု ဒေသခံများ နှင့် အစိုးရ ဝန်ထမ်းများကထင်မြင်နေကြပါသည်။ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) မှ နိုင်ငံခြားသားဝန်ထမ်းအချို့ကလည်း အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် မောက်မာမှုများရှိကြောင်းကိုလည်း မောင်တောဒေသသို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာခဲ့သည် စုံစမ်း စစ်ဆေးရေး ကော်မရှင် လူကြီးများမှ တွေ့မြင် သိရှိခဲ့ပါသည်။ ယခုလက်ရှိအခြေအနေတွင် မောင်တောမြို့ နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် အခြားဒေသများရှိ ရခိုင်လူမျိုးအများစုအနေဖြင့် MSF (Mèdecins Sans Frontières) အဖွဲ့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ အပေါ်မကျေနပ်သည့် အမြင်များရှိနေ ပါသည်။

၈.၉.၂။ မောင်တောဒေသရှိ MSF အဖွဲ့အစည်းမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးသည် ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အား ၎င်း၏ အဖွဲ့အစည်းမှ ပဋိပက္ခအတွင်း ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆရသော ဘင်္ဂါလီ (၂၂) ဦးအား ဆေးကုသမှုပေးလိုက်သည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မောင်တောခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ရှိသူများထံ အပြစ်တင်သည့်ပုံစံဖြင့် မေးမြန်းခဲ့သည်ကို အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းတွင် တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိများနှင့် MSF တာဝန်ရှိသူတို့တွေ့ဆုံစဉ် “MSF အဖွဲ့မှ ဆရာဝန် (၂) ဦးအား သူတို့အနေဖြင့် မည်သည့် ဘင်္ဂါလီများကို ဆေးကုသပေးပါသနည်း” ဟု မေးမြန်းသောအခါ ၎င်းဆရာဝန် (၂) ဦးမှ “သူတို့အနေဖြင့် အဆိုပါ ဆေးကုသပေးမှုများကို မပြုလုပ်ခဲ့ပါကြောင်း” ပြောဆိုခဲ့သည်ကို မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၏ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းတွင်တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ သို့ရာတွင် MSF အဖွဲ့၏ Country Director ဖြစ်သူမှ ပြည်နယ်ကျန်းမာရေးမှူးကို လိပ်မူ၍ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းမှ လူ (၂၂) ဦးအား ဆေးကုသပေးခဲ့ရသည်ဟု အကြောင်းကြားစာ ရေးသား ပေးပို့ခဲ့ပါ သည်။

၈.၉.၃။ ရခိုင်အဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် MSF မှ ၎င်းကဲ့သို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်းကို ဝေဖန်ပြောဆိုကြပြီး၊ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန်ခက်ခဲကြောင်းပြောဆိုကြပါသည်။ မောင်တောနှင့် အခြားရခိုင်ပြည်နယ်ဒေသများတွင် အစိုးရတာဝန်ရှိသူများနှင့် MSF ကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများလုပ်ငန်းအဝဝကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိသောကြောင့် MSF မှ ကုသပေးသည့် လူ (၂၂) ဦး၏ကိစ္စကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြေကြားခြင်း မရှိသည့်အတွက် လူအများအပြား သေဆုံးသည့် စွပ်စွဲချက်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် အချက်တစ်ခုအဖြစ် သတင်းဌာနများမှ အသုံးပြုပြောဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤကိစ္စအား သက်ဆိုင်ရာနှင့် ဆေးကုသမှုပေးခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းများမှ အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ဖြေရှင်းခဲ့သင့်ပါသည်။ အကယ်၍ MSF နှင့် ဒေသန္တရအစိုးရတို့သည် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းအဖြေရှာနိုင်ခဲ့မည်ဆိုပါက ယခုကဲ့သို့ နားလည်မှုလွဲမှားသည့် အဖြစ်အပျက် များကို ကျော်လွှား နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၈.၉.၄။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) သည်တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ အဖြစ်မမြင်ကြဘဲ၊ ပြဿနာရှာမည့်သူများအဖြစ်မြင်နေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင် ဒေသန္တရအစိုးရ နှင့် MSF တို့အကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုအားနည်းခဲ့သည်ကိုတွေ့ရပြီး၊ ယင်းအတွက်ကြောင့် မပြေလည်မှုများရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှလည်း အစိုးရမှ ပြဿနာ၏ ဖြစ်မြစ်ကို ဖုံးကွယ်ထားချင်သည့်အတွက်ကြောင့်ဖြစ်မည်ဟု စွပ်စွဲလာကြပါသည်။ ဤအခြေအနေသည် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ပြဿနာများကို နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း နားလည်မှုလွဲမှားမှုများ ပိုမို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

၈.၉.၅။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) ၏ အကူအညီများ မဖြစ်မနေ လိုအပ်နေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံတော် အစိုးရအနေဖြင့် ထိုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် ခွင့်ပြုမှုများနှင့် အကူအညီပေးပေးသင့်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်လည်း မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ရေးထိုးထားခဲ့သော သဘောတူ

ညီမှုများ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာကာ တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်သွားသင့်ပါသည်။

၈.၉.၆။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများမှလည်း စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ချမှတ်၍ နိုင်ငံတကာအစိုးရ မဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) ကိုလည်း ထိုစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို နားလည်သဘောပေါက်အောင် ရှင်းလင်းသင့် ပါသည်။ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) မှလည်း စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာကာ အပြန်အလှန်ညှိနှိုင်းအဖြေရာသည့် နည်းလမ်းဖြင့်၊ ထင်သာမြင်သာရှိအောင် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ချိုးဖောက်သည့် နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ(INGOs)ကိုလည်း တိကျစွာအရေး ယူဆောင် ရွက်မှုများကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ဆောင်ရွက်သွားသင့်ပါသည်။

၈.၁၀။ အကြံပြုချက် (၁၀)

၈.၁၀.၁။ ယခု ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်သည် မောင်တောခရိုင်အတွင်းရှိ လုံခြုံရေးအရာရှိများ၊ ဒေသခံရခိုင် တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွားသော ပြဿနာသက်သက် မဟုတ်တော့ဘဲ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မြန်မာ အစိုးရ အကြား ဖြစ်ပွားနေသော ပြဿနာတစ်ရပ် အသွင်ဆောင်နေပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် ၎င်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်း များ လုပ်ဆောင်မှုအပေါ် ဝေဖန်ခံရမှုမျိုး နောက်တစ်ကြိမ် မခံရစေရန် ဒုချီးရားတန်း ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပြင်းထန်သောစွပ်စွဲချက်များပါဝင်သည့် အစီရင်ခံစာ တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံခြား သံရုံးတချို့မှလည်း ပြင်းထန်သည့် စကားလုံးများကို သုံးစွဲ၍ ကြေငြာချက်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ အစိုးရမှလည်း ထိုကြေငြာချက်များကို လက်မခံသည့် တုန့်ပြန်ချက်များကို ထုတ်ပြန်ထားခဲ့ပါ သည်။

၈.၁၀.၂။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဒုချီးရားတန်း ပြဿနာအား ပြေလည်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ထက် မိမိတို့၏ အစီအရင်ခံစာ မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေပြနိုင်ရန်သာ အချိန်ကုန်ခံနေပြီး ထို အစီအရင်ခံစာကြောင့် မိမိတို့သိက္ခာမကျရေးကို ပို၍အလေးပြုဆောင်ရွက်နေ သည်ဟု ပြည်သူများက ထင်မြင်ကြပါသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ရခိုင်နှင့် အခြား

တိုင်းရင်းသားများမှ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဘင်္ဂါလီများဘက် မှ တစ်ဖက်သတ် ပါဝင်ကူညီနေသည့် အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် မြင်လာနိုင်ပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ် တို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် အခြားဒေသ များတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုတွင်ပါဝင်သည့် နိုင်ငံသား ၁၀၀၀ ဦး တွင် ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်က ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်း အနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းဖော်ဆောင်မှုများကို တရားမျှတစွာ လုပ်ကိုင်သွားမည်ဟု မယုံကြည် ကြချေ။ အထူးသဖြင့် မောင်တောဒေသတွင် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများသည် ဘင်္ဂါလီများကို ရခိုင်များထက် ပို၍ မျက်နှာသာပေးကြသည်ဟု ယုံကြည်နေကြ ပါသည်။ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အနေဖြင့် ပြင်းထန်သည့် စကားလုံးများသုံးကာ စွပ်စွဲချက်များကို ပြုလုပ်နေမှုများသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအကြား၊ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်းရင်းသား ရခိုင်များအကြား ဆက်ဆံရေးများ ပျက်ပြားလာစေပါသည်။

၈.၁၀.၃။ ဒုချီးရားတန်း ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာတွင် အစိုးရ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပါဝင်ကူညီရမည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် မိမိတို့ အဖွဲ့အစည်းအတွက်နိုင်ငံရေးအကျိုးအမြတ်များ ရရှိရေးကို ပိုမိုဦးစားပေးခြင်းများ မဖြစ်သင့်ပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ဖြစ်ပွားနေသော ပြဿနာများအား ဖြေရှင်းရာတွင် မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းအတွက် ဂုဏ်တက်အောင် လုပ်ခြင်း၊ တစ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာကျအောင်လုပ်ခြင်း(သို့မဟုတ်) မိမိတို့ ဖြစ်စေလိုသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း လုပ်ဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မှသာ မှန်ကန်သည်ဟု ခံယူမထားသင့်ပါ။ ဒုချီးရားတန်းကိစ္စကဲ့သို့ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားသော ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပါဝင်နေသူများအနေဖြင့် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး၊ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ ပူးပေါင်း၍ အဖြေရှာခြင်း မပြုလုပ်နိုင်ပါက ပြဿနာကို ရိုင်းပင်းကူညီရာ မကျဘဲ ပို၍ဆိုးရွားအောင်ပြုလုပ်နေသူများ ဖြစ်လာနိုင်သည်ကို အထူးသတိပြု အပ်ပါသည်။

၈.၁၁။ အကြံပြုချက် (၁၁)

၈.၁၁.၁။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပဋိပက္ခများသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဖြစ်ပွားနေသော အရှုပ်ထွေးဆုံး ပြဿနာများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ရာ အစိုးရအနေဖြင့် စုစည်းစည်းနှင့် တိကျသည့် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ

လုပ်ဆောင်သွားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက် သွားနိုင်ရန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ပြဿနာတက်နိုင်သည့် မောင်တောခရိုင် အပါအဝင် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေသောနေရာများတွင် ကယ်ဆယ်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးလုပ်ငန်းများကို အချိန်မီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားရန် လိုအပ် မည်ဖြစ်ပါသည်။

၈.၁၁.၂။ ယခုလက်ရှိ အခြေအနေတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မြို့နယ်များရှိ အစိုးရဝန်ထမ်း များအနေဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများသို့ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ညွှန်ကြားချက်များအချိန်မီ မရရှိသဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုတွင် အားနည်းမှုများရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ဆုံးဖြတ် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဆင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား ရခိုင်အရေးကိစ္စများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်ခန့်အပ်သွားသင့်ပါသည်။ ထို ဝန်ကြီး၏ အုပ်ချုပ်ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ပဋိပက္ခနယ်မြေ များ၏ လုံခြုံရေး၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကိစ္စရပ်များကို အချိန်နှင့် တပြေးညီ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက် ထား သင့်ပါသည်။

၈.၁၂။ အကြံပြုချက် (၁၂)

၈.၁၂.၁။ ဒုချီးယားတန်းကဲ့သို့သော ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရန်အတွက် ထိရောက်သော ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ်တွင် ကျေးရွာအုပ်စု အမျိုးအစား (၃) မျိုး ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။ ပထမအမျိုးအစားမှာ ဘင်္ဂါလီလူမျိုးများသာနေသောကျေးရွာ၊ ဒုတိယ အမျိုးအစားမှာ ရခိုင်လူမျိုးများသာ နေသောကျေးရွာနှင့် တတိယအမျိုးအစားမှာ ရခိုင်လူမျိုးနှင့် ဘင်္ဂါလီလူမျိုးတို့ အတူတကွနေ ထိုင်ကြသောကျေးရွာ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ လက်ရှိအုပ်ချုပ်ရေးပုံစံမှာ ဘင်္ဂါလီများသာ နေထိုင်သောရွာတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် ဘင်္ဂါလီလူမျိုးကိုသာ ခန့်အပ်ထားပါသည်။ ရခိုင် လူမျိုးများသာနေသည့် ရွာတွင်ရခိုင်လူမျိုးကိုသာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် ခန့်အပ် ထားပါသည်။ သို့သော် ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီတို့ အတူတကွ ပေါင်းစည်း နေထိုင်သော ကျေးရွာတွင်မူ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အဖြစ် ရခိုင်လူမျိုးကိုသာ ခန့်အပ်ပါသည်။ ဘင်္ဂါလီ

များက ၎င်းတို့နေထိုင်သောကျေးရွာများတွင် ဘင်္ဂါလီများအား အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန် မပေးအပ်ဘဲ ရခိုင်များအားပေးအပ်ခြင်းကြောင့် ပြဿနာဖြစ်ပွားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆို ကြပါသည်။

၈.၁၂.၂။၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပဋိပက္ခများကြောင့် ရခိုင်နှင့်ဘင်္ဂါလီ လူမျိုးများ အကြား တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက်၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အတူယှဉ်တွဲ၍ အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အခြေအနေတွင် မရှိသဖြင့် ထိုသို့သော ကျေးရွာများတွင် သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာတာဝန်ခံများအား မြို့နယ်အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးမှ တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံ အသစ်တစ်ခုကို ချမှတ် သင့်ပါသည်။ ထိုသို့အုပ်ချုပ်ရာတွင်လည်း ရခိုင်၊ ဘင်္ဂါလီ စသဖြင့် လူမျိုးရေးအရ ခွဲခြားအုပ်ချုပ်မှုမျိုးမရှိသင့်ပါ။ ထို့အပြင် ပြည်သူလူထုကို ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေမည့် မလိုလားအပ်သည့် ကြိုးနှိမ်နှိပ်နှိပ်မှုများကို ဖြေလျော့ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ တရားမဝင် ငွေများ အတင်းကောက်ခံခြင်းများကိုလည်း ရှောင်ကျဉ်သင့်ပါသည်။ ဒေသရှိလူများကို ဥပဒေအရ နိုင်ငံသားဖြစ်ထိုက်သည့်သူ နှင့် မဖြစ်ထိုက်သူများကို သေချာစွာ စိစစ်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ တန်းတူဆက်ဆံရပါမည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံသား မဖြစ်ထိုက်သူများ ရှိခဲ့လျှင်လည်း ဥပဒေနှင့်အညီ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှု အကူညီများ၊ အခြေခံလူအခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးမှု မရှိရအောင်စီမံသင့်ပါသည်။ အစိုးရနှင့်ဘင်္ဂါလီများအကြား ထိရောက်စွာ ဆက်သွယ်မှုပြုနိုင်မည့် အစီအစဉ် (Mechanism) များ ချမှတ်သင့်ပါသည်။

၉။ နိဂုံး

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့်ဆိုရသော် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ကိစ္စရပ်များသည် မြေပြင်တွင် ဆိုးရွားစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ မီဒီယာများနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ထုတ်ပြန်ရေးသားသော အစီအရင်ခံစာများတွင် ချဲ့ကားရေးသား ဖော်ပြမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ယခုရေးသားတင်ပြသော အစီအရင်ခံစာတွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးယားတန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ သောကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ် (၅) ခု၏ အခြေအနေအမှန်ကိုရှင်းလင်း ဖော်ပြနိုင်စေရန်အတွက် ဦးတည်လေ့လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပထမဦးစွာ ထိန်းသိမ်းခံထားရသော တရားခံများ၏ ထွက်ဆိုချက်နှင့် သွေးစွန်းနေသော တပ်ကြပ်ကြီး၏ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ရှာဖွေတွေ့ရခြင်း တို့ကြောင့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းမှာ အသက်ရှင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်။

ဒုတိယအနေဖြင့် ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) ကျေးရွာအား မီးရှို့မှုသည် ရခိုင်နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြုလုပ်ကြောင်း စွပ်စွဲပြောကြားသော်လည်း တွေ့ရှိလာသော သက်သေ နှင့် သတင်းအချက်အလက်များအရ အစိုးရအား ဆန့်ကျင်သည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်မှ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ လုပ်ဆောင်ကြဖွယ် ရှိပါသည်။

တတိယအနေဖြင့် ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ကိစ္စရပ်များအား အစိုးရနှင့် ရခိုင်များမှ လုပ်ဆောင်သည်ဟု စွပ်စွဲချက်များ ထွက်ပေါ်နေပါသည်။ သို့ရာတွင် ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များအရ ကောလဟာလကိစ္စရပ်များ ထုတ်လွှင့်နေမှုကို အစိုးရအား ဆန့်ကျင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်မှ တိုက်ရိုက် ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ လုပ်ဆောင်နေကြောင်း ယူဆသုံးသပ်ရပါသည်။ ထို ကိစ္စအား ပိုမိုတိကျစွာ ပြောဆိုရန် လက်ရှိရရှိထားသော သတင်း အချက်အလက် များနှင့် လုံလောက်မှုမရှိနိုင်ပါ။

စတုတ္ထအနေဖြင့် ဒုချီးရားတန်း ဖြစ်စဉ်များအနက် မီးလောင်မှုများတွင်သာ ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုများကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်ရပါသည်။ အခြားဖြစ်စဉ်များအတွင်းမူ

လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့များ၏ တရားခံနှင့် သဲလွန်စ ရှာဖွေနိုင်ရေးအတွက် ကျေးရွာတွင်း နေအိမ်များတွင် ပစ္စည်းများ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေခြင်း၊ နေအိမ်နှင့် ပစ္စည်းများ အနည်းငယ် ပျက်စီးခြင်းတို့ကို သာတွေ့မြင်ရပါသည်။ ဖြစ်စဉ်များအတွင်း ခိုးယူ လုယက်မှုများ ပတ်သက်၍ ဆန်နှင့် မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်းများကို ခိုးယူသည့် ဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်နိုင် ချေရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ နေထိုင်သည့် ကျေးရွာဖြစ်သောကြောင့် ရွှေထည်ပစ္စည်းများ၊ ကျွဲ၊ နွားများ ပျောက်ဆုံးသွားသည့်ကိစ္စရပ်များသည် အနည်းငယ်ဖြစ်နိုင်သော်လည်းအချို့သော တန်ဖိုးကြီးပစ္စည်းများအား လုယက်သည်ဆိုသည့် ကိစ္စဖြစ်နိုင်ခြေနည်းပါးပါသည်။

ပဉ္စမအနေဖြင့် ပဋိပက္ခများထပ်မံမဖြစ်စေရေးအတွက် တင်ပြရာတွင် အောက်ပါ အကြောင်းများကို ထိထိရောက်ရောက်လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

- (က) နှစ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်း ယုံကြည်မှုတိုးပွားအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (ခ) ၁၉၈၂ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- (ဂ) လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များအား လိုအပ်သော လက်နက်ကိရိယာနှင့် စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးခြင်း။
- (ဃ) အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ဘင်္ဂါလီများ၏ သဘောတရားကို သိရှိနိုင်စေရန် အစွဲလမ်းသာသောရေးအကြောင်းကို လေ့လာစေခြင်း။
- (င) ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ရဲကင်းစခန်းများအား ထိရောက်စွာ ဖြန့်ကျက် ထား စေခြင်း။
- (စ) လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များအကြား သတင်းအချက်အလက်များ မှန်ကန်မြန်ဆန်စွာ စီးဆင်းစေခြင်း။
- (ဆ) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (ဇ) ပွင့်လင်းမြင်သာသော သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- (ဈ) နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဖောက်ဖျက်သူများအား တိကျစွာ အရေးယူအပြစ်ပေးဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (ည) INGOs များဖြင့် ကောင်းမွန်သော ဆက်ဆံရေးကို တည်ထောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း။
- (ဋ) ရခိုင်နှင့် ဘင်္ဂါလီ ရောနှောနေထိုင်သည့် နေရာများအား မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးမှ တိုက်ရိုက်စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း အစသည့် အချက်များကို

ရေရှည်တည်ငြိမ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်ကာ အကြံပြုချက်
များကို တင်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လက်ရှိဒုချီးရားတန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သောကိစ္စရပ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်
မည်ဆိုပါက အစိုးရ၏ သတင်းဖြန့်ဝေမှုအားနည်းချက်၊ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတကာ
အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားနည်းချက်၊ အစိုးရနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားနည်းချက်နှင့် နှစ်ဖက် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အပြန်အလှန်
နားလည်မှုရှိအောင် မကြိုးပမ်းခြင်း အစရှိသည့် အားနည်းချက်များကို အခွင့်ကောင်းယူကာ
နိုင်ငံရေးအရ အမြတ်ထုတ်လိုသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်၏ လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်။ သို့ပါ၍ ယခုကဲ့သို့ ကိစ္စရပ်များ ထပ်မံ ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိစေရန် ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ
ပါဝင်လုပ်ဆောင်နေကြသော အကျုံးဝင်ပတ်သက်သူအားလုံးက တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊
တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ပြဿနာဖန်တီးနေသူများအဖြစ် မမြင်သင့်ဘဲ အပေါင်းလက္ခဏာ
ဆောင် လုပ်ဆောင်မှုများဖြင့် ပူးပေါင်းကာ တားဆီးကာကွယ်မှုများကို ပြုလုပ်မှသာလျှင်
တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်တစ်ရပ်ကို တည်ဆောက်နိုင်မည်
ဖြစ်ပါသည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းခြင်း

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး

အမိန့်ကြော်ငြာစာ

အမှတ်၊ ၁၆/၂၀၁၄

၁၃၇၅ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း ၇ ရက်

(၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်)

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းခြင်း

၁။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာနှင့် ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) ကျေးရွာတို့တွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ကိစ္စရပ်နှင့် ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ကိစ္စရပ်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်အမှန်ပေါ်ပေါက်ရေး စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သော “စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်” ကို ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေးအပ်လိုက်သည်-

(က) ဒေါက်တာသာလှရွှေ ဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း	ဥက္ကဋ္ဌ
(ခ) ဦးထွန်းအောင်ချိန် အဖွဲ့ဝင် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်	အဖွဲ့ဝင်
(ဂ) ဒေါက်တာငွန်ကျုံးလျန်	အဖွဲ့ဝင်

နိုင်ငံတကာဥပဒေပညာရှင်

- (ဃ) ဒေါက်တာတင်သိန်းလွင် အဖွဲ့ဝင်
ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
ဘာသာပေါင်းစုံချစ်ကြည်ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့
- (င) ဦးတင်ဦး အဖွဲ့ဝင်
အငြိမ်းစားသံအမတ်ကြီး
- (စ) ဟာဂျီဦးတင်မောင်ဝင်း အဖွဲ့ဝင်
အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်
ဘာသာပေါင်းစုံချစ်ကြည်ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့
- (ဆ) ဦးဝင်းတည် အဖွဲ့ဝင်
အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်
ဘာသာပေါင်းစုံချစ်ကြည်ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့
- (ဇ) ဦးသာပွင့်(ရပ်မိရပ်ဖ) အဖွဲ့ဝင်
စစ်တွေမြို့၊ ရခိုင်ပြည်နယ်
- (ဈ) ဦးလှသိန်း(ခ)မော်ဂျီဟူလာ(ရပ်မိရပ်ဖ) အဖွဲ့ဝင်
မောင်တောမြို့၊ ရခိုင်ပြည်နယ်
- (ည) ဒေါက်တာကျော်ရင်လှိုင် အတွင်းရေးမှူး
Myanmar Egress

၂။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်သည် အောက်ဖော်ပြပါ ကိစ္စရပ်များအပေါ် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အမှန် ပေါ်ပေါက်ရန် စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး သုံးသပ်ချက်နှင့်တကွ အကြံပြုတင်ပြရမည်-

- (က) ၁၃-၁-၂၀၁၄ ရက်တွင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ၌ ခရေမြိုင် ရဲကင်းမှ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း သေဆုံးရသည့် ဖြစ်စဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်း ရင်းနှင့် မေ့တာအတိုင်း သေဆုံးခြင်း ဟုတ်-မဟုတ်။
- (ခ) ၂၈-၁-၂၀၁၄ ရက်တွင် ဒုချီးရားတန်း(အနောက်) ကျေးရွာ မီးလောင်မှု ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းနှင့် မည်သူ့ ပယောဂကြောင့် မီးလောင်ကျွမ်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်း။
- (ဂ) ဒုချီးရားတန်း (အနောက်)ကျေးရွာ မီးလောင်သည့်ဖြစ်စဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြေအမြစ်မရှိသော မမှန်ကန်သည့် သတင်း ထုတ်လွှင့်မှုနှင့် မည်သူတို့က ဆောင်ရွက်ကြောင်း။
- (ဃ) ဖြစ်စဉ်များကြောင့် သေဆုံး၊ ဒဏ်ရာရရှိမှု၊ နေအိမ်ဥစ္စာ ပစ္စည်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အခြေအနေ။
- (င) ထပ်မံဖြစ်ပွားစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် အကြံပြုချက်များ။

၃။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို နိုင်ငံတော် သမ္မတရုံးနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့တို့က စီမံ ဆောင်ရွက်ပေး ရမည်။

၄။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ၊ သက်သေခံ ဥပဒေတို့နှင့်အညီ စုံစမ်းစစ်ဆေး နိုင်သည့်အပြင် သက်သေများ ဆင့်ခေါ်ခြင်း၊ စာရွက်စာတမ်းများ တောင်းခေါ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် နေရာများသို့ သွားရောက် စစ်ဆေးခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့ အရောက် နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့ တိုက်ရိုက် အစီရင်ခံ တင်ပြရမည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

CONFIDENTIAL INCIDENT REPORT

20 JANUARY 2014

Two incidents appear to have transpired in Dar Chee Yar Tan Village Tract in January 2014. The first, the taking and killing of eight Rohingya men on or about 9 January, appears to have led to or become entwined with an ongoing security operation in the village that began on 13 January. The follow synopsis is based primarily on eyewitness testimony compiled by the UN staff in Rakhine State between 14 and 20 January. Further information is still being confirmed.

Alleged abduction and killing of eight Rohingyas

On or around 3 January 2014, 44 Rohingya men from various villages across Kyautaw Township paid MMK 40,000 (approx. \$US45) each to a guide to transport them from Kyautaw to Muangdaw Township. Some Rohingya were aiming to make their way to Bangladesh while others were planning to stay in Maungdaw. A man in his twenties from Kyautaw, also a member of the group of 44, told the UN that the primary reason for their departure was their inability to work and feed their families due to restrictions on their freedom of movement.

On or about 9 January, after five days of walking through the mountains from Kyautaw, the 44 men plus their guide came upon a group of armed Rakhine men in the hillside of Dar Chee Yar Tan Village Tract in Maungdaw Township at around 5:00 pm. An eyewitness was unable to tell if the Rakhine men were police or armed villagers. The Rakhine group began shouting (in the Rakhine language) and then fired on the Rohingya men. Chaos ensued and the Rohingya scattered. The Rakhine men allegedly captured between six and eight men while five others and their guide made it to safety. The whereabouts of the remaining 31 Rohingya men are unknown.

The same day the captured Rohingya men were taken to Kan Chaung, a Rakhine hamlet in the east of Dar Chee Yar Tan village tract. That evening villagers from the neighboring Rohingya hamlet of Maraung Dil reported hearing screams of pain in the Rohingya language coming from direction of Kan Chaung. Confirmed reports indicated the eight men were held captive in the home of Aung San Pyu, the Village Administrator, and denied food and water and severely beaten for at least 36 hours.

News of the capture of these men reached Rohingya villagers in the neighboring Maraing Dil hamlet. At roughly 2:00 p.m. two men from the hamlet went to Kan Chaung to discreetly verify the reports but did not see the Rohingya captives when they passed by the Village Administrator's home.

Around 10:00 a.m. on 12 January, a 50 year-old male Rohingya resident of Maraung Dil hamlet, familiar with the report of the captives, was in a nearby field with his cattle when he spotted a group of men from Kan Chaung heading west to the mountains carrying oddly shaped loads tied to bamboo rods that he suspected to be the bodies of the Rohingya captives. He reported this to his fellow villagers, who sent out an informal group to investigate.

It should be noted that at no time did the Rohingya villagers of Maraung Dil notify the police. Informants said they did not have personal connections with the police or their phone number. Nor were they able to travel to the police station given restrictions on their movement. The larger reason given, however, was that they do not trust the police and feared they would side with the Rakhine villagers. They also feared retaliation from their Rakhine neighbors.

On 12 January at around 12:00 p.m. 32 to 35 Rohingya men from Maraung Dil hamlet went into the nearby western hillside to search for the bodies of Rohingya captives. The group however was turned back by an equally large group of neighboring Rakhine people. It should be noted that up until this point information received indicated that relations between Rakhine and Rohingya in Dar Chee Yar Tan Village Tract were relatively cordial with Rohingyas even working in Rakhine villages and hamlets. However, this show of force by their Rakhine neighbors set off alarm bells.

The Maraung Dil Rohingya informants report that on the morning of 11 January (time unknown) two men were again sent to the hillside to investigate. Information received indicated that the two men came upon a large freshly dug and freshly covered pit close to a Buddhist cemetery. The pit was covered by coconut palm fronds but two men reported seeing a human leg partially protruding through the soil. Shortly after discovering it, however, they heard people approaching so cut their investigation short and returned to the village.

Coincidentally, on the same day, at around 2:00 p.m., a Rohingya man was routinely collecting firewood with several other villagers from Maraung Dil. The group also came upon the grave. The man said he saw the legs of a human body from the knees to its feet protruding through the dirt. Upon investigation, the man said the grave had been recently dug. He also said the legs were not yet swollen, which would indicate the person had recently died. The man also said his group tried to dig out the body but was chased away by a group of Rakhine men, some with knives.

On 13 January at 2:00 p.m. five villagers from Maraung Dil hamlet returned to the gravesite. However, when they got there they saw roughly 12 Rakhine men standing near the pit, some re-covering it. These villagers were able to identify eight of the men by name; one of them was the Village Administrator, Aung San Pyu. They said eight of them were from Kan Chaung hamlet. They did not recognize the other four, but suspect that they were from a nearby Natala village.

30 minutes later the Rakhine group left. At this point, the three Maraung Dil villagers began unearthing the grave, while the two other stood watch. A witness told the UN that the group stopped digging after a few moments after he unearthed the body of a Rohingya man. The body was covered partially by old palm fronds, a black jacket missing one arm and brown plaid lungi, the latter two items were both heavily stained with blood. The villagers restarted digging but stopped when the 12 Rakhine returning to the grave discovered the Rohingyas. The Rakhine gave chase but the five Rohingyas managed to outrun them.

On 13 January at around 3:00 p.m., several Rohingyas from Maraung Dil hamlet reported that three children between the ages of six and ten told their parents that they overheard a group of Rakhine men from Kan Chaung arguing in a nearby field over whether or not they should kill the Maraung Dil Muslims who uncovered the grave. The UN is still confirming this piece of information.

The security operation

At about 9:30 p.m. on 13 January the Dar Chee Yar Tan Village Administrator along with a group of Security Police (Lon Thein) and plain clothed Rakhine men reportedly entered the Muslim eastern part of the hamlet. They encountered a group of roughly five young men with cell phones gathered at cigarette/betel nut stall. Eyewitnesses report seeing the police trying to confiscate the cell phones. The men yelled for help, drawing a large crowd in the Rohingya village, which subsequently forced the village administrator, the police and plain clothes Rakhine men out of the hamlet.

At no point, however, did the Village Administrator or the police inquire about the Muslim men who uncovered the grave. Both Muslim and government sources indicate the police attempted to confiscate the cell phones of the young men that evening, which is in keeping with police practice of clamping down and/or exhorting Muslim villagers for illegal mobile usage. This would in some way corroborate the official version of events suggesting a routine patrol spun out of control. In fact, according to information received these types of patrols occur three to four times a month. This would have been the fourth patrol this month.

At about 10:30 p.m. a small number of Security Police returned, this time with a group of 30 Rakhine men armed with long swords and surrounded another group of Rohingya men who were also gathered at the cigarette/betel nut stall. A Rohingya eyewitness who uncovered the grave the day before said at least four Rakhine men who were at the grave were also present and carrying long swords. Again, the Rohingya men yelled for help. A large crowd formed but this time many of them were armed with knives. The Rakhine men fled.

Reports indicate a small fight ensued and the Rohingya villagers capture a police sergeant and his weapon. The sergeant was allegedly killed several hours later. His body and weapon were reportedly transported to Bangladesh. This has to be confirmed.

Around midnight on the same night (14 January), a larger police force, comprising Security Police and forces from the nearby Police Battalion no. 4 returned, entering the village from the west. According to the official version of events, this operation was an attempt to recover the missing sergeant and his weapon. Informants report being unable to say how many security personnel entered the village but recount seeing between 30-35 police and civilian trucks on the main road, each which would carry 10-20 persons.

About an hour later informants say gunshots were fired. Government authorities say the Rohingya villagers opened fire on the Security Police and they returned fire in self-defense. Rohingya informants deny possessing weapons except knives. However, there is the possibility that a Rohingya could have been using the captured sergeant's firearm.

Moments after the first gunshots, ten Rohingya eyewitnesses from the eastern part of the hamlet report that a large group of Rakhine villagers carrying swords and knives entered from the east, from the direction of Kan Chaung hamlet. The Muslim population was overrun. With the police entering from the main Maungdaw road in the west and the Rakhine entering from east, the Muslim population was squeezed south in retreat towards the Gaw Du Thar Ya, the village tract directly south of Du Chee Yar Tan. Some reports indicated Rakhine from other village tracts entered via the mountain road.

It was mostly Muslim males who fled to other village tracts, leaving women children and the elderly behind. Numerous Muslim sources, from various village tracts in Maungdaw Township indicate that this has been a common survival tactic and a way to protect their property since the June 2012 violence. The Muslim population saw that Muslim men arrested after that episode were severely beaten, tortured or killed in custody (as documented by the UN).

One eyewitness saw the police shoot an 18 year-old male in the arm during the operation. Another eyewitness, saw a man in plain clothes carrying a knife, dragging what appeared to him to be the body of a dead Muslim woman across the road in front of him. Several eyewitnesses also reported seeing police and Rakhine in street clothes looting Muslim property. Based on the eyewitness testimony below, the violence and looting appears to have continued until dawn.

After the operation, the Maungdaw Deputy Commissioner told UN staff said there were only 84 persons remaining in the village – ten men and 74 women and children; they were all brought in for questioning to the Maungdaw Police Station early in the morning of 14 January but the women and children were released on the same day, around 5:00 p.m. The ten men remain in custody. Eyewitnesses told the UN that the police severely beat at least seven of the Muslim men at the station that morning, including one 93-year old man.

The Deputy Commissioner indicated to the UN that Muslims villagers in Du Chee Yar Tan have free access to return to their village. However, according to testimony received, government authorities, including police personnel and personnel from the Township and District administration, made the detainees sign statements saying they will not return to Du Chee Yar Tan until the missing sergeant is found. Moreover, government authorities

reportedly issued a standing ordering for all Village Administrators (VA) and Responsible Persons for the Village Tract (RPVT) to immediately turn over any males from age ten onwards that may be hiding in their areas of jurisdiction to the authorities. However, on 20 January at meeting in Maungdaw town, the Deputy Commissioner reportedly warned all township VA and PRVTs against sheltering *any* Muslim resident from Du Chee Yar Tan. This has effectively made criminal suspects of all Muslim villagers, including children. Almost of all them are now on the run, moving from village tract to village tract each night.

Eyewitness accounts

Dar Chee Yar Tun continues to be cordoned off by the security forces and access severely restricted. Unconfirmed reports indicate that security personnel have been deployed inside the village in at least two hamlets. Uncomforted reports also suggest the east hamlet has been mostly depopulated of Muslims. However, a number of Muslims have either snuck back into their village to salvage what valuables they can, including food. The UN has interviewed tens of Muslims who snuck into the village. Much of what follows is verified.

On the morning of 14 January an eyewitness told the UN that he saw three dead bodies in one house (two women and one child) and another dead body of a woman in a different house. The eyewitness knew the victims personally. All of the bodies showed signs of deep lacerations and bullet wounds. On the same morning the eyewitness saw approximately 20 dead bodies being carried off by security force personnel to the surrounding hills; the eyewitness corroborated this information with data he obtained from people from Du Chee Yar Tan on 16 January, who told him that of the many people who had died during the night of 13 January/morning of 14 January. The eyewitness also observed Rakhine civilians looting property in the eastern hamlet.

On 14 January at 4:00 p.m., two female villagers attempted to return to their homes to retrieve their valuables. By that time, the situation had calmed down, and both women thought they could take advantage of the calm to slip unnoticed into their hamlet unnoticed. The women entered the hamlet from the south where they came upon the body of a young man with a nearly severed arm, a deep cut to his chest and both eyes cut out. The women were able to identify the body by name. Moments later the women were spotted by a plainclothes Rakhine man they recognized as being from Kan Chaung and fled.

On 14 January at 11:30 p.m., a group of five men snuck into Dar Chee Yar Tun from a neighboring village tract. They were there to assess the damage and to recover valuables. At about midnight they entered the home of one of men's relatives but it was completely looted. They exited through the back of the house where they report seeing a 4 ft. x 4 ft. water tank containing ten to 12 severed human heads. One man said it was dark and thought his eyes were playing tricks on him and so put his hands in the water tank, confirming they were indeed human heads. Another man did the same. One man said one head looked familiar but could not confirm the identity. However, another man said he clearly saw the heads of women and children. This information is verified.

At this point, one of the men entered a friend's home to search for blankets and other useful items to take back to a hiding spot. Upon entering the main room he saw the bodies of an elderly woman and her granddaughter. He could identify the bodies by name. He then went to check on his own house, which he said was looted.

The man then exited through the back of his home and cut through his neighbor's backyard where he joined up with one of his companions. Both men saw the body of a young naked woman, though they could not identify her. As both men were exiting the village they saw another body, this time of a small boy, approximately age 8, which they indicated had deep cuts in his arms and legs.¹

At 11:00 p.m. on 18 January, a young man and his two young cousins, attempted to sneak back in Dar Chee Yar Tan to salvage food from a relative's home. While watching the village from a nearby paddy field they heard and saw a plain clothed Rakhine man drag a partially unconscious Muslim woman in the field near him, out on the ground and stab her repeatedly with knife. It was dark so he could not identify the people but light emanating from surrounding areas, as well as the woman's grunts, from the village made clear what was happening.

In addition to these deaths, the UN can confirm that at least 16 Rohingya from Dar Chee Yat Tan suffered serious injuries in the violence on 14 January, including gunshot and knife/sword wounds.

These eyewitness testimonies suggest that the security operation to recover the sergeant and his weapon at some point on 14 January facilitated severe anti-Muslim attacks and killings.

---

¹It should be noted that UN took precautions to cross check information, using reliable methodology to ensure that information was reliably corroborated.

မှိုင်းကျွမ်းကျင်သူများ၏ တွေ့ရှိ သုံးသပ်ချက်များ

ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းဖြစ်စဉ်

၁။ မောင်တော်မြို့နယ်၊ ခရေမြိုင်ရဲကင်းမှ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း ဦးစီးသည့် တပ်ဖွဲ့ဝင် (၄)ဦးနှင့် ကင်းချောင်းကျေးရွာ၊ ဆယ်အိမ်မှူး ဦးအောင်ဘန်းပါ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ (၄)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၈)ဦး ပါဝင်သော လှည့်ကင်းအဖွဲ့သည် ၂၀၁၄ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့ ၂၂:၀၀ အချိန်ခန့်တွင် ဒုချီးရားတန်းအလယ်ရွာသို့ ခြေလျင် လှည့်ကင်းဆောင်ရွက်စဉ် ဘင်္ဂါလီများက အုပ်စုဖွဲ့ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်းနှင့် ၎င်းကိုင်ဆောင်သည့် M-22 သေနတ် (၁) လက်၊ ၎င်းကျည် (၁၀)တောင့် နှင့်အတူ ပျောက်ဆုံးနေဆဲ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ မောင်တောရဲစခန်းမှ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု

၂။ ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ မောင်တောရဲစခန်းမှ (ပ) ၁၂/၂၀၁၄၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃၃/ ၃၄၆/ ၁၁၄ နှင့် (ပ) ၁၆/၂၀၁၄၊ လက်နက်အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၁) (က) တို့ဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ အမှုများအား လ ၁၈၅၅၂ ရဲအုပ်ကဲလှ လက်ခံ စစ်ဆေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး အမှုစစ်သည် အောက်ပါအတိုင်း သက်သေခံပစ္စည်းများ ထင်မြင်ချက် ထောက်ခံခြင်းနှင့် သက်သေများအား ကြိုတင်အစစ်ခံချက် ရယူထားခြင်းများဆောင်ရွက်ထားပါသည်-

(က) ထင်မြင်ချက်ထောက်ခံခြင်း

- (၁) ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း၏ သွေးအစွန်းအကွက်များပါရှိ သည့် ယူနီဖောင်းအင်္ကျီ (၁)ထည်၊
- (၂) ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း၏ သွေးအစွန်းအကွက်များပါရှိ သည့် အတွင်းခံဘောင်းဘီ (၁)ထည်၊
- (၃) ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း၏ သွေးအစွန်းအကွက်များပါရှိ သည့် Equipment ပုခုံးသိုင်းကြိုး(၁)ခု၊

(၄) ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း၏ သွေးအစွန်းအကွက်များပါရှိသည့် အတွင်းခံ စပိုရှပ်လက်ရှည် (၁)ထည်၊

(၅) ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း၏ ဂျာကင်အင်္ကျီ (၁)ထည်၊

(ခ) သက်သေများ ကြိုတင်ထွက်ဆိုချက် ရယူထားခြင်း။ ၅-၂-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား မြင်တွေ့ခဲ့သော ဦးမောင်ဘထွန်း(ခ) ဦးဖြူမောင်၊ ရခိုင်/ဗုဒ္ဓ၊ ကျဘမ်း၊ ခရေမြိုင်ကျေးရွာနေသူအား မောင်တောမြို့နယ်တရားရုံးပြစ်မှု အထွေထွေ အမှုအမှတ် ၁၃/၂၀၁၄ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဦးမောင်သိန်းလှ (၄၉)နှစ် (၅)ဦးမောင်၊ လယ်လုပ်၊ ရပ်မိ/ရပ်ဖ၊ ကင်းချောင်းကျေးရွာ နေထိုင်သူအား မောင်တောမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုအထွေထွေအမှတ် ၁၅/၂၀၁၄ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဦးအောင်ဘန်း(၄၃) နှစ် (၅) ဦးကျော်စံလှ၊ ဆယ်အိမ်မှူး၊ ကင်းချောင်းကျေးရွာ နေထိုင်သူအား မောင်တော မြို့နယ် တရားရုံးတွင် ပြစ်မှုအထွေထွေအမှုအမှတ် ၁၄/၂၀၁၄ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဦးသိန်းထွန်းဦး (၂၇)နှစ် (၅)ဦးကျော်စိုး၊ ရပ်/ကျေး စာရေး၊ ကင်းချောင်းကျေးရွာ နေထိုင်သူများအား မောင်တောမြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှု အထွေထွေ အမှုအမှတ် ၁၆/ ၂၀၁၄ ဖြင့်လည်းကောင်း အသီးသီးကြိုတင်ထွက်ဆိုချက်များ ပေးကြသဖြင့် ရယူထား ရှိကြောင်းသိရှိရပါသည်။

အမှဖြင့် ဖမ်းဆီးထားသူများအတွင်းမှ (၈)ဦးအား တရားစွဲတင်ရန် စီမံထားရှိမှု

၃။ အမှဖြင့်ဖမ်းဆီး၍ ချုပ်ရိမန်တောင်းခံစစ်ဆေးလျက်ရှိသော တရားခံ(၁၆)ဦးအနက် အောက်ပါ တရားခံ(၈)ဦးအား ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ ပါဝင်ကြောင်း လူစီတန်းပြသရာတွင် စွပ်စွဲပြသနိုင်သဖြင့် တရားစွဲတင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

- (က) ရှောင်ရှားအာလောင် (၅) ဘော်ဒီဘာလောင်၊ ဗလီတက်ရန် ဆော်ဩသူ၊ ဒုချီးရား တန်း (တောင်)ရွာ၊
- (ခ) ဇာတိဘာလောင်(၅)အာလီမာမက်၊ကျဘမ်း၊ ဒုချီးရားတန်း(အလယ်)ရွာ၊
- (ဂ) ရှောင်ရှားအာလောင်(၅)ဒွေးလား၊ကျဘမ်းလုပ်၊ဒုချီးရားတန်း(တောင်)ရွာ၊
- (ဃ) မူစတာကာမာ(၅)ဘာလီယူဆိန်း၊ဆိုက္ကားနင်း၊ဒုချီးရားတန်း(အလယ်)ရွာ၊

- (င) ရှေးမာလီ(ဖ)ဟာလူ၊ ကျဘမ်း၊ ဒုချီးရားတန်း (အလယ်)ရွာ၊
- (စ) မာမက်ရော်ဖီ(ဖ) လာများ၊ ကျဘမ်း၊ ဒုချီးရားတန်း(မြောက်)ရွာ၊
- (ဆ) ဟာမက်လူဒိန်(ဖ) ဈာမာလူဒိန်၊လယ်လုပ်၊ဒုချီးရားတန်း (အလယ်)ရွာ၊
- (ဇ) ခေါ်ဘီမူလာ(ဖ)နေဇာအူဒိန်၊လယ်လုပ်၊ဒုချီးရားတန်း(အလယ်)ရွာ၊

မူဆလင်များ၏ အလောင်းများကို ကင်းချောင်းကျေးရွာ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်တန်းတွင် စွန့်ပစ်ခြင်း နှင့် တောင်ပေါ်တွင် ဖျောက်ဖျက်ထားရှိမှု

၄။ ကင်းချောင်းကျေးရွာ သင်တန်းတွင်အလောင်းအား သင်္ဂြိုဟ်ထားသည့် နေရာများ တွေ့ရှိခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ သင်တန်းတောင်ပေါ်တွင်လည်း ခြံနွယ်ပိတ်ပေါင်းများ သစ်ပင်များ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းထားခြင်း မတွေ့ရပါ။ တောင်ပေါ်ရှိ သစ်ပင်များအောက်တွင်လည်း မြေကြီးတူးဆွ၍ ပြန်လည်ဖုံးအုပ်ထားသည့် အနေအထားများ မတွေ့ရပါ။ သစ်ပင်များနှင့် ခြံနွယ်ပိတ်ပေါင်းများလည်း စိမ်းလန်းစိုပြေလျက်ရှိပြီး ခြောက်သွေ့ညှိုးနွမ်းနေသည့် အနေအထားမျိုးမတွေ့ရပါ။ ကင်းချောင်းကျေးရွာမှ ရွာသူရွာသားများ သည် လွန်ခဲ့သော (၂)နှစ်ခန့်အချိန်မှ ယနေ့အချိန်အထိ ကွယ်လွန်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိသော ကြောင့် သင်္ဂြိုဟ်မြှုပ်နှံထားသည့် မြေပြင်အနေအထား တွေ့ရှိခြင်းမရှိပါ။ ရွာသူတစ်ဦး နေထိုင်မကောင်း ခဲ့စဉ်က ယတြာချေသည့် အနေဖြင့် သင်တန်းအစပ်တွင်မြေကြီးအပေါ်ရံကို ပေါက်တူးဖြင့် ပေါက်ဆွထား သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ပေါက်ဆွသည်နေရာတွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ အကျံ့ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အ ဆိုပါနေရာတွင် အလောင်းမြှုပ်နှံရန် တွင်းတူးခဲ့သည့် အနေအထားမျိုးမတွေ့ရှိရပါ။

ဒုချီးရားတန်း(အလယ်)ရွာနေ ဒေါ်ရှောင်ဘင်ဒါဟာတူး၏နေအိမ်အား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖျက်ဆီးထား ရှိမှု

၅။ ဒုချီးရားတန်း (အလယ်)ရွာနေဒေါ်ရှောင်ဘင်ဒါဟာတူး၏ နေအိမ်အား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် များက ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီး ယောက္ခမဖြစ်သူအား သတ်ပစ်သည့် စွပ်စွဲချက်ရှိပါသည်။ ဒေါ်ရှောင်ဘင်ဒါဟာတူး၏ နေအိမ်တွင် ထရံပြုတ်ထွက် ပေါက်ပြဲနေရာကို တွေ့ရပြီး ၎င်းထရံပြုတ်ထွက် ပေါက်ပြဲခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လက်နက်များဖြင့် ခုတ်ထစ်ထားသည့် အနေအထားများ မတွေ့ရှိရပါ။ သာမန် ပြုတ်ထွက်ပေါက်ပြဲသည့် အနေအထားကိုသာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ယောက္ခမဖြစ်သူအား အဆိုပါ အိမ်တွင်တွေ့ရှိခဲ့ခြင်း မရှိသော်လည်း အိမ်အတွင်း နှင့် ပါတ်ဝန်းကျင်များတွင် သွေးစွန်း သွေးကွက်တစ်စုံတစ်ရာ တွေ့ရှိခြင်း မရှိပါ။ ပျောက်ဆုံးသူ၏ အလောင်းကိုလည်း အတည်ပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ဒေါ်ရှောင်ဘင် ဒါဟာတူးသည် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ၎င်း၏နေအိမ်သို့ ဝင်ရောက်လာစဉ် ပြုတင်းပေါက်မှ

ခုန်ချထွက်ပြေးသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သော်လည်း ပြုတင်းပေါက် တစ်ဖက်တွင် တိုင်များနှင့် ပိတ်နေသဖြင့် အဆိုပါနေရာမှ အလွယ်တကူခုန်ချ ထွက်ပြေးနိုင်သည့် အနေအထားမရှိပါ။

ဒုချီးရားတန်း(တောင်)ရွာသား မော်ဟီဇူရာမန် ဒါးဖြင့်ခုတ်ခံရသည့် ဒဏ်ရာရရှိမှု

၆။ ဒုချီးရားတန်း(တောင်)ရွာသား၊ မော်ဟီဇူရာမန်(၃၈)နှစ် (ဖ)ဦးမွေယောအာစောက် သည် အခင်းဖြစ်သည့် ၁၃-၁-၂၀၁၄ ရက်ညက အိမ်တွင် အိပ်ပျော်နေစဉ် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဝင်ရောက်လာပြီး ဒါးဖြင့်ခုတ်၍ ခြေထောက်တွင် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲခဲ့ပါသည်။ မော်ဟီဇူရာမန်၏ ယာဘက်ခြေခွင်၊ ခြေဖိနောင့်အနီးတွင် (၁)လက်မကျော်ခန့် ပြတ်ရှု ဒဏ်ရာဟောင်းတစ်ခုအား တွေ့ရှိရပါသည်။ အဆိုပါ ဒဏ်ရာတွင် ချုပ်ရိုးရာ(၅)ချက်ရှိခဲ့ပြီး ချုပ်ရိုးဖြတ်ထားသည့် အနေအထားတွေ့ရပါသည်။ တစ်စုံတစ်ဦးက အင်အားကိုအသုံးပြု၍ ဒါးရှည်ဖြင့်ခုတ်ပါက ခြေထောက်တွင် ထိုထက်နက်ရှိုင်းကြီးမားသော ဒဏ်ရာရရှိခဲ့မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကြွက်သားများရှိနေသည့်နေရာတွင် ပြတ်ရှုဒဏ်ရာအား တွေ့ရှိ ရခြင်းမှာ သင့်တင့်သော သက်ရောက်မှုအားရှိသည့် ပြတ်ရှု အရာဝတ္ထုနှင့် ခြေထောက်တို့ ထိတွေ့ရာမှ ရရှိသော ဒဏ်ရာဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဒုချီးရားတန်း(အလယ်)ရွာသား ဟောဘီအာမတ် သေနတ်မှန်သည့် ဒဏ်ရာရရှိမှု

၇။ ဒုချီးရားတန်း (အလယ်)ရွာသား ဟောဘီအာမတ်(၁၅)နှစ် (ဖ)ဦးရွှေတလုံးသည် အခင်း ဖြစ်သည့် ၁၃-၁-၂၀၁၄ ရက်ညက ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် ယာလက်ဖျံတွင် ဒဏ်ရာရရှိသည် ဟုစွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့ခြင်းရှိပါသည်။ ဟောဘီအာမတ်၏ လက်ဖျံတွင် ထုတ်ခြင်းပေါက်ထွက်နေသည့် ဒဏ်ရာတစ်ခုကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အဆိုပါ ဒဏ်ရာသည် သေနတ်ကျည်ဆံ ထိမှန်၍ ရရှိထားသော ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း အတိအကျ ပြောဆိုနိုင်ရန် ခဲယဉ်းသည့် အနေအထားရှိပါသည်။

ဒုချီးရားတန်း(နောက်)ရွာသား ရခိုင်လူမျိုးများက မီးရှို့ဖက်ဆီးမှု

၈။ ဒုချီးရားတန်း(အနောက်)ရွာ၏ အနီးပိတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှ ဘင်္ဂါလီရွာများသာ ဖြစ်ပြီး ရခိုင်တိုင်း ရင်းသားများနေထိုင်သည့်ရွာများသည် ၎င်းရွာနှင့်မလှမ်းမကမ်းတွင် ရှိပါသည်။ မီးလောင်ထားသည့် နေရာများမှ ရွာအစွန်၊ ရွာအလယ်၊ ကွက်ကြား၊ လောင်ကျွမ်းထားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ မလှမ်း မကမ်းနေရာရှိ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားများ လာရောက်မီးရှို့ဆောင်ရွက်ပါက ရွာစွန်၊ လမ်းဘေးရှိ နေအိမ်များသာ ဆောင်ရွက်နိုင် သည့် အနေအထားရှိပြီး ရွာအတွင်း၌ လမ်းသွယ်များအလိုက် နေအိမ်များ နီးကပ်စွာ ရှိသောကြောင့် ဝင်ရောက်နိုင်သည့် အနေအထားမရှိပါ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မီးလောင်ဆုံးရှုံးခြင်းမှာ ရွာအတွင်းနေ ဘင်္ဂါလီတစ်ဦးတစ်ယောက်က ဆောင်ရွက်သည့် ရှို့မီး(သို့မဟုတ်) ရွာအတွင်း ပေါ့ဆ မီးကြောင့်လောင်ကျွမ်းခြင်းသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအုပ်စု အတွင်း အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်စဉ်များနှင့် မီးပေါ်ဆမှု ဖြစ်စဉ်များ

၉။ (က) အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်များ

(၁) မောင်တောရဲစခန်း(ပ)၂၃၈/၂၀၀၈၊ ပြစ်မှုပုဒ်မ ၃၃၃။ ၁၈-၉-၂၀၀၈ ရက် ၂၃၀၀ အချိန်ခန့်တွင် ဒုချီးရားတန်းရဲကင်း၌ တာဝန်ကျ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး ဖိုးခင်ပါ တပ်ဖွဲ့ဝင် (၄)ဦးမှာ မောင်တောမြို့သို့ အရေးကြီးစာပို့ရန် ပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ၊ ဂျူဘိုင်ဈေးဆိုင်တွင် ဘင်္ဂါလီတစ်ဦးထံမှ တရားမဝင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဖမ်းဆီးရမိ၍ ရဲကင်းသို့ ပြန်လာစဉ် ဗလီရှေ့သို့ အရောက်တွင် ဘင်္ဂါလီ (၁၀)ဦးခန့်က တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ဝိုင်းဝန်းရိုက်ပတ်ကြပြီး ဖမ်းဆီးရမိသော မိုဘိုင်းဖုန်းအား ပြန်လည်လုယူခဲ့ကြပါသည်။ တပ်ဖွဲ့ဝင်များတွင် နာကျင်ဒဏ်ရာ များရရှိခဲ့သဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မောင်တောရဲစခန်း (ပ)၁၅၉/၂၀၀၉၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၆။

၆-၇-၂၀၀၉ ရက် ၂၀:၃၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးယဉ်မောင် အား တပ်ဦးကျောင်းကျေးရွာ တွင် အမှုရှင်းရန်ဟု ခေါ်ယူကာ ဖုမေရာ၏ နေအိမ်၌ စကားပြောနေကြစဉ် အိလီဆက်ပါ (၁၀)ဦးက ခါးဖြင့်ခုတ်ခဲ့၍ ပြတ်ရှဒဏ်ရာများ ရရှိခဲ့သဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်သော အမှုဖြစ်ပါသည်။

(၃) မောင်တောရဲစခန်း(ပ)၂၁၅/၂၀၀၉၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂/၁၁၄။

၂၄-၉-၂၀၁၄ ရက် ၁၂:၂၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘဝုံးနားရွာအနီးတွင် ခရေမြိုင်(နတလ) ရွာနေ မနီနီအောင်နှင့် အိမ်သားများသည် ဗွီဒီယိုရုံပြသပြီး ညအိပ်လျက်ရှိနေကြစဉ် ဘင်္ဂါလီ (၁၀)ဦးခန့် က တုတ်/ခါးတို့ဖြင့် ဗွီဒီယိုရုံအတွင်း ဝင်ရောက်၍ အိပ်နေသူများအား ရိုက်နှက်ခဲ့ ကြသဖြင့် ဦးစံမြင့်နှင့် ဦးစိုးအောင်တို့ သေဆုံးသွားကြသောကြောင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်သော အမှုဖြစ်ပါသည်။

(၄) မောင်တောရဲစခန်း(ပ)၈၄/၁၂၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၆/၃၂၅/၁၁၄။

၁၀-၄-၂၀၁၂ ရက် ၁၃း၁၅ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကင်းချောင်းကျေးရွာအတွင်းသို့ ဘင်္ဂါလီ (၄)ဦး ဝင်ရောက်လာ သဖြင့် ကင်းချောင်းကျေးရွာနေ ဦးသိန်းထွန်း၊ ဦးယဉ်မောင်၊ ဦးဘထွန်း၊ ဦးမောင် ကျော်လှ၊ ဦးမောင်ထွန်းစိန် တို့မှ မသင်္ကာ၍ နောက်မှလိုက်ကြည့်ရာ ဘင်္ဂါလီ (၄) ဦးမှ ဂေါ်ဒူသာရ ကျေးရွာဘက်သို့ ထွက်ပြေးသွားကြ၍ လိုက်သွားခဲ့ကြပါသည်။ သီဟိုဠ်အနီးအရောက်တွင် ဘနလာမိန်၊ မူရှီး(ဂေါ်ဒူသာရရွာ)တို့ (၂)ဦးနှင့် အဆိုပါ ဘင်္ဂါလီ (၄)ဦးတို့ ပူးပေါင်းကာ ရှေ့မှ ရောက်လာသူ ဦးအောင်ကျော်လှ အားခါးဖြင့်ခုတ်၊ တုတ်ဖြင့်ရိုက်ခဲ့ကြသဖြင့် ပြတ်ရှု/နာကျင် ဒဏ်ရာများ ရရှိခဲ့ သောကြောင့် အရေးယူပေးပါရန် တိုင်တန်းမှုဖြစ်ပါသည်။

(၅) မောင်တောရဲစခန်း(ပ)၁၁၇/ ၂၀၁၂၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆။

၈-၆-၂၀၁၂ ရက် ၁၄း၃၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာအုပ်စုရှိ ခရေမြိုင်(နတလ) ကျေးရွာအား ဘင်္ဂါလီများက မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ ကြသဖြင့် လူနေအိမ် (၁၃၀)လုံး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁)ကျောင်း မီးလောင်ကျွမ်းခဲ့ သဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်သော အမှုဖြစ်ပါသည်။

(၆) မောင်တောရဲစခန်း(ပ)၁၁၉/ ၂၀၁၂၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆။

၈-၆-၂၀၁၂ ရက် ၂၁း၀၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟေမိကုန်း ရခိုင်ကျေးရွာအား ဘင်္ဂါလီများ မီးရှို့ခဲ့ကြ၍ လူနေအိမ် (၄၀)လုံး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁)ကျောင်း မီးလောင်ဆုံးရှုံးခဲ့သဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်သော အမှုဖြစ်ပါသည်။

(၇) မောင်တောရဲစခန်း(ပ) ၁၂၃/ ၂၀၁၂၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆။

၈-၆-၂၀၁၂ ရက် ၂၀း၃၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကင်းချောင်းရခိုင်ကျေးရွာအား ဘင်္ဂါလီများက မီးရှို့သွားသဖြင့် လူနေအိမ် (၂၂)လုံး မီးလောင်ကျွမ်းခဲ့ သောကြောင့် အရေးယူဆောင်ရွက်သော အမှုဖြစ်ပါသည်။

(၈) မောင်တောရဲစခန်း (ပ)၁၃၇/ ၂၀၁၂၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂/၃၄။

၈-၆-၂၀၁၂ ရက် ၁၂:၃၀ အချိန် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘဝုံးနားရွာ ဗလီအနီးတွင် ဆိုင်ကယ် နောက်မှ လိုက်ပါလာသော ဘုန်းတော်ကြီး (၁)ပါးအား ဘဝုံးနားရွာနေ မာမက်ဂျူဘတ်ပါ ဘင်္ဂါလီများက ခါးဖြင့်ခုတ်သတ်ခဲ့ ကြသဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်သော အမှုဖြစ်ပါသည်။

(၉) မောင်တောရဲစခန်း(ပ) ၁၄၀/၂၀၁၂၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂/၃၄

၈-၆-၂၀၁၃ ရက် ၁၄:၃၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးယားတန်း ကျေးရွာအုပ်စု၊ ခရေမြိုင်(နတလ)ကျေးရွာအား ဘင်္ဂါလီများက မီးရှို့ခဲ့ကြသဖြင့် ကျေးရွာနေ ဦးမြင့်သိန်း (၅၇)နှစ်အား သတ်ခဲ့သဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်သော အမှုဖြစ်ပါသည်။

(၁၀) မောင်တောရဲစခန်း (ပ) ၁၆/၂၀၁၃၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၇/၃၅၃။

၂၈-၁-၂၀၁၃ ရက် ၁၀:၃၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ သစ်တောဦးစီးဌာန မှ တောအုပ်ဦးမောင်မောင်လွင်နှင့် အလုပ်သမား များသည် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာ အုပ်စု၊ မေယုသစ်တောကြီးဝိုင်း အတွင်း မီးတားလမ်းဖောက်လုပ်ဆောင်ရွက်နေ ကြစဉ် သက္ကယ် သယ်ဆောင်လာသည့် ဘင်္ဂါလီ (၂၀)ဦးခန့်အား တရားဝင်ခုတ်ယူ ရန်ပြောကြားနေစဉ် နောက်ထပ်ဘင်္ဂါလီ (၂၀)ဦး ထပ်မံရောက်ရှိ လာပြီး သစ်တော ဝန်ထမ်းများအား ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်း ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုသို့ ကြိမ်းမောင်းနေသော ကြောင့် အရာရှိ(၁)ဦးပါ တပ်မတော်သား (၇)ဦး ရောက်ရှိဟန့်တားစဉ် တပ်မတော်သားတစ်ဦးထံမှ သေနတ် အား လုယက်ခဲ့၍ အရေးယူဆောင်ရွက် သော အမှုဖြစ်ပါ သည်။

(၁၁) မောင်တောရဲစခန်း (ပ)၇၂/ ၂၀၁၃၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၇/၄၂၀

၁-၇-၂၀၁၃ ရက် ၁၃:၀၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာအုပ်စုရှိ မောင်တောမြို့မ အရှေ့ရပ်ကွက်နေ ဦးမောင်သိန်း၊ ဦးခိုင်ဝင်းသိန်း၊ ဦးအောင်ဇံ တို့ပိုင် (၂၇)ဧကရှိ ပျဉ်းကတိုး၊ သရက်၊ သံပရာ၊ ဒညင်း၊ အော်ရေးရှား သစ်ပင်များအား

မကြာခဏ ခုတ်လဲနေမှုအပေါ် စောင့်ကြည့်နေစဉ် ဒုချီးရားတန်း ကျေးရွာနေ ဇာတိတိုက်ဆောင်ပါ(၇)ဦးက သစ်ပင်များ ခုတ်လှဲယူ ဆောင်သွားကြသဖြင့် အရေးယူပေးပါရန် တိုင်းတန်းမှ ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) မီးပေါ်ဆမှု ဖြစ်စဉ်များ

(၁) မောင်တောရဲစခန်း(ပ) ၅၁/ ၂၀၁၁၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၈၅။

၇-၃-၂၀၁၁ ရက် ၀၈:၃၀ အချိန်ခန့်တွင် မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်း (အလယ်) ရွာတွင် ဈေးဆိုင်ခန်း (၁)ခန်း ပေါ်ဆလောင် ကျွမ်းသဖြင့် ဆုံးရှုံးမှု တန်ဖိုး ၂၀၀၀၀/- ဆုံးရှုံးခဲ့သောကြောင့် အရေးယူဆောင်ရွက်သော အမှုဖြစ်ပါ သည်။

(၂) မောင်တောရဲစခန်း(ပ) ၄၇/ ၂၀၁၃၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၈၅။

၁၄-၄-၂၀၁၃ ရက် ၂၂:၀၀ အချိန်ခန့်တွင် ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာနေ မော်ရီသာခါတူ၏ နေအိမ်ပေါ်ဆမီးလောင်ကျွမ်းခဲ့ပြီး ဆုံးရှုံးမှုတန်ဖိုး ၃၀၀၀၀/- ဆုံးရှုံးခဲ့သဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်သောအမှု ဖြစ်ပါ သည်။

(၃) မောင်တောရဲစခန်း(ပ) ၅၄/ ၂၀၁၃၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၈၅။

၂-၅-၂၀၁၃ ရက် ၂၀:၄၅ အချိန်တွင် ဒုချီးရားတန်း (မြောက်) ကျေးရွာနေ ဟာဇီနာဒ နေအိမ် ပေါ်ဆမီးလောင်ကျွမ်းခဲ့၍ ဆုံးရှုံးမှုတန်ဖိုး ၂၀၀၀၀/- ဆုံးရှုံးခဲ့သဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက် သော အမှုဖြစ်ပါသည်။

သုံးသပ်ချက်

၁၀။ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းနေထိုင်ကြသော ရွာသားများသည် မကြာခဏ ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားတတ်သည့် အလေ့အထများရှိပြီး အဆိုပါကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း နေထိုင်သည့် ဘင်္ဂါလီရွာသားများသည် အုပ်စုဖွဲ့အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သည့် အလေ့အထရှိ ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

လက်မှတ် x x x x x x x

ရဲဘဠုန် ရမှူးကြီးခင်မောင်ဇော်

မူခင်းရဲတပ်ဖွဲ့

မောင်တောမြို့နယ်၏ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

(က) နေထိုင်သည့်လူမျိုး။ မောင်တောမြို့နယ်တွင် နေထိုင်ကြသော လူမျိုးစုများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ကချင်	ကယား	ကရင်	ချင်း	မွန်	ဗမာ	ရခိုင်	ရှမ်း	အခြား	နိုင်ငံခြား	ပေါင်း
၁	မြို့နေ	-	-	၁၄	၄၆	-	၁၆၇	၈၆၅၉	၃	၁၄၃၁	၂၈၄၅၈	၃၈၇၇၈
၂	ကျေးလက်နေ	-	-	-	၂၄	-	၁၁၈၈	၁၇၅၃၆	-	၂၄၇၆	၄၅၃၇၄၉	၄၇၄၉၇၃
	စုစုပေါင်း	-	-	၁၄	၇၀	-	၁၃၅၅	၂၆၁၉၅	၃	၃၉၀၇	၄၈၂၂၀၇	၅၁၃၇၅၁

(ခ) အိမ်ခြေ၊ အိမ်ထောင်စု၊ လူဦးရေ။ မောင်တောမြို့နယ်၏ ၂၀၁၃ ခုနှစ် မတ်လကုန်အထိ လူဦးရေမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁) အိမ်ခြေ/ အိမ်ထောင်စု

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ခြေ	အိမ်ထောင်စု	ရပ်ကွက်	ကျေးရွာအုပ်စု	ကျေးရွာ
၁	မြို့နေ	၅၄၀၅	၅၀၇၈	၁၁	-	-
၂	ကျေးလက်နေ	၆၀၇၈	၅၄၂၉၈	-	၉၈	၄၀၄

(၂) လူဦးရေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အသက် (၁၈) နှစ်အထက်			အသက် (၁၈) နှစ်အောက်			စုစုပေါင်း		
		ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	မြို့နေ	၁၀၁၂၁	၁၁၃၁၄	၂၁၄၃၅	၈၈၅၂	၈၄၉၁	၁၇၃၄၃	၁၈၉၇၃	၁၉၈၀၅	၃၈၇၇၈

မောင်တောမြို့နယ်၏ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

၂	ကျေးလက်နေ	၁၁၃၃၆၈	၁၂၄၇၅၀	၂၃၈၁၁၈	၁၁၇၇၃၈	၁၁၉၁၁၇	၂၃၆၈၅၅	၂၃၁၁၀၆	၂၄၃၈၆၇	၄၇၄၉၇၃
---	-----------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

(ဂ) လူဦးရေတိုးနှုန်းနှင့် ကျားမအချိုး

မောင်တောမြို့နယ်၏ ၂၀၁၂ ခုနှစ် လူဦးရေတိုးနှုန်းမှာ (၂.၆၁ %) ဖြစ်ပြီး ကျားမအချိုးမှာ (၁ : ၁.၀၅) ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ဘာသာစကား

မောင်တောမြို့နယ်အတွင်း မြန်မာစကားကို အများဆုံးအသုံးပြုပြီး ရခိုင်ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားစကားနှင့် ဘင်္ဂလီစကားများ ကိုလည်း အသုံးပြုကြပါသည်။

(င) ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ

မောင်တောမြို့နယ်တွင် နေထိုင်ကြသူများ၏ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာအလိုက် လူဦးရေမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ဗုဒ္ဓဘာသာ	ခရစ်ယာန်	ဟိန္ဒူဘာသာ	အစ္စလာမ်ဘာသာ	နတ်	အခြား	ပေါင်း
၁	မြို့နေ	၈၈၂၆	၆၃	၁၄၃၁	၂၈၄၅၈	-	-	၃၈၇၇၈
၂	ကျေးလက်နေ	၁၈၇၂၄	၂၄	၂၂၀၀	၄၅၃၇၄၉	၂၇၆	-	၄၇၄၉၇၃
	မြို့နယ်ချုပ်	၂၇၅၅၀	၈၇	၃၆၃၁	၄၈၂၂၀၇	၂၇၆	-	၅၁၃၇၅၁

မောင်တောမြို့နယ်၏ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

(စ) နိုင်ငံခြားသားများ နေထိုင်မှု

မောင်တောမြို့နယ်အတွင်း နိုင်ငံခြားသားနေထိုင်မှုမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	နိုင်ငံခြားသားလူမျိုး	နေထိုင်ဦးရေ	မြို့နယ်လူဦးရေ	မြို့နယ်လူဦးရေ၏ ရာခိုင်နှုန်း
၁	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၄၈၅၂၀	၅၁၃၇၅၁	၉.၃၈၅
၂	ပါကစ္စတန်	၆	၅၁၃၇၅၁	၀.၀၀၁
၃	အိန္ဒိယ	၁၃	၅၁၃၇၅၁	၀.၀၀၂
	မြို့နယ်ချုပ်	၄၈၅၂၂	၅၁၃၇၅၁	၉.၃၈၈

လုံခြုံရေးဖြန့်ချိထားရှိမှု

မောင်တောမြို့နယ်၏ လုံခြုံရေးဖြန့်ချိထားရှိမှု အခြေအနေမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(က) တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်/ တပ်မ/ တပ်ရင်း/ တပ်ခွဲ/ တပ်ဖွဲ့

စဉ်	တပ်ရင်း/ တပ်ဖွဲ့	တည်နေရာ	မှတ်ချက်
၁	အမှတ် (၂) ရဲတပ်ရင်း	(၄) မိုင် ရပ်ကွက်၊ မောင်တောမြို့	
၂	နယ်စပ်ဒေသလူဝင်မှု စစ်ဆေးရေးကွပ်ကဲမှု ဌာနချုပ်	ကျီးကန်းပြင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မောင်တောမြို့	

(ခ) ရဲတပ်ဖွဲ့ တပ်ဖြန့်အင်အား

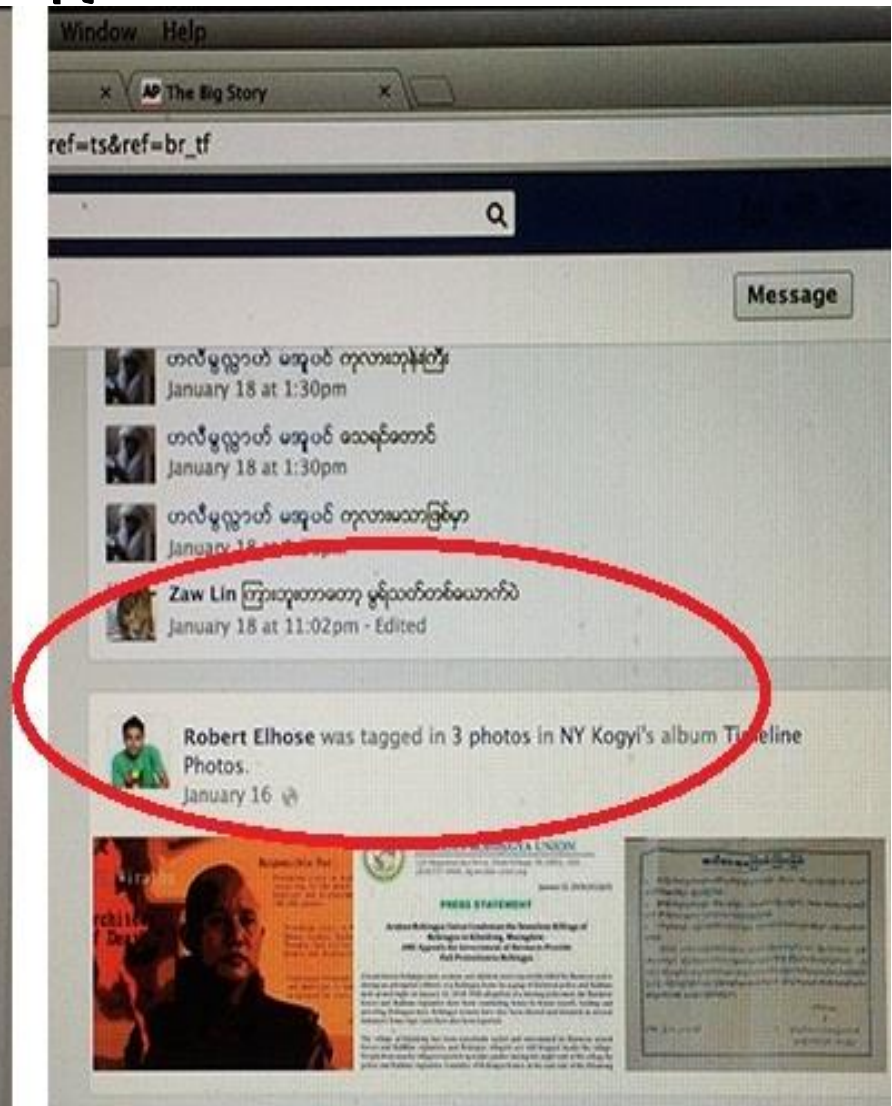
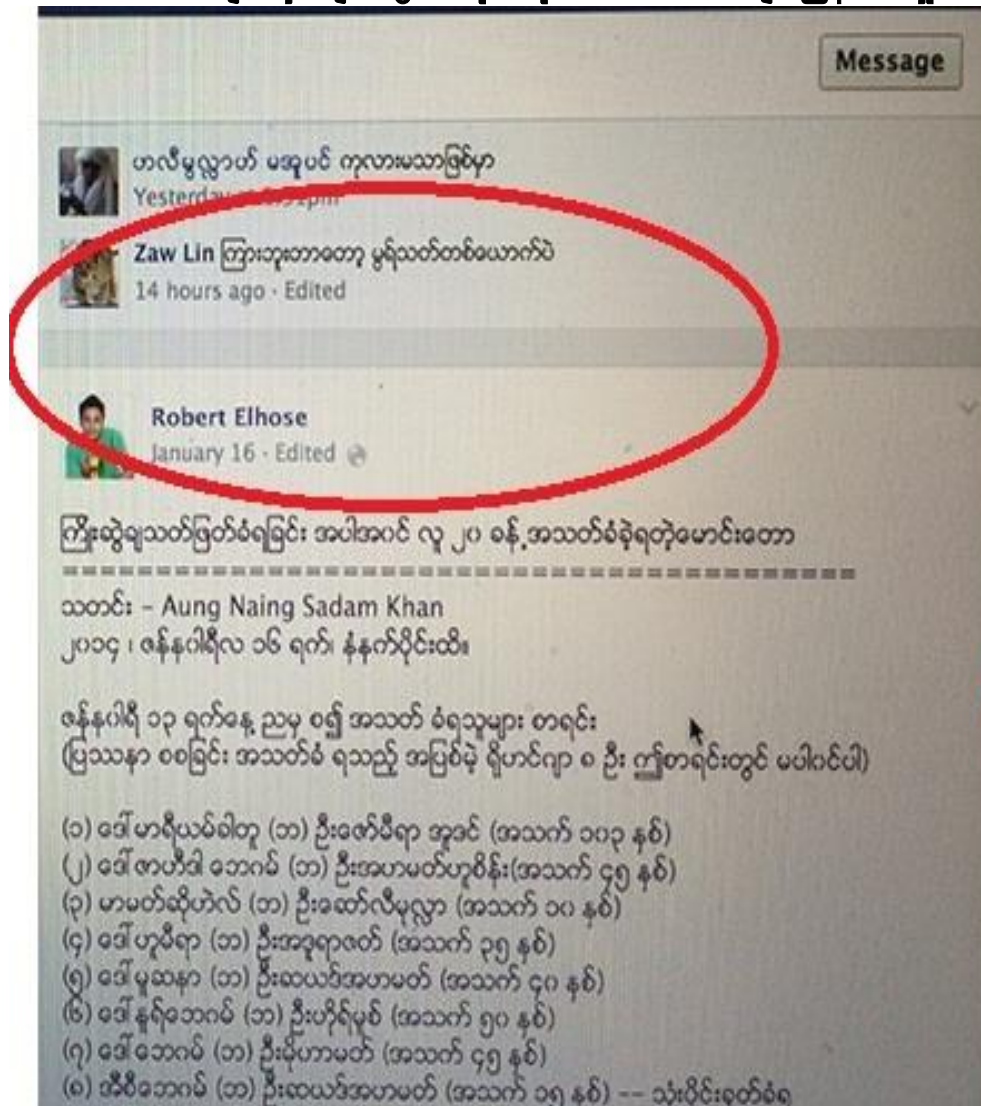
စဉ်	ရဲတပ်ရင်း/ ရဲတပ်ဖွဲ့ အမည်	အရေအတွက်	စခန်းအဆင့်			အင်အား		
			က	ခ	ဂ	အရာရှိအဆင့်	အခြားအဆင့်	ပေါင်း
၁	မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံး	၁	-	-	-	၃	၉	၁၂
၂	မောင်တောရဲစခန်း	၁	-	✓	-	၁၀	၆၇	၇၇
၃	ရဲကင်း	၇	-	-	-	၃	၄၉	၅၂
၄	ကြိမ်ချောင်းရဲစခန်း	၁	-	✓	-	၄	၂၉	၃၃
၅	ရဲကင်း	၂	-	-	-	၁	၁၁	၁၂
၆	တောင်ပြိုရဲစခန်း	၁	✓	-	-	၉	၃၃	၄၂
၇	ရဲသတင်းတပ်ဖွဲ့	၅	-	-	-	၁၀	၁၉	၂၉

၈	မူခင်းတပ်ဖွဲ့	၁	-	-	-	၁	-	၁
	စုစုပေါင်း	၁၉				၄၁	၂၁၇	၂၅၈

ရည်ညွှန်းချက်။

။ မောင်တောမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်း ထုတ်ပြန် ထားသော မောင်တောမြို့နယ်၏ ဒေသဆိုင်ရာအချက်အလက်များ စာအုပ်မှ ကူးယူသည်။

Facebook စာမျက်နှာများတွင် မခိုင်လုံသောသတင်းများဖြန့်ဝေလှုံ့ဆော်ပုံများ

ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်း၏ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းအချို့ကို သိမ်းဆည်းရမိပုံ။

အခင်းဖြစ်ပွားရာ ဒုချီးရားတန်း (အလယ်) ကျေးရွာ ကင်းတဲ၏ ဘေးမှ သိမ်းဆည်းရမိသော ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း ဝတ်ဆင်ခဲ့သည့် ခဲပြာရောင် ကန့်လန့်စင်း အကျီ လက်ရှည် တစ်ထည် ကို သွေးများစွန်းပေလျက် တွေ့ရှိရပုံ။

ကင်းတဲ၏ ပေ (၂၀၀) ခန့်အကွာတွင် သိမ်းဆည်း ရမိသည့် သွေးများ စွန်းနေသည့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး အောင်ကျော်သိန်း၏ အတွင်းခံ ဘောင်းဘီ တစ်ထည်။

ဒုချီးရားတန်း(အလယ်)ကျေးရွာမှ သက်သေ ရောင်ရှူးအာလောင်(ဗလီအစောင့်)မှ လိုက်လံ ပြသ၍ ဗလီ အနောက်ဘက် အမှိုက်ကျင်းထဲမှ သိမ်းဆည်းရမိသော သွေးများ စွန်းနေသည့် မီးခိုးရောင် ယူနီဖောင်း အကျီ လက်ရှည် တစ် ထည်၊ Myanmar Police စာတမ်းပါ မီးခိုးရောင် အနွေးထည်ဂျာကင် တစ်ထည်၊ ခါးပတ်တစ် ချောင်း၊ တောစီးဖိနပ်တစ်ရုံ။

စွပ်စွဲမှုများအား ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ

မေးမြန်းမှုများတွင် အမျိုးသမီး ဖြစ်သူက ၎င်း၏ အမျိုးသားကို မိမိရှေ့တွင် သတ်ဖြတ်ခဲ့သည် ကို မြင်တွေ့ရကြောင်း၊ ထိုသူမှာ မာမွတ်ရော်ဖီး (ဘ) လာမီယာ၊ မြောင်ရွာတွင်နေထိုင်ကြောင်း၊ ထိုဖြစ်စဉ်အား လိုက်လံစုံစမ်း ရာ မာမွတ်ရော်ဖီးဆိုသူမှာ မောင်တောရဲစခန်းတွင်မသင်္ကာ သူအဖြစ် ဖမ်းဆီးထားခြင်းဖြစ်

ကွင်းဆင်းမေးမြန်းမှုအတွင်း နေအိမ် မှ နွား (၆) ကောင်အား နွားတင်းကုပ်မှ ခိုးယူသွားသည် ဟုပြောဆို၊ ထိုကိစ္စသွားရောက် စစ်ဆေးရာ အဆိုပါ နွားတင်း ကုပ်မှာ နွား (၂) ကောင်ခန့်သာ ထားရှိနိုင်၊ သဲလွန်စအရ နွား ဖားကြိုး (၂) ချောင်းတွေခွဲ

အင်တာနက် မီဒီယာများတွင် ဒုချီးရားတန်း မီးလောင်မှုအား တာဝန်ရှိသူများက မကူညီဟု စွပ်စွဲပြောဆို၊ အစိုးရအနေဖြင့် မောင်တောမြို့မှ မီးသတ်ယာဉ် ခေါ်ယူကာ ငြိမ်းသတ်ပေးခဲ့

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များမှ မောင်တောခရိုင်ရှိ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်တွေ့ဆုံမိတ်ဆက်စဉ်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များအား မောင်တောခရိုင်ရှိ တာဝန်ရှိသူများ မှ ရှင်းလင်းစဉ်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များမှ မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ရပ်မိရပ်ဖများအားစုံစမ်းမေးမြန်းနေစဉ်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များမှ မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ တာဝန်ရှိသူတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

ဒုရီးယားတန်း(အနောက်)ရွာသို့ သွားရောက်စဉ်။

ဒုရီးယားတန်း(အလယ်)ရွာ အထွက် ဘင်္ဂါလီရွာသားများရောက်ရှိလာသည့် နေရာကိုသွားရောက်စဉ်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

လုံခြုံရေးထိန်းသိမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက အခင်းဖြစ်နေရာတွင်ကြုံတွေ့မှုများအားရှင်းပြစဉ်။

ဒုရ်ခရီးတန်း(အနောက်)ရွာရှိဒေသခံများ နှင့် တွေ့ဆုံစဉ်

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများအနီးရှိ တဲအိမ်များသာမီးလောင်ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။

အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများအနီးရှိ တဲအိမ်များသာမီးလောင်ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) မီးလောင်သည့်ရွာသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုစဉ်။

မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ဒုချီးရားတန်း (အနောက်) မီးလောင်သည့်ရွာသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုစဉ်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ဒုချီးရားတန်း (အလယ်ရွာ) မှ ရွာသားများအား သွားရောက်မေးမြန်းစဉ်။

မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ကင်းချောင်း သုဿန်သို့ သွားရောက်စစ်ဆေးနေကြစဉ်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

မောင်တောမြို့နယ်ရှိ မကျည်းချောင်းနယ်စပ်ကင်းစခန်းသို့ သွားရောက်မေးမြန်းစဉ်။

မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ဂေါ်ဒူသာရ နှင့် ဇော်မတက်တို့ ရှိ ဒေသခံများအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ်

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ဂေါ်ဒူသာရ နှင့် ကင်းချောင်းတို့ ရှိ ဒေသခံများအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ်

မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ဂေါ်ဒူသာရ ရှိ WFP ဆန်ပေးဝေမှုကိုသွားရောက်လေ့လာခဲ့ပြီး ဒေသခံများအားတွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ်။

ဒုချီးရားတန်း(အလယ်) ရှိ နေအိမ်ဖျက်ဆီးခံရသည်ဆိုသော အိမ်ကိုစစ်ဆေးစဉ်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

ဒုချီးရားတန်း(အလယ်) ရှိ နေအိမ်ဖျက်ဆီးခံရသည်ဆိုသော အိမ်ကိုစစ်ဆေးစဉ်။

နေအိမ်ဝါးထရံကို မီးဖြင့် ခုတ်၍ ဖျက်ဆီးခဲ့သည်ဟု ဆိုသော်လည်း မီးဖြင့် ခုတ်ထားသည့် အခြေအနေမျိုး မတွေ့ရှိခဲ့ပါ။

ပုံပါ ကုတင်တွင်အိပ်နေပြီး ပြတင်းပေါက်မှ ထွက်ပြေးခဲ့ရကြောင်း၊ အိမ်သည် အခင်းဖြစ်ချိန်က အတိုင်းပင် ရှိနေကြောင်း ကိုရှင်းပြနေပုံ။

နေအိမ်ရှိအမျိုးသမီးသည်ပုံပါ ပြတင်းပေါက်မှ ထွက်ပြေးခဲ့ရပါသည်ဟုပြောပြသော်လည်း လက်တွေ့တွင် တိုင်များခံနေ သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း

မောင်တောမြို့နယ်မှ UNHCR နှင့် MSF တာဝန်ခံများကို ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ်။

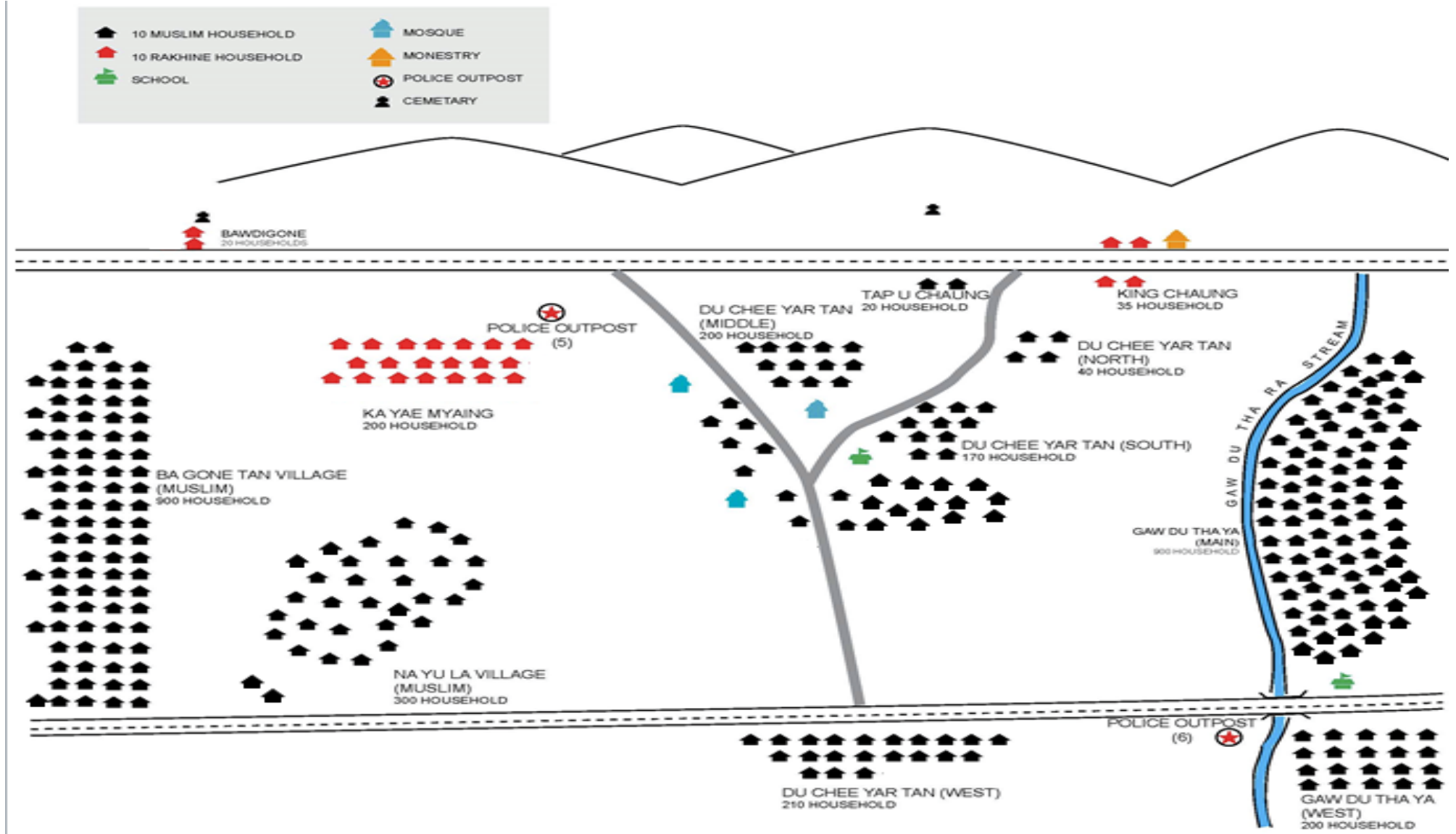

မောင်တောမြို့နယ်၊ လေးမိုင်ဈေးသို့ သွားရောက်မေးမြန်းစုံစမ်းနေစဉ်။

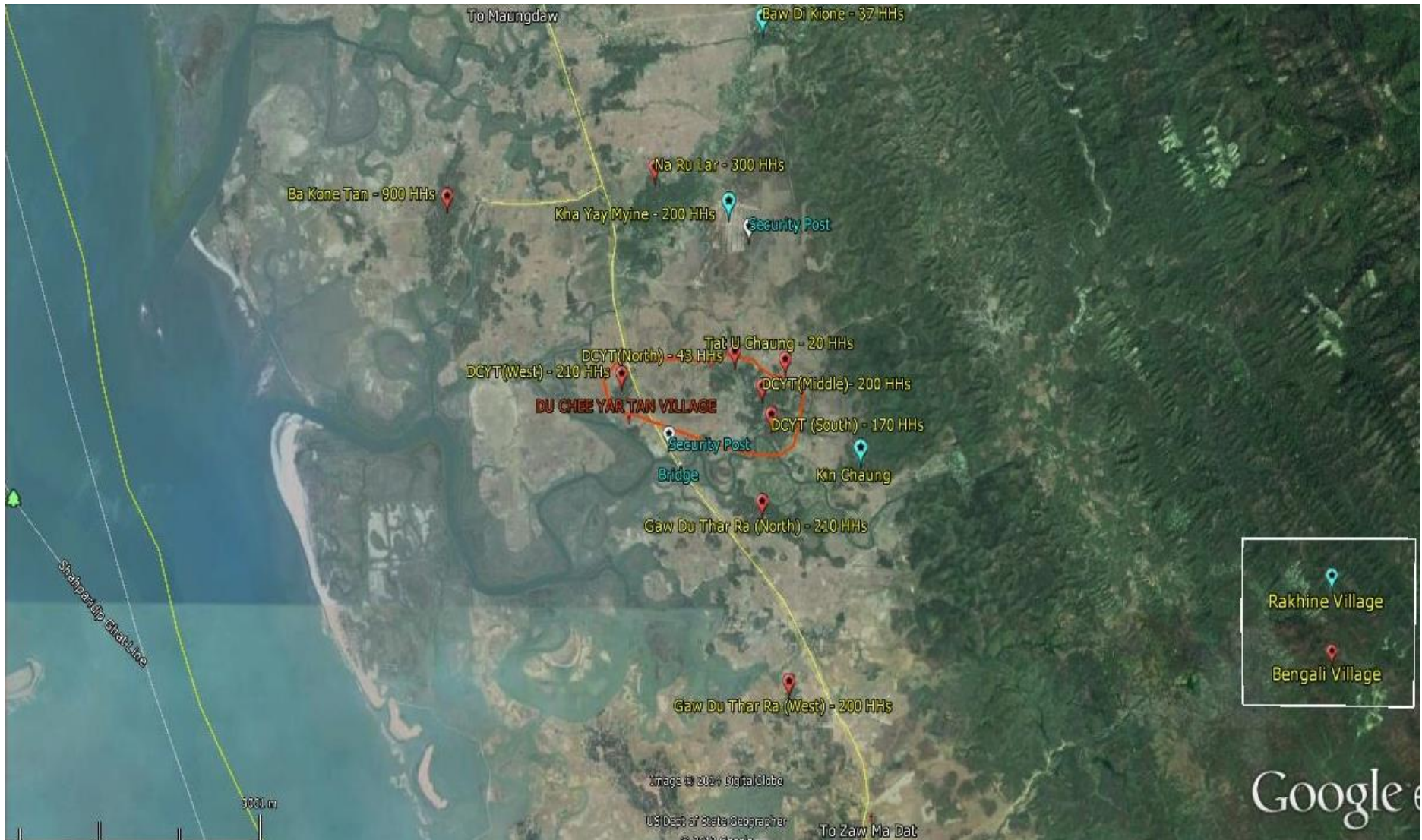
မြန်မာ့အသံနှင့်ရုပ်မြင်သံကြားအဖွဲ့ အင်တာဗျူးစဉ်။

ဒုချီးယားတန်းကျေးရွာ ပတ်ဝန်းကျင်ပြမြေပုံကြမ်း

မောင်တောမြို့နယ်၊ ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအနီးပတ်ဝန်းကျင်၏ ကောင်းကင်ဓါတ်ပုံ

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် (ဒုချီးယားတန်း) ရုံးအဖွဲ့

စဉ်	အမည်	ရာထူး
၁	ဦးထန်ကျင်ထောင်း	သုတေသနအဖွဲ့ဝင်
၂	ဦးအောင်ထွန်း	သုတေသနအဖွဲ့ဝင်
၃	ဦးဇင်မောင်လင်း	သုတေသနအဖွဲ့ဝင်
၄	ဦးကျော်ဇေယျ	သုတေသနအဖွဲ့ဝင်
၅	ဦးခိုင်ကျော်မိုး	သုတေသနအဖွဲ့ဝင်
၆	ဦးလင်းထင်	သုတေသနအဖွဲ့ဝင်
၇	ရဲမှူးကြီးခင်မောင်ဇော်	မှုခင်းရေးရာကျွမ်းကျင်သူ
၈	ရဲမှူးစောတင်ဒါချိန်	မှုခင်းရေးရာကျွမ်းကျင်သူ
၉	ဒုရဲမှူးမြင့်စိုး	မှုခင်းရေးရာကျွမ်းကျင်သူ